

**ខ្លឹមសារស្តីពីការពិនិត្យសេចក្តីសុំប្តូរឈ្មោះ
នៃប្រធានាធិការ ប្រធានាធិការរង និងសមាជិកសភាប្រធានាធិការ**

**សំណុំរយប្រធានាធិការរង
សំណុំរយសមាជិកសភាប្រធានាធិការ**

**ข้อควรรู้เกี่ยวกับการเสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย
ของประธานรัฐสภา ประธานสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร**

จัดทำโดย

**สำนักงานประธานสภาผู้แทนราษฎร
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร**

ชื่อหนังสือ

ข้อควรรู้เกี่ยวกับการเสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญ
วินิจฉัยของประธานรัฐสภา ประธานสภาผู้แทนราษฎร
และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

เลขประจำหนังสือ

ISBN ๙๗๔-๘๐๕๖-๒๘-๗

ปีที่พิมพ์

เดือนมีนาคม ๒๕๔๔

พิมพ์ครั้งที่ ๑

๑๐๐ เล่ม

จำนวนหน้า

๑๕๑ หน้า

ผู้เรียบเรียง

นายเอรวัตร อุ่นกงลาด

ผู้บันทึกข้อมูล

นางวันดี เรือนเพชร , นางสาวเดือนเพ็ญ แสนสุขศาลวงศ์

ลิขสิทธิ์

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

จัดทำโดย

สำนักงานประธานสภาผู้แทนราษฎร

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ถนนอุทองใน เขตดุสิต

กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐ โทร. ๒๔๔๑๓๖๐ , ๒๔๔๑๘๗๒

พิมพ์ที่

กองการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

อาคารทหารไทย ถนนพญาไท แขวงทุ่งพญาไท

เขตราชเทวี กรุงเทพฯ ๑๐๔๔๔ โทร. ๒๔๖๐๐๒๐

คำนำ

ศาลรัฐธรรมนูญ เป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญที่มีบทบาทสำคัญในการพิจารณาวินิจฉัย ความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมาย และร่างพระราชบัญญัติ หรือร่างพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญที่ได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา ตลอดทั้งเป็นองค์กรที่ทำหน้าที่ในการพิจารณาวินิจฉัย ปัญหาที่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญ รวมถึงการพิจารณาวินิจฉัย สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา และการพ้นจากตำแหน่งของรัฐมนตรีด้วย

การปฏิบัติหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญ มีส่วนเกี่ยวข้องกับประธานรัฐสภา ประธานสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งการดำเนินงานของบุคคลดังกล่าวอยู่ในความ รับผิดชอบของสำนักงานประธานสภาผู้แทนราษฎร สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรโดยตรง

เพื่อให้เกิดความสะดวกและให้เจ้าหน้าที่ได้รู้ถึงอำนาจหน้าที่ของประธานรัฐสภา ประธาน สภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับศาลรัฐธรรมนูญ ตลอดจนได้ รู้ถึงการปฏิบัติอย่างชัดเจนซึ่งจะทำให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่อย่างแท้จริง จึงได้จัดทำ เอกสารคู่มือเกี่ยวกับผู้มีสิทธิเสนอคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัย และขั้นตอนในการ ดำเนินการกรณีที่ประธานรัฐสภา ประธานสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เสนอ คำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย เพื่อเผยแพร่แก่เจ้าหน้าที่และบุคคลที่เกี่ยวข้อง ตลอดจน ประชาชนทั่วไป โดยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารฉบับนี้คงเป็นประโยชน์กับผู้ที่สนใจบ้างตามสมควร

สำนักงานประธานสภาผู้แทนราษฎร
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔

สารบัญ

หน้า

	คำนำ	
๑	ผู้มีสิทธิเสนอคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย	๑
	ประธานรัฐสภา	๑
	ประธานสภาผู้แทนราษฎร	๒
	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	๓
๒	ตารางแสดงผู้มีสิทธิและเหตุที่ขอใช้สิทธิต่อศาลรัฐธรรมนูญ	
	เพื่อพิจารณาวินิจฉัยตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐	๔
	ประธานรัฐสภา	๔
	ประธานสภาผู้แทนราษฎร	๕
	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	๗
๓	ขั้นตอนในการดำเนินการกรณีที่ประธานรัฐสภา ประธานสภาผู้แทนราษฎร	
	และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เสนอคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย	๘
	ประธานรัฐสภา	๘
	การดำเนินการตาม มาตรา ๒๖๒	๘
	การดำเนินการตาม มาตรา ๒๖๓	๑๒
	การดำเนินการตาม มาตรา ๑๔๒	๑๖
	การดำเนินการตาม มาตรา ๒๖๖	๒๐
	ประธานสภาผู้แทนราษฎร	๒๗
	การดำเนินการตาม มาตรา ๒๖๒	๒๗
	การดำเนินการตาม มาตรา ๒๖๓	๓๑
	การดำเนินการตาม มาตรา ๑๗๗	๓๕
	การดำเนินการตาม มาตรา ๒๑๖ วรรคสอง	๓๙
	การดำเนินการตาม มาตรา ๙๖	๔๓
	การดำเนินการตาม มาตรา ๒๑๙	๔๗
	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	๕๑
	การดำเนินการตาม มาตรา ๔๗ วรรคสอง	๕๑

สารบัญ (ต่อ)

การดำเนินการตาม มาตรา ๑๘๐	๕๒
การดำเนินการตาม มาตรา ๑๑๘(๘)	๕๓
๔	
สรุปทบทวนญัตติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่ประธานรัฐสภา ประธานสภาผู้แทน ราษฎรและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สามารถใช้สิทธิเสนอคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยได้	๕๔
๕	
แผนผังแสดงขั้นตอนในการดำเนินการกรณีที่ประธานรัฐสภาเสนอคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญ พิจารณาวินิจฉัย	๕๕
ขั้นตอนในการดำเนินการตาม มาตรา ๒๖๒	๕๕
ขั้นตอนในการดำเนินการตาม มาตรา ๒๖๓	๕๖
ขั้นตอนในการดำเนินการตาม มาตรา ๑๔๒	๕๗
ขั้นตอนในการดำเนินการตาม มาตรา ๒๖๖	๕๘
๖	
แผนผังแสดงขั้นตอนในการดำเนินการกรณีที่ประธานสภาผู้แทนราษฎร เสนอคำร้องให้ ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย	๕๙
ขั้นตอนในการดำเนินการตาม มาตรา ๒๖๒	๕๙
ขั้นตอนในการดำเนินการตาม มาตรา ๒๖๓	๖๐
ขั้นตอนในการดำเนินการตาม มาตรา ๑๗๗	๖๑
ขั้นตอนในการดำเนินการตาม มาตรา ๒๑๖ วรรคสอง	๖๒
ขั้นตอนในการดำเนินการตาม มาตรา ๒๑๙	๖๓
ขั้นตอนในการดำเนินการตาม มาตรา ๙๖	๖๔
๗	
แผนผังแสดงขั้นตอนในการดำเนินการกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เสนอคำร้องให้ ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย	๖๕
ขั้นตอนในการดำเนินการตาม มาตรา ๔๗ วรรคสาม	๖๕
ขั้นตอนในการดำเนินการตาม มาตรา ๑๑๘(๘)	๖๖
ขั้นตอนในการดำเนินการตาม มาตรา ๑๘๐	๖๗

สารบัญ (ต่อ)

๘	แผนผังแสดงวิธีการและขั้นตอนในการเสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยโดยประธานรัฐสภา	๖๘
๙	แผนผังแสดงวิธีการและขั้นตอนในการเสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยโดยประธานสภาผู้แทนราษฎร	๖๙
๑๐	แผนผังแสดงวิธีการและขั้นตอนในการเสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	๗๐
	บรรณานุกรม	๗๑
	ภาคผนวก	
	ภาคผนวก ก. ตัวอย่างบันทึกและหนังสือที่ใช้ในการดำเนินการตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๒	
	ภาคผนวก ข. ตัวอย่างบันทึกและหนังสือที่ใช้ในการดำเนินการตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖	
	ภาคผนวก ค. ตัวอย่างบันทึกและหนังสือที่ใช้ในการดำเนินการตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๖	
	ภาคผนวก ง. ตัวอย่างบันทึกและหนังสือที่ใช้ในกรณีที่ไม่งส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามมาตรา ๒๖๖	
	ภาคผนวก จ. ข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๑	
	ภาคผนวก ฉ. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยเฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้อง	
	ภาคผนวก ช. ตัวอย่างแบบพิมพ์ของศาลรัฐธรรมนูญ	

นับแต่ได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช ๒๕๔๐ เป็นต้นมา ได้มีการสถาปนาองค์กรขึ้นใหม่ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญหลายองค์กร อาทิ ศาลรัฐธรรมนูญ คณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ศาลปกครอง คณะกรรมการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เป็นต้น ศาลรัฐธรรมนูญ จึงนับเป็นองค์กรฝ่ายตุลาการที่ได้จัดตั้งขึ้นใหม่ โดยมีภารกิจสำคัญในอันที่จะพิทักษ์รักษารัฐธรรมนูญ และมีอำนาจหน้าที่หลายประการที่สำคัญคือ การควบคุมมิให้ร่างกฎหมายและกฎหมายขัดหรือแย้งต่อบทบัญญัติ รัฐธรรมนูญ ตลอดจนวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ระหว่างองค์กรต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญถือเป็นเด็ดขาด และมีผลผูกพันรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล และองค์กรอื่นของรัฐ เอกสารฉบับนี้ได้เรียบเรียงเนื้อหาสาระต่างๆ ที่ควรรู้เกี่ยวกับผู้มีสิทธิเสนอคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย และขั้นตอนในการดำเนินการกรณีที่ประธานรัฐสภา ประธานสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เสนอคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

ผู้มีสิทธิเสนอคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย

ในหลักการการพิจารณาวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญจะเริ่มดำเนินการเองไม่ได้ จะต้องเป็นผู้เสนอคำร้องให้พิจารณา ซึ่งหากพิจารณาบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญได้กำหนดให้บุคคลต่อไปนี้เป็นผู้มีสิทธิเสนอคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

๑. ประธานรัฐสภา

- ในกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกของทั้งสองสภาเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญใดที่รัฐสภาให้ความเห็นชอบแล้ว แต่นายกรัฐมนตรียังไม่ได้นำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายพระมหากรุณาธิคุณเพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ (มาตรา ๒๖๒)

- ในกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกของทั้งสองสภารวมกันมีจำนวนไม่น้อยกว่ายี่สิบคน เห็นว่าร่างข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ร่างข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา หรือร่างข้อบังคับการประชุมรัฐสภา ที่สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา หรือรัฐสภาแล้วแต่กรณี ให้ความเห็นชอบแล้ว แต่ยังมีได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษามีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ (มาตรา ๒๖๓)

- ในกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกของทั้งสองสภารวมกัน จำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภาเข้าชื่อร้องขอต่อประธานรัฐสภาเพราะเห็นว่า กรรมการการเลือกตั้งคนใดคนหนึ่งขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม ตามมาตรา ๑๓๗ หรือกระทำการอันต้องห้ามตามมาตรา ๑๓๘ (มาตรา ๑๔๒)
- ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญ (มาตรา ๒๖๖)

๒. ประธานสภาผู้แทนราษฎร

- ในกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกของทั้งสองสภาเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญใดที่รัฐสภาให้ความเห็นชอบแล้ว แต่ นายกรัฐมนตรียังไม่ได้นำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายพระมหากษัตริย์เพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย มี ข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ (มาตรา ๒๖๒)

- ในกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกของทั้งสองสภารวมกันมี จำนวนไม่น้อยกว่ายี่สิบคน เห็นว่าร่างข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ร่างข้อบังคับการประชุม วุฒิสภา หรือร่างข้อบังคับการประชุมรัฐสภา ที่สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา หรือรัฐสภาแล้วแต่กรณี ได้ ให้ความเห็นชอบแล้ว แต่ยังมีได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษามีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ (มาตรา ๒๖๓)

- กรณีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบ ของ จำนวนทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภาเข้าชื่อร้องต่อประธานสภาที่ตนเป็นสมาชิกเพราะเห็นว่าความ เป็นรัฐมนตรีของรัฐมนตรีคนหนึ่งคนใดสิ้นสุดลง (มาตรา ๒๖๖ วรรคสอง)

- กรณีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบ ของ จำนวนทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภาเข้าชื่อร้องต่อประธานสภาที่ตนเป็นสมาชิกเพราะเห็นว่าสมาชิก ภาของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คนใดคนหนึ่งสิ้นสุดลง (มาตรา ๙๖)

- กรณีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกวุฒิสภาจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของ จำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภาเข้าชื่อเสนอความเห็นต่อประธานสภาที่ตนเป็นสมาชิก ก่อนที่สภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภาจะได้อนุมัติพระราชกำหนดว่า พระราชกำหนดไม่เป็นไปเพื่อ ประโยชน์อันที่จะรักษาความปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงใน ทางเศรษฐกิจของประเทศ หรือป้องปัดภัยพิบัติสาธารณะ (มาตรา ๒๑๙)

๓. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

- ในกรณีที่เห็นวามติหรือข้อบังคับในเรื่องใดของพรรคการเมืองที่ตนเป็นสมาชิกอยู่จะขัดต่อสถานะและการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญ หรือขัดหรือแย้งต่อหลักการพื้นฐานแห่งการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (มาตรา ๔๗ วรรคสาม)

- ในกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา จำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา เห็นว่าในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม และร่างพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่ายของสภาผู้แทนราษฎร หรือของคณะกรรมการการเลือก การเสนอ การแปรญัตติ หรือการกระทำใด ๆ มีผลให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือกรรมการมีส่วนไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในการใช้งบประมาณรายจ่าย (มาตรา ๑๘๐)

- กรณีพรรคการเมืองที่ตนเป็นสมาชิกมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของที่ประชุมร่วมของคณะกรรมการบริหารของพรรคการเมือง และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สังกัดพรรคการเมืองนั้น ให้พ้นจากความเป็นสมาชิกพรรคการเมือง แต่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้นได้อุทธรณ์ต่อศาลรัฐธรรมนูญ ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่พรรคการเมืองมีมติ คัดค้านว่ามติดังกล่าวมีลักษณะขัดต่อสถานะและการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญ หรือขัดหรือแย้งกับหลักการพื้นฐานแห่งการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (มาตรา ๑๑๘(๘))

ตารางแสดงผู้มีสิทธิและเหตุที่ขอใช้สิทธิต่อศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อพิจารณาวินิจฉัย
ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

ลำดับ	ผู้ร้อง	มาตรา	เหตุผลที่ขอใช้สิทธิ	เงื่อนไขการร้อง
๑	ประธานรัฐสภา	๑๔๒	- เห็นว่ากรรมการการเลือกตั้ง คนใดคนหนึ่งขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้ามตาม มาตรา ๑๓๗ หรือกระทำการ อันต้องห้ามตามมาตรา ๑๓๘	- สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวน ไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๑๐ ของ จำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ ของทั้ง ๒ สภาเข้าชื่อร้องต่อ ประธานรัฐสภา - สมาชิกวุฒิสภาจำนวนไม่น้อย กว่า ๑ ใน ๑๐ ของจำนวน สมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของ ทั้ง ๒ สภา เข้าชื่อร้องต่อประธาน รัฐสภา - สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและ สมาชิกวุฒิสภาารวมกันไม่น้อย กว่า ๑ ใน ๑๐ ของจำนวน สมาชิก ทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของ ทั้ง ๒ สภา เข้าชื่อร้องต่อประธาน รัฐสภา
		๒๖๒	- เห็นว่าร่างพระราชบัญญัติหรือ ร่างพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญใดที่รัฐสภาให้ความ เห็นชอบแล้ว แต่นายกรัฐมนตรี ยังไม่ได้นำขึ้นทูลเกล้าถวาย พระมหากษัตริย์ นั้น ๑) มีข้อความขัดหรือแย้งต่อ รัฐธรรมนูญ ๒) ตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตาม บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ	- กรณีของร่างพระราชบัญญัติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและ สมาชิกวุฒิสภาารวมกันไม่น้อย กว่า ๑ ใน ๑๐ ของจำนวน สมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของ ทั้ง ๒ สภา เสนอความเห็นต่อ ประธานรัฐสภา - กรณีร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ สมาชิก สภาผู้แทนราษฎรและสมาชิก วุฒิสภาารวมกันไม่น้อยกว่า ๒๐ คน เสนอความเห็นต่อประธานรัฐสภา

ลำดับ	ผู้ร้อง	มาตรา	เหตุผลที่ขอใช้สิทธิ	เงื่อนไขการร้อง
		๒๖๓	- เห็นว่าร่างข้อบังคับการประชุม รัฐสภาที่ได้รับความเห็นชอบ แล้ว แต่ยังไม่ได้ประกาศใน ราชกิจจานุเบกษานั้น ๑) มีข้อความขัดหรือแย้งต่อ รัฐธรรมนูญ ๒) ตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตาม บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ	- สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและ สมาชิกวุฒิสภาารวมกันไม่น้อย กว่า ๒๐ คน เสนอความเห็น ต่อประธานรัฐสภา
		๒๖๖	- เห็นว่ากรณีมีปัญหาเกี่ยวกับ อำนาจหน้าที่ขององค์กรต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญ	- เสนอเรื่องพร้อมความเห็น
๒	ประธานสภา- ผู้แทนราษฎร	๙๖	- เห็นว่าสมาชิกภาพของสมาชิก สภาผู้แทนราษฎรคนใดคนหนึ่ง สิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๑๘(๓) (๔)(๕)(๖)(๗)(๘)(๙)หรือ(๑๑) หรือ(๑๒)หรือมาตรา ๑๓๓(๓) (๔)(๕)(๖)(๗)(๘)หรือ(๑๐)	- สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวน ไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๑๐ ของ จำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ ของสภาผู้แทนราษฎรเข้าชื่อร้อง ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร
		๑๗๗	- เห็นว่าร่างพระราชบัญญัติ หรือร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญที่คณะ รัฐมนตรีหรือสมาชิกสภาผู้แทน ราษฎรเสนอใหม่มีหลักการ อย่างเดียวกันหรือคล้ายกันกับ หลักการของร่างพระราช บัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ที่ต้อง ยับยั้งไว้	- สภาผู้แทนราษฎร เห็นว่าร่าง- พระราชบัญญัติ หรือร่างพระ ราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ที่เสนอหรือส่งให้พิจารณานั้น เป็นร่างพระราชบัญญัติหรือร่าง พระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญที่มีหลักการ อย่างเดียวกันหรือคล้ายกันกับ หลักการของร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญที่ต้องยับยั้ง ไว้

ลำดับ	ผู้ร้อง	มาตรา	เหตุผลที่ขอใช้สิทธิ	เงื่อนไขการร้อง
		๒๑๖ ประกอบ 96	- เห็นว่าความเป็นรัฐมนตรีของรัฐมนตรีคนใดคนหนึ่งสิ้นสุดลง ตามมาตรา ๒๑๖(๒)(๓)(๔) หรือ(๖)	- สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวน ไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๑๐ ของ จำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ ของสภาผู้แทนราษฎรเข้าชื่อร้อง ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร
		๒๑๙	- เห็นว่าพระราชกำหนดใด ตาม มาตรา ๒๑๙ วรรคสาม ที่ยังไม่ได้รับอนุมัติจากสภาผู้แทน ราษฎรนั้น ไม่เป็นไปตาม มาตรา ๒๑๙ วรรคหนึ่ง	- สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวน ไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๕ ของจำนวน สมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของ สภาผู้แทนราษฎรเข้าชื่อเสนอ ความเห็นต่อประธานสภาผู้แทน ราษฎร
		๒๖๒	- เห็นว่าร่างพระราชบัญญัติหรือ ร่างพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญใดที่รัฐสภาให้ความ เห็นชอบแล้ว แต่นายกรัฐมนตรี ยังไม่ได้นำขึ้นทูลเกล้าถวาย พระมหากษัตริย์นั้น ๑) มีข้อความขัดหรือแย้งต่อ รัฐธรรมนูญ ๒) ตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตาม บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ	- กรณีร่างพระราชบัญญัติสมาชิก- สภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อย กว่า ๑ ใน ๑๐ ของจำนวนสมาชิก ทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้ง ๒ สภา เสนอความเห็นต่อประธานสภา ผู้แทนราษฎร - กรณีร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญสมาชิกสภา ผู้แทนราษฎร จำนวนไม่น้อยกว่า ๒๐ คน เสนอความเห็นต่อ ประธานสภาผู้แทนราษฎร
		๒๖๓	- เห็นว่าร่างข้อบังคับการประชุม สภาผู้แทนราษฎรที่ได้รับความ เห็นชอบแล้ว แต่ยังมีได้ประกาศ ในราชกิจจานุเบกษานั้น ๑) มีข้อความขัดหรือแย้งต่อ รัฐธรรมนูญ ๒) ตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตาม บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ	- สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวน ไม่น้อยกว่า ๒๐ คน เสนอ ความเห็นต่อประธานสภา ผู้แทนราษฎร

ลำดับ	ผู้ร้อง	มาตรา	เหตุผลที่ขอใช้สิทธิ	เงื่อนไขการร้อง
๓	สมาชิกสภา- ผู้แทนราษฎร	๔๗ วรรค สาม	- เห็นว่ามติหรือข้อบังคับพรรค พรรคที่ตนสังกัดอยู่ - จะขัดต่อสถานะและกา ปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภา- ผู้แทนราษฎร ตามรัฐธรรมนูญนี้ - ขัดหรือแย้งกับหลักการ พื้นฐานแห่งการปกครองใน ระบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	- ต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๔ ของจำนวนสมาชิก ซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
		๑๑๘(๘)	- เห็นว่า มติของพรรคที่มีมติ ให้ตนพ้นจากการเป็นสมาชิก เพราะเหตุที่ตนได้ปฏิบัติตามหน้าที่ ที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (มาตรา ๔๗ วรรคสาม)	- ใช้สิทธิอุทธรณ์ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่พรรคการเมืองมีมติ
		๑๘๐	- เห็นว่าการพิจารณาร่างพระราช บัญญัติ งบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ ร่างพระ- ราชบัญญัติงบประมาณ รายจ่ายเพิ่มเติม และร่าง พระราชบัญญัติโอนงบ ประมาณรายจ่ายของสภา ผู้แทนราษฎร หรือของคณะ กรรมาธิการ การเสนอการ แปรญัตติหรือการกระทำใด ๆ ที่มีผลให้สมาชิกสภาผู้แทน ราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือ กรรมาธิการ มีส่วนไม่ว่าโดยตรง หรือโดยอ้อมในการใช้ งบประมาณรายจ่าย	- ต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๑๐ ของจำนวนสมาชิกทั้งหมด เท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร

ขั้นตอนในการดำเนินการกรณีที่ประธานรัฐสภา ประธานสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิก สภาผู้แทนราษฎร เสนอคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

๑. ประธานรัฐสภา

๑.๑ ในกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกของทั้งสองสภา รวมกัน มีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา เห็นว่าร่างพระราช-
บัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญใดที่รัฐสภาให้ความเห็นชอบแล้ว แต่นายกรัฐมนตรียังไม่ได้นำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายพระมหากษัตริย์เพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย มีข้อความ
ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ (มาตรา ๒๖๒)

วิธีปฏิบัติ

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายงานจะพิจารณาศึกษาค้นคว้าและวิเคราะห์งานดังกล่าวเบื้องต้น
ว่าเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้หรือไม่
- นิติกรที่ได้รับมอบหมายบันทึกขอความอนุเคราะห์ฝ่ายทะเบียนประวัติ กองกลางเพื่อตรวจสอบ
สอบความถูกต้องของลายมือชื่อ
- นิติกรที่ได้รับมอบหมายบันทึกความเห็นเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับ

กรณีที่ส่งเรื่องให้คณะกรรมการพิจารณากลับกรองและเสนอความเห็น
ด้านกฎหมายเพื่อประกอบการพิจารณาวินิจฉัยของประธานรัฐสภา พิจารณาต้อง
ดำเนินการดังนี้

- เลขานุการหรือผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการฯ ทำหนังสือเชิญประชุม
ระเบียบวาระการประชุม และขั้นตอนการประชุมสำหรับประธานในที่ประชุม
- เลขานุการหรือผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการฯ จัดทำเอกสารประกอบการประชุม
- เลขานุการหรือผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการฯ ดำเนินการทำเรื่องเบิกเงิน

ค่าน้ำประชุม

- เลขานุการหรือผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการฯ จัดทำสรุปผลการประชุมและบันทึก
การประชุมตามมติของที่ประชุม
- นิติกรที่ได้รับมอบหมายบันทึกความเห็นและจัดทำหนังสือตามมติของที่ประชุมคณะ
กรรมการพิจารณากลับกรองและเสนอความเห็นด้านกฎหมายเพื่อประกอบการพิจารณาวินิจฉัยของ
ประธานรัฐสภา

กรณีที่มีมติให้ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายทำหนังสือกราบเรียนประธานศาลรัฐธรรมนูญ นายกรัฐมนตรี และหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- หัวหน้าฝ่ายดำเนินการตรวจสอบความเห็นและความถูกต้อง
- นำเรียนผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- นำกราบเรียนประธานรัฐสภาเพื่อโปรดพิจารณาและประทานคำริ

ก. กรณีที่ประธานรัฐสภาเห็นชอบ

- นำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเพื่อลงนามในหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- นำกราบเรียนประธานรัฐสภาเพื่อโปรดพิจารณาและลงนามในหนังสือกราบเรียนนายกรัฐมนตรี และประธานศาลรัฐธรรมนูญ
- นำหนังสือไปออกเลขที่กองกลาง และนำส่งหนังสือกราบเรียนประธานศาลรัฐธรรมนูญ ที่ศาลรัฐธรรมนูญ และนายกรัฐมนตรี ที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ข. กรณีที่ประธานรัฐสภาไม่เห็นชอบ

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายจัดทำหนังสือตามคำริของประธานรัฐสภา
- หัวหน้าฝ่ายดำเนินการตรวจสอบความเห็นและความถูกต้อง
- นำเรียนผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- นำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเพื่อลงนามในหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- นำหนังสือไปออกเลขที่กองกลาง และนำส่งหนังสือแจ้งผู้ร้อง

กรณีที่มีมติไม่ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายทำหนังสือแจ้งผู้ร้อง โดยอาศัยเหตุผลตามมติของที่ประชุมคณะกรรมการฯ
- หัวหน้าฝ่ายดำเนินการตรวจสอบความเห็นและความถูกต้อง
- นำเรียนผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- นำกราบเรียนประธานรัฐสภาเพื่อโปรดพิจารณาและประทานคำริ

ค. กรณีที่ประธานรัฐสภาเห็นชอบ

- นำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเพื่อลงนามในหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- นำหนังสือไปออกเลขที่กองกลาง และนำส่งหนังสือแจ้งผู้ร้อง

ง. กรณีที่ประธานรัฐสภาไม่เห็นชอบ

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายจัดทำหนังสือตามคำริของประธานรัฐสภา
- หัวหน้าฝ่ายดำเนินการตรวจสอบความเห็นและความถูกต้อง
- นำเรียนผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- นำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเพื่อลงนามในหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- นำกราบเรียนประธานรัฐสภาเพื่อโปรดพิจารณาและลงนามในหนังสือกราบเรียน

นายกรัฐมนตรี และประธานศาลรัฐธรรมนูญ

- นำหนังสือไปออกเลขที่กองกลาง และนำส่งหนังสือกราบเรียนประธานศาลรัฐธรรมนูญ ที่ศาลรัฐธรรมนูญ และนายกรัฐมนตรี ที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กรณีที่ไม่งส่งเรื่องให้คณะกรรมการพิจารณากลับกรองและเสนอความเห็นด้านกฎหมายเพื่อประกอบการพิจารณาวินิจฉัยของประธานรัฐสภา พิจารณาหรือไม่มีคณะกรรมการฯ

- หัวหน้าฝ่ายประชุมนิติกรและวิทยากรของฝ่ายเพื่อแสดงความคิดเห็นและวิเคราะห์เรื่อง

กรณีมีมติให้ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายบันทึกความเห็นและทำหนังสือกราบเรียนประธานศาลรัฐธรรมนูญ นายกรัฐมนตรี และหนังสือแจ้งผู้ร้อง

- หัวหน้าฝ่ายดำเนินการตรวจสอบความเห็นและความถูกต้อง
- นำเรียนผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- นำกราบเรียนประธานรัฐสภา เพื่อโปรดพิจารณาและประทานคำริ

ก. กรณีที่ประธานรัฐสภาเห็นชอบ

- นำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเพื่อลงนามในหนังสือแจ้งผู้ร้อง

- ให้ประธานรัฐสภาลงนามในหนังสือกราบเรียนนายกรัฐมนตรี และประธานศาลรัฐธรรมนูญ

- นำหนังสือไปออกเลขที่กองกลาง และนำส่งหนังสือกราบเรียนประธานศาลรัฐธรรมนูญ ที่ศาลรัฐธรรมนูญ และนายกรัฐมนตรี ที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ข. กรณีที่ประธานรัฐสภาไม่เห็นชอบ

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายจัดทำหนังสือตามคำริของประธานรัฐสภา
- หัวหน้าฝ่ายดำเนินการตรวจสอบความเห็นและความถูกต้อง

- นำเรียนผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- นำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อลงนามในหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- นำหนังสือไปออกเลขที่กองกลาง และนำส่งหนังสือแจ้งผู้ร้อง

กรณีมีมติไม่ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายทำหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- หัวหน้าฝ่ายดำเนินการตรวจสอบความเห็นและความถูกต้อง
- นำเรียนผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- นำกราบเรียนประธานรัฐสภา เพื่อโปรดพิจารณาและประธานดำรง

ค. กรณีที่ประธานรัฐสภาเห็นชอบ

- นำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเพื่อลงนามในหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- นำหนังสือไปออกเลขที่กองกลาง และนำส่งหนังสือแจ้งผู้ร้อง

ง. กรณีที่ประธานรัฐสภาไม่เห็นชอบ

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายจัดทำหนังสือตามคำริขของประธานรัฐสภา
- หัวหน้าฝ่ายดำเนินการตรวจสอบความเห็นและความถูกต้อง
- นำเรียนผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- นำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อลงนามในหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- ให้ประธานรัฐสภาลงนามในหนังสือกราบเรียนนายกรัฐมนตรีและประธานศาลรัฐธรรมนูญ
- นำหนังสือไปออกเลขที่กองกลาง และนำส่งหนังสือกราบเรียนประธานศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ศาลรัฐธรรมนูญและนายกรัฐมนตรี ที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๑.๒ ในกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกของทั้งสองสภารวมกันมีจำนวนไม่น้อยกว่ายี่สิบคน เห็นว่าร่างข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ร่างข้อบังคับการประชุมวุฒิสภาหรือร่างข้อบังคับการประชุมรัฐสภา ที่สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา หรือรัฐสภาแล้วแต่กรณี ได้ให้ความเห็นชอบแล้ว แต่ยังมีได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษามีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ (มาตรา ๒๖๓)

วิธีปฏิบัติ

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายงานจะพิจารณาศึกษาค้นคว้าและวิเคราะห์งานดังกล่าวเบื้องต้นว่าเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้หรือไม่
- นิติกรที่ได้รับมอบหมายบันทึกขอความอนุเคราะห์ฝ่ายทะเบียนประวัติ กองกลาง เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของลายมือชื่อ
- นิติกรที่ได้รับมอบหมายบันทึกความเห็นเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับ

กรณีที่ส่งเรื่องให้คณะกรรมการพิจารณากลับกรองและเสนอความเห็นด้านกฎหมายเพื่อประกอบการพิจารณาวินิจฉัยของประธานรัฐสภา พิจารณาต้องดำเนินการดังนี้

- เลขานุการหรือผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการทำหน้าที่สื่อเชิญประชุมระเบียบวาระการประชุมและขั้นตอนการประชุมสำหรับประธานในที่ประชุม
- เลขานุการหรือผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการฯ จัดทำเอกสารประกอบการประชุม
- เลขานุการหรือผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการฯ ดำเนินการทำเรื่องเบิกเงินค่าเบี้ยประชุม
- เลขานุการหรือผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการฯ จัดทำสรุปผลการประชุมและบันทึกการประชุมตามมติของที่ประชุม
- นิติกรที่ได้รับมอบหมายบันทึกความเห็นและจัดทำหนังสือตามมติของที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณากลับกรองและเสนอความเห็นด้านกฎหมายเพื่อประกอบการพิจารณาวินิจฉัยของประธานรัฐสภา

กรณีที่มีมติให้ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายทำหน้าที่สื่อกราบเรียนประธานศาลรัฐธรรมนูญ นายกรัฐมนตรี และหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- หัวหน้าฝ่ายดำเนินการตรวจสอบความเห็นและความถูกต้อง

- นำเรียนผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- นำกราบเรียนประธานรัฐสภาเพื่อโปรดพิจารณาและประธานดำรง

ก. กรณีที่ประธานรัฐสภาเห็นชอบ

- นำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเพื่อลงนามในหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- ให้ประธานรัฐสภาลงนามในหนังสือกราบเรียนนายกรัฐมนตรี และประธานศาลรัฐธรรมนูญ
- นำหนังสือไปออกเลขที่กองกลาง และนำส่งหนังสือกราบเรียนประธานศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ศาลรัฐธรรมนูญ และนายกรัฐมนตรี ที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ข. กรณีที่ประธานรัฐสภาไม่เห็นชอบ

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายจัดทำหนังสือตามดำริของประธานรัฐสภา
- หัวหน้าฝ่ายดำเนินการตรวจสอบความเห็นและความถูกต้อง
- นำเรียนผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- นำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเพื่อลงนามในหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- นำหนังสือไปออกเลขที่กองกลาง และนำส่งหนังสือแจ้งผู้ร้อง

กรณีที่มิมีมติไม่ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายทำหนังสือแจ้งผู้ร้อง โดยอาศัยเหตุผลตามมติของที่ประชุม

คณะกรรมการฯ

- หัวหน้าฝ่ายดำเนินการตรวจสอบความเห็นและความถูกต้อง
- นำเรียนผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- นำกราบเรียนประธานรัฐสภาเพื่อโปรดพิจารณาและประธานดำรง

ค. กรณีที่ประธานรัฐสภาเห็นชอบ

- นำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเพื่อลงนามในหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- นำหนังสือไปออกเลขที่กองกลาง และนำส่งหนังสือแจ้ง

ง. กรณีที่ประธานรัฐสภาไม่เห็นชอบ

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายจัดทำหนังสือตามดำริของประธานรัฐสภา
- หัวหน้าฝ่ายดำเนินการตรวจสอบความเห็นและความถูกต้อง

- นำเรียนผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- นำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเพื่อลงนามในหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- นำกราบเรียนประธานรัฐสภาเพื่อโปรดพิจารณาและลงนามในหนังสือกราบเรียนนายกรัฐมนตรี และประธานศาลรัฐธรรมนูญ
- นำหนังสือไปออกเลขที่กองกลาง และนำส่งหนังสือกราบเรียนประธานศาลรัฐธรรมนูญที่ศาลรัฐธรรมนูญ และนายกรัฐมนตรี ที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

**กรณีที่ไม่ส่งเรื่องให้คณะกรรมการพิจารณากลับกรองและเสนอความเห็น
ด้านกฎหมายเพื่อประกอบการพิจารณาวินิจฉัยของประธาน รัฐสภาพิจารณาหรือ
ไม่มีคณะกรรมการฯ**

- หัวหน้าฝ่ายประชุมนิติกรและวิทยากรของฝ่ายเพื่อแสดงความคิดเห็นและวิเคราะห์เรื่อง

กรณีมีมติให้ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายบันทึกความเห็นและทำหนังสือกราบเรียนประธานศาลรัฐธรรมนูญ นายกรัฐมนตรี และหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- หัวหน้าฝ่ายดำเนินการตรวจสอบความเห็นและความถูกต้อง
- นำเรียนผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- นำกราบเรียนประธานรัฐสภา เพื่อโปรดพิจารณาและประทานคำริ

ก. กรณีที่ประธานรัฐสภาเห็นชอบ

- นำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเพื่อลงนามในหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- ให้ประธานรัฐสภาลงนามในหนังสือกราบเรียนนายกรัฐมนตรี และประธานศาลรัฐธรรมนูญ
- นำหนังสือไปออกเลขที่กองกลาง และนำส่งหนังสือกราบเรียนประธานศาลรัฐธรรมนูญที่ศาลรัฐธรรมนูญ และนายกรัฐมนตรี ที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ข. กรณีที่ประธานรัฐสภาไม่เห็นชอบ

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายจัดทำหนังสือตามคำริของประธานรัฐสภา
- หัวหน้าฝ่ายดำเนินการตรวจสอบความเห็นและความถูกต้อง
- นำเรียนผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- นำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเพื่อลงนามในหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- นำหนังสือไปออกเลขที่กองกลาง และนำส่งหนังสือแจ้งผู้ร้อง

กรณีมีมติไม่ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายทำหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- หัวหน้าฝ่ายดำเนินการตรวจสอบความเห็นและความถูกต้อง
- นำเรียนผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- นำกราบเรียนประธานรัฐสภา เพื่อโปรดพิจารณาและประธานดำรง

ค. กรณีที่ประธานรัฐสภาเห็นชอบ

- นำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเพื่อลงนามในหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- นำหนังสือไปออกเลขที่กองกลาง และนำส่งหนังสือแจ้งผู้ร้อง

ง. กรณีที่ประธานรัฐสภาไม่เห็นชอบ

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายจัดทำหนังสือตามดำริของประธานรัฐสภา
- หัวหน้าฝ่ายดำเนินการตรวจสอบความเห็นและความถูกต้อง
- นำเรียนผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- นำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเพื่อลงนามในหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- ให้ประธานรัฐสภาลงนามในหนังสือกราบเรียนนายกรัฐมนตรี และประธานศาลรัฐธรรมนูญ
- นำหนังสือไปออกเลขที่กองกลาง และนำส่งหนังสือกราบเรียนประธานศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ศาลรัฐธรรมนูญ และนายกรัฐมนตรี ที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๑.๓ ในกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกของทั้งสองสภารวมกันมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภาเข้าชื่อร้องขอต่อประธานรัฐสภาเพราะเห็นว่า กรรมการการเลือกตั้งคนใดคนหนึ่งขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๓๗ หรือกระทำการอันต้องห้ามตามมาตรา ๑๓๙ (มาตรา ๑๔๒)

วิธีปฏิบัติ

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายงานจะพิจารณาศึกษาค้นคว้าและวิเคราะห์งานดังกล่าวเบื้องต้นว่าเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้หรือไม่

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายบันทึกขอความอนุเคราะห์ฝ่ายทะเบียนประวัติ กองกลาง เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของลายมือชื่อ

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายบันทึกความเห็นเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับ

กรณีที่ส่งเรื่องให้คณะกรรมการพิจารณากลับกรงและเสนอความเห็นด้านกฎหมายเพื่อประกอบการพิจารณาวินิจฉัยของประธานรัฐสภา พิจารณา ดำเนินการดังนี้

- เลขานุการหรือผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการฯ ทำหนังสือเชิญประชุมระเบียบวาระการประชุม และขั้นตอนการประชุมสำหรับประธานในที่ประชุม

- เลขานุการหรือผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการฯ จัดทำเอกสารประกอบการประชุม

- เลขานุการหรือผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการฯ ดำเนินการทำเรื่องเบิกเงิน

ค่าเบี้ยประชุม

- เลขานุการหรือผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการฯ จัดทำสรุปผลการประชุมและบันทึกการประชุมตามมติของที่ประชุม

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายบันทึกความเห็นและจัดทำหนังสือตามมติของที่ประชุม คณะกรรมการพิจารณากลับกรงและเสนอความเห็นด้านกฎหมายเพื่อประกอบการพิจารณาวินิจฉัยของประธานรัฐสภา

กรณีที่มิมีมติให้ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายทำหนังสือกราบเรียนประธานศาลรัฐธรรมนูญ และหนังสือแจ้งผู้ร้อง

- หัวหน้าฝ่ายดำเนินการตรวจสอบความเห็นและความถูกต้อง

- นำเรียนผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- นำกราบเรียนประธานรัฐสภาเพื่อโปรดพิจารณาและประธานดำรง

ก. กรณีที่ประธานรัฐสภาเห็นชอบ

- นำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อลงนามในหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- ให้ประธานรัฐสภาลงนามในหนังสือกราบเรียนประธานศาลรัฐธรรมนูญ
- นำหนังสือไปออกเลขที่กองกลาง และนำส่งหนังสือกราบเรียนประธาน

ศาลรัฐธรรมนูญ ที่ศาลรัฐธรรมนูญ

ข. กรณีที่ประธานรัฐสภาไม่เห็นชอบ

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายจัดทำหนังสือตามดำริของประธานรัฐสภา
- หัวหน้าฝ่ายดำเนินการตรวจสอบความเห็นและความถูกต้อง
- นำเรียนผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- นำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อลงนามในหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- นำหนังสือไปออกเลขที่กองกลาง และนำส่งหนังสือแจ้งผู้ร้อง

กรณีที่มีมติไม่ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายทำหนังสือแจ้งผู้ร้อง โดยอาศัยเหตุผลตามมติของที่ประชุม

คณะกรรมการฯ

- หัวหน้าฝ่ายดำเนินการตรวจสอบความเห็นและความถูกต้อง
- นำเรียนผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- นำกราบเรียนประธานรัฐสภาเพื่อโปรดพิจารณาและประธานดำรง

ค. กรณีที่ประธานรัฐสภาเห็นชอบ

- นำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อลงนามในหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- นำหนังสือไปออกเลขที่กองกลาง และนำส่งหนังสือแจ้งผู้ร้อง

ง. กรณีที่ประธานรัฐสภาไม่เห็นชอบ

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายจัดทำหนังสือตามดำริของประธานรัฐสภา
- หัวหน้าฝ่ายดำเนินการตรวจสอบความเห็นและความถูกต้อง

- นำเรียนผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- นำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อลงนามในหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- นำกราบเรียนประธานรัฐสภาเพื่อโปรดพิจารณาและลงนามในหนังสือกราบเรียน

ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

- นำหนังสือไปออกเลขที่กองกลาง และนำส่งหนังสือกราบเรียนประธานศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ศาลรัฐธรรมนูญ

กรณีที่ไม่ส่งเรื่องให้คณะกรรมการพิจารณากลับกรองและเสนอความเห็นด้านกฎหมายเพื่อประกอบการพิจารณาวินิจฉัยของประธานรัฐสภาพิจารณาวินิจฉัยหรือไม่มีคณะกรรมการฯ

- หัวหน้าฝ่ายประมุขนิติกรและวิทยาการของฝ่ายเพื่อแสดงความคิดเห็นและวิเคราะห์เรื่อง

กรณีมีมติให้ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายบันทึกความเห็นและทำหนังสือกราบเรียนประธานศาลรัฐธรรมนูญ และหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- หัวหน้าฝ่ายดำเนินการตรวจสอบความเห็นและความถูกต้อง
- นำเรียนผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- นำกราบเรียนประธานรัฐสภา เพื่อโปรดพิจารณาและประทานคำริ

ก. กรณีที่ประธานรัฐสภาเห็นชอบ

- นำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อลงนามในหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- ให้ประธานรัฐสภาลงนามในหนังสือกราบเรียนประธานศาลรัฐธรรมนูญ
- นำหนังสือไปออกเลขที่กองกลาง และนำส่งหนังสือกราบเรียนประธานศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ศาลรัฐธรรมนูญ

ข. กรณีที่ประธานรัฐสภาไม่เห็นชอบ

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายจัดทำหนังสือตามคำริของประธานรัฐสภา
- หัวหน้าฝ่ายดำเนินการตรวจสอบความเห็นและความถูกต้อง
- นำเรียนผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- นำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อลงนามในหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- นำหนังสือไปออกเลขที่กองกลาง และนำส่งหนังสือแจ้งผู้ร้อง

กรณีมีมติไม่ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายทำหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- หัวหน้าฝ่ายดำเนินการตรวจสอบความเห็นและความถูกต้อง
- นำเรียนผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- นำกราบเรียนประธานรัฐสภา เพื่อโปรดพิจารณาและประธานดำรง

ค. กรณีที่ประธานรัฐสภาเห็นชอบ

- นำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อลงนามในหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- นำหนังสือไปออกเลขที่กองกลาง และนำส่งหนังสือแจ้งผู้ร้อง

ง. กรณีที่ประธานรัฐสภาไม่เห็นชอบ

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายจัดทำหนังสือตามคำริขของประธานรัฐสภา
- หัวหน้าฝ่ายดำเนินการตรวจสอบความเห็นและความถูกต้อง
- นำเรียนผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- นำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อลงนามในหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- ให้ประธานรัฐสภาลงนามในหนังสือกราบเรียนประธานศาลรัฐธรรมนูญ
- นำหนังสือไปออกเลขที่กองกลาง และนำส่งหนังสือกราบเรียนประธานศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ศาลรัฐธรรมนูญ

๑.๔ ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญ(มาตรา ๒๖๖)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๒๖๖ บัญญัติว่า "ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญให้องค์กรนั้นหรือประธานรัฐสภา เสนอเรื่องความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัย" จากบทบัญญัติดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่ากรณีที่ประธานรัฐสภาจะเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัยโดยอาศัยอำนาจตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ นั้น ต้องเป็นเรื่องที่มีลักษณะของปัญหา ดังนี้

๑. ปัญหาสงสัยในเรื่องอำนาจหน้าที่ขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ

เมื่อเกิดมีปัญหาสงสัยในอำนาจหน้าที่ขององค์กรตามรัฐธรรมนูญว่าองค์กรนั้น ๆ มีอำนาจกระทำการหรือต้องไม่กระทำการในเรื่องไหนเพียงใด กรณีนี้ย่อมถือได้ว่ามีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรตามรัฐธรรมนูญองค์กรดังกล่าวแล้ว

อนึ่ง มีข้อสังเกตว่า การสงสัยในอำนาจหน้าที่ขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ อาจเกิดขึ้นเพราะองค์กรตามรัฐธรรมนูญองค์กรนั้นเห็นเอง หรืออาจเป็นองค์กรของรัฐองค์กรอื่นหรือบุคคลอื่นเห็นก็ได้ อย่างไรก็ตาม แม้กรณีนี้จะมีผู้เห็นปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรตามรัฐธรรมนูญได้หลากหลาย แต่ก็มิได้หมายความว่าใครก็ได้ที่สามารถส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยได้

๒. ปัญหาขององค์กรตามรัฐธรรมนูญตั้งแต่สององค์กรขึ้นไปเกิดปัญหาขัดแย้งกัน

เมื่อองค์กรตามรัฐธรรมนูญตั้งแต่สององค์กรขึ้นไปเกิดปัญหาขัดแย้งกันว่า องค์กรตามรัฐธรรมนูญองค์กรหนึ่งใช้อำนาจหน้าที่ล่วงล้ำอำนาจหน้าที่ขององค์กรตามรัฐธรรมนูญองค์กรหนึ่ง หรือองค์กรตามรัฐธรรมนูญองค์กรหนึ่งใช้อำนาจหน้าที่โดยไม่ผ่านความเห็นชอบขององค์กรตามรัฐธรรมนูญองค์กรหนึ่ง ดังนี้ ก็ย่อมถือว่ามีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรตามรัฐธรรมนูญเกิดขึ้นเช่นกัน

ผู้มีอำนาจเสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

ก. องค์กรตามรัฐธรรมนูญที่มีปัญหา

คำว่า "องค์กรตามรัฐธรรมนูญ" มีความหมายว่า "องค์กรของรัฐที่รัฐธรรมนูญมอบหมายให้ใช้อำนาจหน้าที่ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ" เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญสามารถตรวจสอบควบคุมได้ตามความมุ่งหมายของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖

จากนิยามดังกล่าว "องค์กรตามรัฐธรรมนูญ" ตามมาตรา ๒๖๖ ของรัฐธรรมนูญ จึงได้แก่ "สภาผู้แทนราษฎร" ซึ่งเป็นองค์กรของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญในการตรากฎหมาย การยืนยันร่างกฎหมาย การตรวจสอบควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินของฝ่ายบริหาร ฯลฯ "วุฒิสภา" ซึ่งเป็นองค์กรของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญในการตรากฎหมาย การพิจารณาเลือกแต่งตั้งให้คำแนะนำหรือให้ความเห็นชอบให้บุคคลดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ฯลฯ "คณะรัฐมนตรี" ซึ่งเป็นองค์กรของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญในการบริหารราชการแผ่นดิน การตราพระราชกำหนด การทำหนังสือสัญญากับนานาประเทศหรือกับองค์การระหว่างประเทศ ฯลฯ "ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา" ซึ่งเป็นองค์กรของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญในการคัดเลือกผู้พิพากษาในศาลฎีกาไปดำรงตำแหน่งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ "ที่ประชุมใหญ่ศาลปกครองสูงสุด" ซึ่งเป็นองค์กรของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญในการคัดเลือกตุลาการในศาลปกครองสูงสุดไปดำรงตำแหน่งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ "คณะกรรมการการเลือกตั้ง" ซึ่งเป็นองค์กรของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญในเรื่องต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๔๕ หรือ "คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ" อันเป็นองค์กรของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญในเรื่องต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๓๐๑ ดังนี้ เบื้องต้นควรตั้งข้อสังเกตว่า แม้องค์กรของรัฐบาลองค์กรอย่างเช่น "คณะรัฐมนตรี" จะมีฐานะเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญเมื่อได้ใช้อำนาจหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญก็ตาม แต่คณะรัฐมนตรีย่อมไม่มีฐานะดังกล่าวหากการใช้อำนาจหน้าที่ของตนเป็นไปโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติหรือกฎหมายที่มีลำดับศักดิ์เทียบเท่าพระราชบัญญัติ

ดังนั้นเมื่อองค์กรฯ ดังกล่าวสงสัยว่าการใช้อำนาจหน้าที่ที่น่าจะมีปัญหาจึงเป็นธรรมดาอยู่เองที่รัฐธรรมนูญต้องบัญญัติให้องค์กร นั้น ๆ มีอำนาจเสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

ข. ประธานรัฐสภา

เมื่อองค์กรตามรัฐธรรมนูญที่มีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่แต่ไม่ยอมส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยโดยอ้างเหตุว่าไม่มีปัญหา ในกรณีเช่นนี้ เมื่อองค์กรของรัฐหรือบุคคลอื่นไม่สามารถเสนอเรื่องมาที่ศาลรัฐธรรมนูญได้เพราะไม่ใช่องค์กรตามรัฐธรรมนูญ รัฐธรรมนูญจึงต้องมีบทบัญญัติให้ประธานรัฐสภาสามารถส่งเรื่องมาให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยได้ หากประธานรัฐสภาเห็นว่าไม่มีปัญหา ทั้งนี้เพื่อป้องกันการอ้างเหตุว่าไม่มีปัญหาขององค์กรตามรัฐธรรมนูญดังกล่าว

นอกจากกรณีดังกล่าว ประธานรัฐสภาอาจเห็นเองได้ว่า ขณะนี้อาจมีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรตามรัฐธรรมนูญบางองค์กร หรือองค์กรของรัฐหรือบุคคลอื่นใดเห็นว่ามีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรตามรัฐธรรมนูญเกิดขึ้นและเมื่อเสนอเรื่องมาที่ประธานรัฐสภา ประธาน

รัฐสภาที่มีความเห็นตามนั้น ในกรณีเช่นนี้ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๖๖ ของรัฐธรรมนูญ
ประธานรัฐสภาย่อมสามารถส่งเรื่องมาให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยได้

อย่างไรก็ตาม กรณีนี้ มิได้หมายความว่าประธานรัฐสภาจำต้องส่งเรื่องดังกล่าวไปยังศาล
รัฐธรรมนูญทุกครั้งไป เพราะตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๖๖ ประธานรัฐสภาย่อมมี
ดุลพินิจที่จะพิจารณาว่า เรื่องที่องค์กรของรัฐองค์กรหนึ่งหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งเสนอมานั้นเป็น
ปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรตามรัฐธรรมนูญหรือไม่ หากประธานรัฐสภาเห็นว่ากรณียังไม่มี
ปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ แม้องค์กรของรัฐองค์กรอื่นหรือบุคคลอื่นจะ
เห็นว่ามี ประธานรัฐสภาก็มีอำนาจที่จะไม่ส่งเรื่องดังกล่าวมาให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

มีข้อสังเกตว่า แม้ประธานรัฐสภาจะใช้ดุลยพินิจส่งเรื่องมาให้ศาลรัฐธรรมนูญ กรณีก็ได้ผูก
พันศาลรัฐธรรมนูญให้ต้องรับเรื่องไว้พิจารณาทุกเรื่อง หากศาลรัฐธรรมนูญเห็นว่ากรณียังไม่ต้องด้วย
รัฐธรรมนูญมาตรา ๒๖๖

อนึ่ง เมื่อกระทรวง ทบวง ซึ่งเป็นองค์กรของฝ่ายบริหารและมิได้เป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญมี
ปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กร เมื่อประสงค์จะเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญเมื่อพิจารณา
วินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๖๖ จะต้องส่งเรื่องไปที่สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อเสนอ
คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบแล้วให้สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอต่อศาลรัฐธรรมนูญ
เพื่อพิจารณาวินิจฉัยโดยไม่ต้องเสนอเรื่องไปที่ประธานรัฐสภา

วิสัยปฏิบัติ

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายงานจะพิจารณาศึกษาค้นคว้าและวิเคราะห์งานดังกล่าวเบื้องต้น
ว่าเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้หรือไม่

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายบันทึกขอความอนุเคราะห์ที่ฝ่ายทะเบียนประวัติ กองกลาง
เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของลายมือชื่อ

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายบันทึกความเห็นเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับ

กรณีที่ส่งเรื่องให้คณะกรรมการพิจารณากลับกรองและเสนอความเห็น
ด้านกฎหมายเพื่อประกอบการพิจารณาวินิจฉัยของประธานรัฐสภาพิจารณา ต้อง
ดำเนินการดังนี้

- เลขานุการหรือผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการทำหนังสือเชิญประชุมระเบียบวาระ
การประชุมและขั้นตอนการประชุมสำหรับประธานในที่ประชุม

- เลขานุการหรือผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการฯ จัดทำเอกสารประกอบการประชุม

- เลขานุการหรือผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการฯ ดำเนินการทำเรื่องเบิกเงินค่าเบี้ยประชุม
- เลขานุการหรือผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการฯ จัดทำสรุปผลการประชุมและบันทึกการประชุมตามมติของที่ประชุม
- นิติกรที่ได้รับมอบหมายบันทึกความเห็นและจัดทำหนังสือตามมติของที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณากลับกรองและเสนอความเห็นด้านกฎหมายเพื่อประกอบการพิจารณาวินิจฉัยของประธานรัฐสภา

กรณีที่มีมติให้ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายทำหนังสือกราบเรียนประธานศาลรัฐธรรมนูญ และหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- หัวหน้าฝ่ายดำเนินการตรวจสอบความเห็นและความถูกต้อง
- นำเรียนผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- นำกราบเรียนประธานรัฐสภาเพื่อโปรดพิจารณาและประทานคำริ

ก. กรณีที่ประธานรัฐสภาเห็นชอบ

- นำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อลงนามในหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- ให้ประธานรัฐสภาลงนามในหนังสือกราบเรียนประธานศาลรัฐธรรมนูญ
- นำหนังสือไปออกเลขที่กองกลาง และนำส่งหนังสือกราบเรียนประธานศาลรัฐธรรมนูญที่ศาลรัฐธรรมนูญ

ข. กรณีที่ประธานรัฐสภาไม่เห็นชอบ

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายจัดทำหนังสือตามคำริของประธานรัฐสภา
- หัวหน้าฝ่ายดำเนินการตรวจสอบความเห็นและความถูกต้อง
- นำเรียนผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- นำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อลงนามในหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- นำหนังสือไปออกเลขที่กองกลาง และนำส่งหนังสือแจ้งผู้ร้อง

กรณีที่มีมติไม่ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายทำหนังสือแจ้งผู้ร้อง โดยอาศัยเหตุผลตามมติของที่ประชุมคณะกรรมการฯ

- หัวหน้าฝ่ายดำเนินการตรวจสอบความเห็นและความถูกต้อง
- นำเรียนผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- นำกราบเรียนประธานรัฐสภาเพื่อโปรดพิจารณาและประทานดำริ

ค. กรณีที่ประธานรัฐสภาเห็นชอบ

- นำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อลงนามในหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- นำหนังสือไปออกเลขที่กองกลาง และนำส่งหนังสือแจ้งผู้ร้อง

ง. กรณีที่ประธานรัฐสภาไม่เห็นชอบ

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายจัดทำหนังสือตามดำริของประธานรัฐสภา
- หัวหน้าฝ่ายดำเนินการตรวจสอบความเห็นและความถูกต้อง
- นำเรียนผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- นำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อลงนามในหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- นำกราบเรียนประธานรัฐสภาเพื่อโปรดพิจารณาและลงนามในหนังสือกราบเรียน

ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

- นำหนังสือไปออกเลขที่กองกลาง และนำส่งหนังสือกราบเรียนประธานศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ศาลรัฐธรรมนูญ

กรณีที่ไมส่งเรื่องให้คณะกรรมการพิจารณากลับกรองและเสนอความเห็น
ด้านกฎหมายเพื่อประกอบการพิจารณาวินิจฉัยของประธาน รัฐสภาพิจารณาหรือ
ไม่มีคณะกรรมการฯ

- หัวหน้าฝ่ายประชุมนิติกรและวิทยาการของฝ่ายเพื่อแสดงความคิดเห็นและวิเคราะห์เรื่อง

กรณีมีมติให้ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายบันทึกความเห็นและทำหนังสือกราบเรียนประธานศาลรัฐธรรมนูญ
และหนังสือแจ้งผู้ร้อง

- หัวหน้าฝ่ายดำเนินการตรวจสอบความเห็นและความถูกต้อง
- นำเรียนผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- นำกราบเรียนประธานรัฐสภา เพื่อโปรดพิจารณาและประทานดำริ

ก. กรณีที่ประธานรัฐสภาเห็นชอบ

- นำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อลงนามในหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- ให้ประธานรัฐสภาลงนามในหนังสือกราบเรียนประธานศาลรัฐธรรมนูญ
- นำหนังสือไปออกเลขที่กองกลาง และนำส่งหนังสือกราบเรียนประธานศาลรัฐธรรมนูญที่ศาลรัฐธรรมนูญ

ข. กรณีที่ประธานรัฐสภาไม่เห็นชอบ

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายจัดทำหนังสือตามคำริของประธานรัฐสภา
- หัวหน้าฝ่ายดำเนินการตรวจสอบความเห็นและความถูกต้อง
- นำเรียนผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- นำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อลงนามในหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- นำหนังสือไปออกเลขที่กองกลาง และนำส่งหนังสือแจ้งผู้ร้อง

กรณีมีมติไม่ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายทำหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- หัวหน้าฝ่ายดำเนินการตรวจสอบความเห็นและความถูกต้อง
- นำเรียนผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- นำกราบเรียนประธานรัฐสภา เพื่อโปรดพิจารณาและประทานคำริ

ค. กรณีที่ประธานรัฐสภาเห็นชอบ

- นำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อลงนามในหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- นำหนังสือไปออกเลขที่กองกลาง และนำส่งหนังสือแจ้งผู้ร้อง

ง. กรณีที่ประธานรัฐสภาไม่เห็นชอบ

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายจัดทำหนังสือตามคำริของประธานรัฐสภา
- หัวหน้าฝ่ายดำเนินการตรวจสอบความเห็นและความถูกต้อง
- นำเรียนผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- นำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อลงนามในหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- นำกราบเรียนประธานรัฐสภาเพื่อโปรดพิจารณาและลงนามในหนังสือกราบเรียนประธานศาลรัฐธรรมนูญ

- นำหนังสือไปออกเลขที่กองกลาง และนำส่งหนังสือกราบเรียนประธานศาลรัฐธรรมนูญ
ที่ศาลรัฐธรรมนูญ

เหตุที่ประธานรัฐสภาจะไม่เสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัยตาม
รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ เพราะไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังนี้

๑. ไม่ใช่เรื่องเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญ
๒. ไม่ได้เป็นองค์กรตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้เท่านั้น
๓. ถ้าเป็นองค์กรอื่น ๆ ซึ่งมีไม่ใช่เป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญก็ควรให้หน่วยงานนั้น ๆ ส่งความเห็น
ไปให้หน่วยงานหลักที่เป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญเป็นผู้ส่งความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณา
วินิจฉัย

การตอบหนังสือกรณีที่ประธานรัฐสภาไม่เสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณา
วินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖

วิธปฏิบัติ

- นิติกรจัดทำหนังสือแจ้งองค์กรหรือบุคคลที่ส่งเรื่องกราบเรียนประธานรัฐสภา
- หัวหน้าฝ่ายดำเนินการตรวจสอบความเห็นและความถูกต้อง
- นำเรียนผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- นำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรลงนามในหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- นำกราบเรียนประธานรัฐสภาเพื่อโปรดพิจารณาและประธานดำริ

๒. ประธานสภาผู้แทนราษฎร

๒.๑ ในกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกของทั้งสองสภาเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญใดที่รัฐสภาได้ให้ความเห็นชอบแล้ว แต่นายกรัฐมนตรียังไม่ได้นำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายพระมหากษัตริย์เพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ (มาตรา ๒๖๒)

วิธีปฏิบัติ

- นิตินทรที่ได้รับมอบหมายงานจะพิจารณาศึกษาค้นคว้าและวิเคราะห์งานดังกล่าวเบื้องต้นว่าเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้หรือไม่

- นิตินทรที่ได้รับมอบหมายบันทึกขอความอนุเคราะห์ฝ่ายทะเบียนประวัติ กองกลาง เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของลายมือชื่อ

- นิตินทรที่ได้รับมอบหมายบันทึกความเห็นเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับ

กรณีที่ส่งเรื่องให้คณะกรรมการพิจารณากลับกรองและเสนอความเห็นด้านกฎหมายเพื่อประกอบการพิจารณาวินิจฉัยของประธานรัฐสภา พิจารณา ต้องดำเนินการดังนี้

- เลขานุการหรือผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการทำหนังสือเชิญประชุม ระเบียบวาระการประชุม และขั้นตอนการประชุมสำหรับประธานในที่ประชุม

- เลขานุการหรือผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการฯ จัดทำเอกสารประกอบการประชุม

- เลขานุการหรือผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการฯ ดำเนินการทำเรื่องเบิกเงิน

ค่าเบี้ยประชุม

- เลขานุการหรือผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการฯ จัดทำสรุปผลการประชุมและบันทึกการประชุมตามมติของที่ประชุม

- นิตินทรที่ได้รับมอบหมายบันทึกความเห็นและจัดทำหนังสือตามมติของที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณากลับกรองและเสนอความเห็นด้านกฎหมายเพื่อประกอบการพิจารณาวินิจฉัยของประธานรัฐสภา

กรณีที่มิมติให้ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย

- นิตินทรที่ได้รับมอบหมายทำหนังสือกราบเรียนประธานศาลรัฐธรรมนูญ นายกรัฐมนตรี และหนังสือแจ้งผู้ร้อง

- หัวหน้าฝ่ายดำเนินการตรวจสอบความเห็นและความถูกต้อง
- นำเรียนผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- นำกราบเรียนประธานสภาผู้แทนราษฎรเพื่อโปรดพิจารณาและประทานคำริ

ก. กรณีที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบ

- นำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อลงนามในหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรลงนามในหนังสือกราบเรียนนายกรัฐมนตรี และประธานศาลรัฐธรรมนูญ
- นำหนังสือไปออกเลขที่กองกลาง และนำส่งหนังสือกราบเรียนประธานศาลรัฐธรรมนูญ ที่ศาลรัฐธรรมนูญ และนายกรัฐมนตรี ที่สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ข. กรณีที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรไม่เห็นชอบ

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายจัดทำหนังสือตามคำริของประธานสภาผู้แทนราษฎร
- หัวหน้าฝ่ายดำเนินการตรวจสอบความเห็นและความถูกต้อง
- นำเรียนผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- นำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อลงนามในหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- นำหนังสือไปออกเลขที่กองกลาง และนำส่งหนังสือแจ้งผู้ร้อง

กรณีที่มีมติไม่ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายทำหนังสือแจ้งผู้ร้อง โดยอาศัยเหตุผลตามมติของที่ประชุมคณะกรรมการฯ
- หัวหน้าฝ่ายดำเนินการตรวจสอบความเห็นและความถูกต้อง
- นำเรียนผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- นำกราบเรียนประธานสภาผู้แทนราษฎรเพื่อโปรดพิจารณาและประทานคำริ

ค. กรณีที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบ

- นำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อลงนามในหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- นำหนังสือไปออกเลขที่กองกลาง และนำส่งหนังสือแจ้งผู้ร้อง

ง. กรณีที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรไม่เห็นชอบ

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายจัดทำหนังสือตามคำริขของประธานสภาผู้แทนราษฎร
- หัวหน้าฝ่ายดำเนินการตรวจสอบความเห็นและความถูกต้อง
- นำเรียนผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- นำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อลงนามในหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- นำกราบเรียนประธานสภาผู้แทนราษฎร เพื่อโปรดพิจารณาและลงนามในหนังสือ

กราบเรียนนายกรัฐมนตรี และประธานศาลรัฐธรรมนูญ

- นำหนังสือไปออกเลขที่กองกลาง และนำส่งหนังสือกราบเรียนประธานศาลรัฐธรรมนูญ ที่ศาลรัฐธรรมนูญ และนายกรัฐมนตรี ที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กรณีที่ไมส่งเรื่องให้คณะกรรมการพิจารณากลับกรองและเสนอความเห็นด้านกฎหมายเพื่อประกอบการพิจารณาวินิจฉัยของประธานรัฐสภาพิจารณาวินิจฉัยหรือไม่มีคณะกรรมการฯ

- หัวหน้าฝ่ายประชุมนิติกรและวิทยากรของฝ่ายเพื่อแสดงความคิดเห็นและวิเคราะห์เรื่อง

กรณีมีมติให้ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายบันทึกความเห็นและทำหนังสือกราบเรียนนายกรัฐมนตรี ประธานศาลรัฐธรรมนูญและหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- หัวหน้าฝ่ายดำเนินการตรวจสอบความเห็นและความถูกต้อง
- นำเรียนผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- นำกราบเรียนประธานสภาผู้แทนราษฎร เพื่อโปรดพิจารณาและประทานคำริ

ก. กรณีที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบ

- นำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อลงนามในหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรลงนามในหนังสือกราบเรียนนายกรัฐมนตรี และประธานศาลรัฐธรรมนูญ
- นำหนังสือไปออกเลขที่กองกลาง และนำส่งหนังสือกราบเรียนประธานศาลรัฐธรรมนูญ ที่ศาลรัฐธรรมนูญ และนายกรัฐมนตรี ที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ข. กรณีที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรไม่เห็นชอบ

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายจัดทำหนังสือตามคำริขของประธานสภาผู้แทนราษฎร

- หัวหน้าฝ่ายดำเนินการตรวจสอบความเห็นและความถูกต้อง
- นำเรียนผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- นำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อลงนามในหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- นำหนังสือไปออกเลขที่กองกลาง และนำส่งหนังสือแจ้งผู้ร้อง

กรณีมีมติไม่ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายทำหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- หัวหน้าฝ่ายดำเนินการตรวจสอบความเห็นและความถูกต้อง
- นำเรียนผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- นำกราบเรียนประธานสภาผู้แทนราษฎร เพื่อโปรดพิจารณาและประธานดำรง

ค. กรณีที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบ

- นำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อลงนามในหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- นำหนังสือไปออกเลขที่กองกลาง และนำส่งหนังสือแจ้งผู้ร้อง

ง. กรณีที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรไม่เห็นชอบ

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายจัดทำหนังสือตามดำริของประธานสภาผู้แทนราษฎร
- หัวหน้าฝ่ายดำเนินการตรวจสอบความเห็นและความถูกต้อง
- นำเรียนผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- นำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อลงนามในหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- นำกราบเรียนประธานสภาผู้แทนราษฎร เพื่อโปรดลงนามในหนังสือกราบเรียน

นายกรัฐมนตรี และประธานศาลรัฐธรรมนูญ

- นำหนังสือไปออกเลขที่กองกลาง และนำส่งหนังสือกราบเรียนประธานศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ศาลรัฐธรรมนูญ และนายกรัฐมนตรี ที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๒.๒ ในกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกของทั้งสองสภารวมกันมีจำนวนไม่น้อยกว่ายี่สิบคน เห็นว่าร่างข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ร่างข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา หรือร่างข้อบังคับการประชุมรัฐสภา ที่สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา หรือรัฐสภาแล้วแต่กรณี ให้ความเห็นชอบแล้ว แต่ยังมีได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษามีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ (มาตรา ๒๖๓)

วิธปฏิบัติ

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายงานจะพิจารณาศึกษาค้นคว้าและวิเคราะห์งานดังกล่าวเบื้องต้นว่าเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้หรือไม่

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายบันทึกขอความอนุเคราะห์ฝ่ายทะเบียนประวัติ กองกลาง เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของลายมือชื่อ

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายบันทึกความเห็นเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับ

กรณีที่ส่งเรื่องให้คณะกรรมการพิจารณากลับกรองและเสนอความเห็นด้านกฎหมายเพื่อประกอบการพิจารณาวินิจฉัยของประธานรัฐสภา พิจารณา ดำเนินการดังนี้

- เลขานุการหรือผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการทำหนังสือเชิญประชุมระเบียบวาระการประชุมและขั้นตอนการประชุมสำหรับประธานในที่ประชุม

- เลขานุการหรือผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการฯ จัดทำเอกสารประกอบการประชุม

- เลขานุการหรือผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการฯ ดำเนินการทำเรื่องเบิกเงิน

ค่าเบี้ยประชุม

- เลขานุการหรือผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการฯ จัดทำสรุปผลการประชุมและบันทึกการประชุมตามมติของที่ประชุม

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายบันทึกความเห็นและจัดทำหนังสือตามมติของที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณากลับกรองและเสนอความเห็นด้านกฎหมายเพื่อประกอบการพิจารณาวินิจฉัยของประธานรัฐสภา

กรณีที่มีมติให้ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายทำหนังสือกราบเรียนประธานศาลรัฐธรรมนูญ นายกรัฐมนตรี และหนังสือแจ้งผู้ร้อง

- หัวหน้าฝ่ายดำเนินการตรวจสอบความเห็นและความถูกต้อง
- นำเรียนผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- นำกราบเรียนประธานสภาผู้แทนราษฎรเพื่อโปรดพิจารณาและประทานคำริ

ก. กรณีที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบ

- นำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อลงนามในหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรลงนามในหนังสือกราบเรียนนายกรัฐมนตรี และประธานศาลรัฐธรรมนูญ
- นำหนังสือไปออกเลขที่กองกลาง และนำส่งหนังสือกราบเรียนประธานศาลรัฐธรรมนูญ ที่ศาลรัฐธรรมนูญ และนายกรัฐมนตรี ที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ข. กรณีที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรไม่เห็นชอบ

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายจัดทำหนังสือตามคำริของประธานสภาผู้แทนราษฎร
- หัวหน้าฝ่ายดำเนินการตรวจสอบความเห็นและความถูกต้อง
- นำเรียนผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- นำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อลงนามในหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- นำหนังสือไปออกเลขที่กองกลาง และนำส่งหนังสือแจ้งผู้ร้อง

กรณีที่มีมติไม่ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายทำหนังสือแจ้งผู้ร้อง โดยอาศัยเหตุผลตามมติของที่ประชุมคณะกรรมการฯ
- หัวหน้าฝ่ายดำเนินการตรวจสอบความเห็นและความถูกต้อง
- นำเรียนผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- นำกราบเรียนประธานสภาผู้แทนราษฎรเพื่อโปรดพิจารณาและประทานคำริ

ค. กรณีที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบ

- นำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อลงนามในหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- นำหนังสือไปออกเลขที่กองกลาง และนำส่งหนังสือแจ้งผู้ร้อง

ง. กรณีที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรไม่เห็นชอบ

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายจัดทำหนังสือตามคำริขของประธานสภาผู้แทนราษฎร
- หัวหน้าฝ่ายดำเนินการตรวจสอบความเห็นและความถูกต้อง
- นำเรียนผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- นำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อลงนามในหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- นำกราบเรียนประธานสภาผู้แทนราษฎรเพื่อโปรดพิจารณาและลงนามในหนังสือ

กราบเรียนนายกรัฐมนตรี และประธานศาลรัฐธรรมนูญ

- นำหนังสือไปออกเลขที่กองกลาง และนำส่งหนังสือกราบเรียนประธานศาลรัฐธรรมนูญ ที่ศาลรัฐธรรมนูญ และนายกรัฐมนตรี ที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กรณีที่ไม่งส่งเรื่องให้คณะกรรมการพิจารณากลับกรองและเสนอความเห็นด้านกฎหมายเพื่อประกอบการพิจารณาวินิจฉัยของประธานรัฐสภาพิจารณาวินิจฉัยหรือไม่มีคณะกรรมการฯ

- หัวหน้าฝ่ายประชุมนิติกรและวิทยาการของฝ่ายเพื่อแสดงความคิดเห็นและวิเคราะห์เรื่อง

กรณีมีมติให้ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายบันทึกความเห็นและทำหนังสือกราบเรียนนายกรัฐมนตรี ประธานศาลรัฐธรรมนูญและหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- หัวหน้าฝ่ายดำเนินการตรวจสอบความเห็นและความถูกต้อง
- นำเรียนผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- นำกราบเรียนประธานสภาผู้แทนราษฎร เพื่อโปรดพิจารณาและประธานคำริ

ก. กรณีที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบ

- นำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อลงนามในหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรลงนามในหนังสือกราบเรียนนายกรัฐมนตรี และประธานศาลรัฐธรรมนูญ
- นำหนังสือไปออกเลขที่กองกลาง และนำส่งหนังสือกราบเรียนประธานศาลรัฐธรรมนูญ ที่ศาลรัฐธรรมนูญ และนายกรัฐมนตรี ที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ข. กรณีที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรไม่เห็นชอบ

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายจัดทำหนังสือตามคำริขของประธานสภาผู้แทนราษฎร

- หัวหน้าฝ่ายดำเนินการตรวจสอบความเห็นและความถูกต้อง
- นำเรียนผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- นำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อลงนามในหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- นำหนังสือไปออกเลขที่กองกลาง และนำส่งหนังสือแจ้งผู้ร้อง

กรณีมีมติไม่ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายทำหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- หัวหน้าฝ่ายดำเนินการตรวจสอบความเห็นและความถูกต้อง
- นำเรียนผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- นำกราบเรียนประธานสภาผู้แทนราษฎร เพื่อโปรดพิจารณาและประธานดำรง

ค. กรณีที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบ

- นำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อลงนามในหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- นำหนังสือไปออกเลขที่กองกลาง และนำส่งหนังสือแจ้งผู้ร้อง

ง. กรณีที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรไม่เห็นชอบ

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายจัดทำหนังสือตามคำริขของประธานสภาผู้แทนราษฎร
- หัวหน้าฝ่ายดำเนินการตรวจสอบความเห็นและความถูกต้อง
- นำเรียนผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- นำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อลงนามในหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- นำกราบเรียนประธานสภาผู้แทนราษฎร เพื่อโปรดลงนามในหนังสือกราบเรียน

นายกรัฐมนตรี และประธานศาลรัฐธรรมนูญ

- นำหนังสือไปออกเลขที่กองกลาง และนำส่งหนังสือกราบเรียนประธานศาลรัฐธรรมนูญ
ที่ศาลรัฐธรรมนูญ และนายกรัฐมนตรี ที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๒.๓ กรณีที่เห็นว่าร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่คณะรัฐมนตรีหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเสนอใหม่มีหลักการอย่างเดียวกันหรือคล้ายกันกับหลักการของร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่ต้องยับยั้ง (มาตรา ๑๗๗)

วิธปฏิบัติ

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายงานจะพิจารณาศึกษาค้นคว้าและวิเคราะห์งานดังกล่าวเบื้องต้นว่าเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้หรือไม่
- นิติกรที่ได้รับมอบหมายบันทึกความเห็นเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับ

กรณีที่ส่งเรื่องให้คณะกรรมการพิจารณากลับกรองและเสนอความเห็นด้านกฎหมายเพื่อประกอบการพิจารณาวินิจฉัยของประธานรัฐสภา พิจารณา ต้องดำเนินการดังนี้

- เลขานุการหรือผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการทำหนังสือเชิญประชุมระเบียบวาระการประชุมและขั้นตอนการประชุมสำหรับประธานในที่ประชุม
- เลขานุการหรือผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการฯ จัดทำเอกสารประกอบการประชุม
- เลขานุการหรือผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการฯ ดำเนินการทำเรื่องเบิกเงินค่าเบี้ยประชุม
- เลขานุการหรือผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการฯ จัดทำสรุปผลการประชุมและบันทึกการประชุมตามมติของที่ประชุม
- นิติกรที่ได้รับมอบหมายบันทึกความเห็นและจัดทำหนังสือตามมติของที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณากลับกรองและเสนอความเห็นด้านกฎหมายเพื่อประกอบการพิจารณาวินิจฉัยของประธานรัฐสภา

กรณีที่มิมีมติให้ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายทำหนังสือกราบเรียนประธานศาลรัฐธรรมนูญ และหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- หัวหน้าฝ่ายดำเนินการตรวจสอบความเห็นและความถูกต้อง
- นำเรียนผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- นำกราบเรียนประธานสภาผู้แทนราษฎรเพื่อโปรดพิจารณาและประธานดำรง

ก. กรณีที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบ

- นำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเพื่อลงนามในหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรลงนามในหนังสือกราบเรียนประธานศาลรัฐธรรมนูญ

- นำหนังสือไปออกเลขที่กองกลาง และนำส่งหนังสือกราบเรียนประธานศาลรัฐธรรมนูญ ที่ศาลรัฐธรรมนูญ

ข. กรณีที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรไม่เห็นชอบ

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายจัดทำหนังสือตามคำริของประธานสภาผู้แทนราษฎร
- หัวหน้าฝ่ายดำเนินการตรวจสอบความเห็นและความถูกต้อง
- นำเรียนผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- นำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อลงนามในหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- นำหนังสือไปออกเลขที่กองกลาง และนำส่งหนังสือแจ้งผู้ร้อง

กรณีที่มิมีมติไม่ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายทำหนังสือแจ้งผู้ร้อง โดยอาศัยเหตุผลตามมติของที่ประชุมคณะกรรมการฯ

- หัวหน้าฝ่ายดำเนินการตรวจสอบความเห็นและความถูกต้อง
- นำเรียนผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- นำกราบเรียนประธานสภาผู้แทนราษฎรเพื่อโปรดพิจารณาและประธานคำริ

ค. กรณีที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบ

- นำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเพื่อลงนามในหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- นำหนังสือไปออกเลขที่กองกลาง และนำส่งหนังสือแจ้งผู้ร้อง

ง. กรณีที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรไม่เห็นชอบ

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายจัดทำหนังสือตามคำริของประธานสภาผู้แทนราษฎร
- หัวหน้าฝ่ายดำเนินการตรวจสอบความเห็นและความถูกต้อง
- นำเรียนผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- นำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อลงนามในหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- นำกราบเรียนประธานสภาผู้แทนราษฎรเพื่อโปรดพิจารณาและลงนามในหนังสือ

กราบเรียนประธานศาลรัฐธรรมนูญ

- นำหนังสือไปออกเลขที่กองกลาง และนำส่งหนังสือกราบเรียนประธานศาลรัฐธรรมนูญ ที่ศาลรัฐธรรมนูญ

กรณีที่ไม่ส่งเรื่องให้คณะกรรมการพิจารณาถ้อยแถลงและเสนอความเห็นด้านกฎหมายเพื่อประกอบการพิจารณาวินิจฉัยของประธานรัฐสภาพิจารณาวินิจฉัยหรือไม่มีคณะกรรมการฯ

- หัวหน้าฝ่ายประชุมนิติกรและวิทยาการของฝ่ายเพื่อแสดงความคิดเห็นและวิเคราะห์เรื่อง

กรณีมีมติให้ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายบันทึกความเห็นและทำหนังสือกราบเรียนประธานศาลรัฐธรรมนูญและหนังสือแจ้งผู้ร้อง

- หัวหน้าฝ่ายดำเนินการตรวจสอบความเห็นและความถูกต้อง
- นำเรียนผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- นำกราบเรียนประธานสภาผู้แทนราษฎร เพื่อโปรดพิจารณาและประธานดำรง

ก. กรณีที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบ

- นำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อลงนามในหนังสือแจ้งผู้ร้อง

- ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรลงนามในหนังสือกราบเรียนประธานศาลรัฐธรรมนูญ

- นำหนังสือไปออกเลขที่กองกลาง และนำส่งหนังสือกราบเรียนประธานศาลรัฐธรรมนูญที่ศาลรัฐธรรมนูญ

ข. กรณีที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรไม่เห็นชอบ

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายจัดทำหนังสือตามดำริของประธานสภาผู้แทนราษฎร
- หัวหน้าฝ่ายดำเนินการตรวจสอบความเห็นและความถูกต้อง
- นำเรียนผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- นำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อลงนามในหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- นำหนังสือไปออกเลขที่กองกลาง และนำส่งหนังสือแจ้งผู้ร้อง

กรณีมีมติไม่ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายทำหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- หัวหน้าฝ่ายดำเนินการตรวจสอบความเห็นและความถูกต้อง
- นำเรียนผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- นำกราบเรียนประธานสภาผู้แทนราษฎร เพื่อโปรดพิจารณาและประธานดำรง

ค. กรณีที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบ

- นำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อลงนามในหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- นำหนังสือไปออกเลขที่กองกลาง และนำส่งหนังสือแจ้งผู้ร้อง

ง. กรณีที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรไม่เห็นชอบ

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายจัดทำหนังสือตามคำริของประธานสภาผู้แทนราษฎร
- หัวหน้าฝ่ายดำเนินการตรวจสอบความเห็นและความถูกต้อง
- นำเรียนผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- นำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อลงนามในหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- นำกราบเรียนประธานสภาผู้แทนราษฎร เพื่อโปรดลงนามในหนังสือกราบเรียน

ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

- นำหนังสือไปออกเลขที่กองกลาง และนำส่งหนังสือกราบเรียนประธานศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ศาลรัฐธรรมนูญ

๒.๔ กรณีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบ ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภาเข้าชื่อร้องต่อประธานสภาที่ตนเป็นสมาชิกเพราะเห็นว่าความเป็นรัฐมนตรีของรัฐมนตรีคนหนึ่งคนใดสิ้นสุดลง (มาตรา ๒๑๖ วรรคสอง)

วิธีปฏิบัติ

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายงานจะพิจารณาศึกษาค้นคว้าและวิเคราะห์งานดังกล่าวเบื้องต้นว่าเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้หรือไม่

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายบันทึกขอความอนุเคราะห์ฝ่ายทะเบียนประวัติ กองกลาง เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของลายมือชื่อ

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายบันทึกความเห็นเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับ

กรณีที่ส่งเรื่องให้คณะกรรมการพิจารณากลับกรรองและเสนอความเห็นด้านกฎหมายเพื่อประกอบการพิจารณาวินิจฉัยของประธานรัฐสภา พิจารณา ดำเนินการดังนี้

- เลขานุการหรือผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการทำหนังสือเชิญประชุม ระเบียบวาระการประชุมและขั้นตอนการประชุมสำหรับประธานในที่ประชุม

- เลขานุการหรือผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการฯ จัดทำเอกสารประกอบการประชุม

- เลขานุการหรือผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการฯ ดำเนินการทำเรื่องเบิกเงินค่าเบี้ยประชุม

- เลขานุการหรือผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการฯ จัดทำสรุปผลการประชุมและ

บันทึกการประชุมตามมติของที่ประชุม

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายบันทึกความเห็นและจัดทำหนังสือตามมติของที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณากลับกรรองและเสนอความเห็นด้านกฎหมายเพื่อประกอบการพิจารณาวินิจฉัยของประธานรัฐสภา

กรณีที่มีมติให้ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายทำหนังสือกราบเรียนประธานศาลรัฐธรรมนูญ และหนังสือแจ้งผู้ร้อง

- หัวหน้าฝ่ายดำเนินการตรวจสอบความเห็นและความถูกต้อง

- นำเรียนผู้บังคับบัญชาตามลำดับ

- นำกราบเรียนประธานสภาผู้แทนราษฎรเพื่อโปรดพิจารณาและประธานดำรง

ก. กรณีที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบ

- นำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเพื่อลงนามในหนังสือแจ้งผู้ร้อง

- ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรลงนามในหนังสือกราบเรียนประธานศาลรัฐธรรมนูญ
- นำหนังสือไปออกเลขที่กองกลาง และนำส่งหนังสือกราบเรียนประธานศาลรัฐธรรมนูญที่ศาลรัฐธรรมนูญ

ข. กรณีที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรไม่เห็นชอบ

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายจัดทำหนังสือตามดำริของประธานสภาผู้แทนราษฎร
- หัวหน้าฝ่ายดำเนินการตรวจสอบความเห็นและความถูกต้อง
- นำเรียนผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- นำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเพื่อลงนามในหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- นำหนังสือไปออกเลขที่กองกลาง และนำส่งหนังสือแจ้งผู้ร้อง

กรณีที่มีมติไม่ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายทำหนังสือแจ้งผู้ร้อง โดยอาศัยเหตุผลตามมติของที่ประชุมคณะกรรมการฯ
- หัวหน้าฝ่ายดำเนินการตรวจสอบความเห็นและความถูกต้อง
- นำเรียนผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- นำกราบเรียนประธานสภาผู้แทนราษฎรเพื่อโปรดพิจารณาและประธานดำริ

ค. กรณีที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบ

- นำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเพื่อลงนามในหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- นำหนังสือไปออกเลขที่กองกลาง และนำส่งหนังสือแจ้งผู้ร้อง

ง. กรณีที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรไม่เห็นชอบ

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายจัดทำหนังสือตามดำริของประธานสภาผู้แทนราษฎร
- หัวหน้าฝ่ายดำเนินการตรวจสอบความเห็นและความถูกต้อง
- นำเรียนผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- นำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเพื่อลงนามในหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- นำกราบเรียนประธานสภาผู้แทนราษฎรเพื่อโปรดลงนามในหนังสือกราบเรียนประธาน

ศาลรัฐธรรมนูญ

- นำหนังสือไปออกเลขที่กองกลาง และนำส่งหนังสือกราบเรียนประธานศาลรัฐธรรมนูญ
ที่ศาลรัฐธรรมนูญ

**กรณีที่ไม่ส่งเรื่องให้คณะกรรมการพิจารณากลับกรองและเสนอความเห็นด้าน
กฎหมายเพื่อประกอบการพิจารณาวินิจฉัยของประธานรัฐสภาพิจารณาวินิจฉัยหรือ
ไม่มีคณะกรรมการฯ**

- หัวหน้าฝ่ายประชุมนิติกรและวิทยาการของฝ่ายเพื่อแสดงความคิดเห็นและวิเคราะห์เรื่อง

กรณีมีมติให้ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายบันทึกความเห็นและทำหนังสือกราบเรียนประธานศาลรัฐธรรมนูญ
และหนังสือแจ้งผู้ร้อง

- หัวหน้าฝ่ายดำเนินการตรวจสอบความเห็นและความถูกต้อง

- นำเรียนผู้บังคับบัญชาตามลำดับ

- นำกราบเรียนประธานสภาผู้แทนราษฎร เพื่อโปรดพิจารณาและประธานดำรง

ก. กรณีที่ประธานรัฐสภาเห็นชอบ

- นำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเพื่อลงนามในหนังสือแจ้งผู้ร้อง

- ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรลงนามในหนังสือกราบเรียนประธานศาลรัฐธรรมนูญ

- นำหนังสือไปออกเลขที่กองกลาง และนำส่งหนังสือกราบเรียนประธานศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ศาลรัฐธรรมนูญ

ข. กรณีที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรไม่เห็นชอบ

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายจัดทำหนังสือตามดำริของประธานสภาผู้แทนราษฎร

- หัวหน้าฝ่ายดำเนินการตรวจสอบความเห็นและความถูกต้อง

- นำเรียนผู้บังคับบัญชาตามลำดับ

- นำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเพื่อลงนามในหนังสือแจ้งผู้ร้อง

- นำหนังสือไปออกเลขที่กองกลาง และนำส่งหนังสือแจ้งผู้ร้อง

กรณีมีมติไม่ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายทำหนังสือแจ้งผู้ร้อง

- หัวหน้าฝ่ายดำเนินการตรวจสอบความเห็นและความถูกต้อง

- นำเรียนผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- นำกราบเรียนประธานสภาผู้แทนราษฎร เพื่อโปรดพิจารณาและประธานดำรง

ค. กรณีที่ประธานรัฐสภาเห็นชอบ

- นำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเพื่อลงนามในหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- นำหนังสือไปออกเลขที่กองกลาง และนำส่งหนังสือแจ้งผู้ร้อง

ง. กรณีที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรไม่เห็นชอบ

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายจัดทำหนังสือตามดำริของประธานสภาผู้แทนราษฎร
- หัวหน้าฝ่ายดำเนินการตรวจสอบความเห็นและความถูกต้อง
- นำเรียนผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- นำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเพื่อลงนามในหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- นำกราบเรียนประธานสภาผู้แทนราษฎรเพื่อโปรดลงนามในหนังสือกราบเรียนประธาน

ศาลรัฐธรรมนูญ

- นำหนังสือไปออกเลขที่กองกลาง และนำส่งหนังสือกราบเรียนประธานศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ศาลรัฐธรรมนูญ

๒.๕ กรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภาเข้าชื่อร้องต่อประธานสภาที่เป็นสมาชิกเพราะว่าสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คนใดคนหนึ่งสิ้นสุดลง (มาตรา ๙๖)

วิธีปฏิบัติ

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายงานจะพิจารณาศึกษาค้นคว้าและวิเคราะห์งานดังกล่าวเบื้องต้นว่าเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้หรือไม่

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายบันทึกขอความเห็นและเสนอความเห็นฝ่ายทะเบียนประวัติ กองกลาง เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของลายมือชื่อ

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายบันทึกความเห็นเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับ

กรณีที่ส่งเรื่องให้คณะกรรมการพิจารณากลับกรรองและเสนอความเห็นด้านกฎหมายเพื่อประกอบการพิจารณาวินิจฉัยของประธานรัฐสภา พิจารณา ต้องดำเนินการดังนี้

- เลขานุการหรือผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการทำหนังสือเชิญประชุมระเบียบวาระการประชุมและขั้นตอนการประชุมสำหรับประธานในที่ประชุม

- เลขานุการหรือผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการฯ จัดทำเอกสารประกอบการประชุม

- เลขานุการหรือผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการฯ ดำเนินการทำเรื่องเบิกเงินค่าเบี้ยประชุม

- เลขานุการหรือผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการฯ จัดทำสรุปผลการประชุมและ

บันทึกการประชุมตามมติของที่ประชุม

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายบันทึกความเห็นและจัดทำหนังสือตามมติของที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณากลับกรรองและเสนอความเห็นด้านกฎหมายเพื่อประกอบการพิจารณาวินิจฉัยของประธานรัฐสภา

กรณีที่มีมติให้ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายทำหนังสือกราบเรียนประธานศาลรัฐธรรมนูญ และหนังสือแจ้งผู้ร้อง

- หัวหน้าฝ่ายดำเนินการตรวจสอบความเห็นและความถูกต้อง

- นำเรียนผู้บังคับบัญชาตามลำดับ

- นำกราบเรียนประธานสภาผู้แทนราษฎรเพื่อโปรดพิจารณาและประธานดำรง

ก. กรณีที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบ

- นำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเพื่อลงนามในหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรลงนามในหนังสือกราบเรียนประธานศาลรัฐธรรมนูญ
- นำหนังสือไปออกเลขที่กองกลาง และนำส่งหนังสือกราบเรียนประธานศาลรัฐธรรมนูญที่ศาลรัฐธรรมนูญ

ข. กรณีที่ประธานรัฐสภาไม่เห็นชอบ

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายจัดทำหนังสือตามคำริของประธานสภาผู้แทนราษฎร
- หัวหน้าฝ่ายดำเนินการตรวจสอบความเห็นและความถูกต้อง
- นำเรียนผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- นำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเพื่อลงนามในหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- นำหนังสือไปออกเลขที่กองกลาง และนำส่งหนังสือแจ้งผู้ร้อง

กรณีที่มิมีมติไม่ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายทำหนังสือแจ้งผู้ร้อง โดยอาศัยเหตุผลตามมติของที่ประชุม

คณะกรรมการฯ

- หัวหน้าฝ่ายดำเนินการตรวจสอบความเห็นและความถูกต้อง
- เรียนผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- นำกราบเรียนประธานสภาผู้แทนราษฎรเพื่อโปรดพิจารณาและประทานคำริ

ค. กรณีที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบ

- นำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเพื่อลงนามในหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- นำหนังสือไปออกเลขที่กองกลาง และนำส่งหนังสือแจ้งผู้ร้อง

ง. กรณีที่ประธานรัฐสภาไม่เห็นชอบ

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายจัดทำหนังสือตามคำริของประธานสภาผู้แทนราษฎร
- หัวหน้าฝ่ายดำเนินการตรวจสอบความเห็นและความถูกต้อง
- นำเรียนผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- นำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเพื่อลงนามในหนังสือแจ้งผู้ร้อง

- นำกราบเรียนประธานสภาผู้แทนราษฎรเพื่อโปรดพิจารณาและลงนามในหนังสือกราบเรียนประธานศาลรัฐธรรมนูญ
- นำหนังสือไปออกเลขที่กองกลาง และนำส่งหนังสือกราบเรียนประธานศาลรัฐธรรมนูญที่ศาลรัฐธรรมนูญ

กรณีที่ไม่งส่งเรื่องให้คณะกรรมการพิจารณากลับกรองและเสนอความเห็นด้านกฎหมายเพื่อประกอบการพิจารณาวินิจฉัยของประธานรัฐสภาพิจารณาวินิจฉัยหรือไม่มีคณะกรรมการฯ

- หัวหน้าฝ่ายประชุมนิติกรและวิทยากรของฝ่ายเพื่อแสดงความคิดเห็นและวิเคราะห์เรื่อง

กรณีมีมติให้ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายบันทึกความเห็นและทำหนังสือกราบเรียนประธานศาลรัฐธรรมนูญและหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- หัวหน้าฝ่ายดำเนินการตรวจสอบความเห็นและความถูกต้อง
- นำเรียนผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- นำกราบเรียนประธานสภาผู้แทนราษฎร เพื่อโปรดพิจารณาและประธานดำริ

ก. กรณีที่ประธานรัฐสภาเห็นชอบ

- นำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อลงนามในหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรลงนามในหนังสือกราบเรียนประธานศาลรัฐธรรมนูญ
- นำหนังสือไปออกเลขที่กองกลาง และนำส่งหนังสือกราบเรียนประธานศาลรัฐธรรมนูญที่ศาลรัฐธรรมนูญ

ข. กรณีที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรไม่เห็นชอบ

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายจัดทำหนังสือตามดำริของประธานสภาผู้แทนราษฎร
- หัวหน้าฝ่ายดำเนินการตรวจสอบความเห็นและความถูกต้อง
- นำเรียนผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- นำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเพื่อลงนามในหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- นำหนังสือไปออกเลขที่กองกลาง และนำส่งหนังสือแจ้งผู้ร้อง

กรณีมีมติไม่ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายทำหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- หัวหน้าฝ่ายดำเนินการตรวจสอบความเห็นและความถูกต้อง
- นำเรียนผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- นำกราบเรียนประธานสภาผู้แทนราษฎร เพื่อโปรดพิจารณาและประธานดำรง

ค. กรณีที่ประธานรัฐสภาเห็นชอบ

- นำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อลงนามในหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- นำหนังสือไปออกเลขที่กองกลาง และนำส่งหนังสือแจ้งผู้ร้อง

ง. กรณีที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรไม่เห็นชอบ

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายจัดทำหนังสือตามดำริของประธานสภาผู้แทนราษฎร
- หัวหน้าฝ่ายดำเนินการตรวจสอบความเห็นและความถูกต้อง
- นำเรียนผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- นำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเพื่อลงนามในหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- นำกราบเรียนประธานสภาผู้แทนราษฎร เพื่อโปรดลงนามในหนังสือกราบเรียน

ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

- นำหนังสือไปออกเลขที่กองกลาง และนำส่งหนังสือกราบเรียนประธานศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ศาลรัฐธรรมนูญ

๒.๖ กรณีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกวุฒิสภาไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภาเข้าชื่อเสนอความเห็นต่อประธานรัฐสภาที่ตนเป็นสมาชิกก่อนที่สภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภาจะได้อนุมัติพระราชกำหนดว่า พระราชกำหนดไม่เป็นไปเพื่อประโยชน์อันที่จะรักษาความปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ หรือป้องปัดภัยพิบัติสาธารณะ (มาตรา ๒๑๙)

วิธปฏิบัติ

- นิตินที่ได้รับมอบหมายงานจะพิจารณาศึกษาค้นคว้าและวิเคราะห์งานดังกล่าวเบื้องต้นว่าเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้หรือไม่

- นิตินที่ได้รับมอบหมายบันทึกขอความอนุเคราะห์ฝ่ายทะเบียนประวัติ กองกลาง เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของลายมือชื่อ

- นิตินที่ได้รับมอบหมายบันทึกความเห็นเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับ

กรณีที่ส่งเรื่องให้คณะกรรมการพิจารณากลับกรองและเสนอความเห็นด้านกฎหมายเพื่อประกอบการพิจารณาวินิจฉัยของประธานรัฐสภา พิจารณา ต้องดำเนินการดังนี้

- เลขานุการหรือผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการทำหนังสือเชิญประชุม ระเบียบวาระการประชุมและขั้นตอนการประชุมสำหรับประธานในที่ประชุม

- เลขานุการหรือผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการฯ จัดทำเอกสารประกอบการประชุม

- เลขานุการหรือผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการฯ ดำเนินการทำเรื่องเบิกเงินค่าเบี้ยประชุม

- เลขานุการหรือผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการฯ จัดทำสรุปผลการประชุม

บันทึกการประชุมตามมติของที่ประชุม

- นิตินที่ได้รับมอบหมายบันทึกความเห็นและจัดทำหนังสือตามมติของที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณากลับกรองและเสนอความเห็นด้านกฎหมายเพื่อประกอบการพิจารณาวินิจฉัยของประธานรัฐสภา

กรณีที่มีมติให้ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย

- นิตินที่ได้รับมอบหมายทำหนังสือกราบเรียนประธานศาลรัฐธรรมนูญ และหนังสือแจ้งผู้ร้อง

- หัวหน้าฝ่ายดำเนินการตรวจสอบความเห็นและความถูกต้อง

- นำเรียนผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- นำกราบเรียนประธานสภาผู้แทนราษฎรเพื่อโปรดพิจารณาและประทานคำริ

ก. กรณีที่ประธานรัฐสภาเห็นชอบ

- นำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเพื่อลงนามในหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- ให้ประธานรัฐสกาลงนามในหนังสือกราบเรียนประธานศาลรัฐธรรมนูญ
- นำหนังสือไปออกเลขที่กองกลาง และนำส่งหนังสือกราบเรียนประธานศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ศาลรัฐธรรมนูญ

ข. กรณีที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรไม่เห็นชอบ

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายจัดทำหนังสือตามคำริของประธานสภาผู้แทนราษฎร
- หัวหน้าฝ่ายดำเนินการตรวจสอบความเห็นและความถูกต้อง
- นำเรียนผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- นำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเพื่อลงนามในหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- นำหนังสือไปออกเลขที่กองกลาง และนำส่งหนังสือแจ้งผู้ร้อง

กรณีที่มีมติไม่ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายทำหนังสือแจ้งผู้ร้อง โดยอาศัยเหตุผลตามมติของที่ประชุมคน

กรรมการฯ

- หัวหน้าฝ่ายดำเนินการตรวจสอบความเห็นและความถูกต้อง
- นำเรียนผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- นำกราบเรียนประธานสภาผู้แทนราษฎรเพื่อโปรดพิจารณาและประทานคำริ

ค. กรณีที่ประธานรัฐสภาเห็นชอบ

- นำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเพื่อลงนามในหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- นำหนังสือไปออกเลขที่กองกลาง และนำส่งหนังสือแจ้งผู้ร้อง

ง. กรณีที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรไม่เห็นชอบ

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายจัดทำหนังสือตามคำริของประธานสภาผู้แทนราษฎร
- หัวหน้าฝ่ายดำเนินการตรวจสอบความเห็นและความถูกต้อง

- นำเรียนผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- นำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเพื่อลงนามในหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- นำกราบเรียนประธานสภาผู้แทนราษฎรเพื่อโปรดพิจารณาและลงนามในหนังสือกราบ

เรียนประธานศาลรัฐธรรมนูญ

- นำหนังสือไปออกเลขที่กองกลาง และนำส่งหนังสือกราบเรียนประธานศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ศาลรัฐธรรมนูญ

กรณีที่ไม่ส่งเรื่องให้คณะกรรมการพิจารณากลับกรรองและเสนอความเห็นด้านกฎหมายเพื่อประกอบการพิจารณาวินิจฉัยของประธานรัฐสภาพิจารณาวินิจฉัยหรือไม่มีคณะกรรมการฯ

- หัวหน้าฝ่ายประชุมนิติกรและวิทยากรของฝ่ายเพื่อแสดงความคิดเห็นและวิเคราะห์เรื่อง

กรณีมีมติให้ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายบันทึกความเห็นและทำหนังสือกราบเรียนประธานศาลรัฐธรรมนูญ

และหนังสือแจ้งผู้ร้อง

- หัวหน้าฝ่ายดำเนินการตรวจสอบความเห็นและความถูกต้อง
- นำเรียนผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- นำกราบเรียนประธานสภาผู้แทนราษฎร เพื่อโปรดพิจารณาและประทานคำริ

ก. กรณีที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบ

- นำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเพื่อลงนามในหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรลงนามในหนังสือกราบเรียนประธานศาลรัฐธรรมนูญ
- นำหนังสือไปออกเลขที่กองกลาง และนำส่งหนังสือกราบเรียนประธานศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ศาลรัฐธรรมนูญ

ข. กรณีที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรไม่เห็นชอบ

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายจัดทำหนังสือตามคำริของประธานสภาผู้แทนราษฎร
- หัวหน้าฝ่ายดำเนินการตรวจสอบความเห็นและความถูกต้อง
- นำเรียนผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- นำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเพื่อลงนามในหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- นำหนังสือไปออกเลขที่กองกลาง และนำส่งหนังสือแจ้งผู้ร้อง

กรณีมีมติไม่ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายทำหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- หัวหน้าฝ่ายดำเนินการตรวจสอบความเห็นและความถูกต้อง
- นำเรียนผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- นำกราบเรียนประธานสภาผู้แทนราษฎร เพื่อโปรดพิจารณาและประธานดำรง

ค. กรณีที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบ

- นำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเพื่อลงนามในหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- นำหนังสือไปออกเลขที่กองกลาง และนำส่งหนังสือแจ้งผู้ร้อง

ง. กรณีที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรไม่เห็นชอบ

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายจัดทำหนังสือตามคำริของประธานสภาผู้แทนราษฎร
- หัวหน้าฝ่ายดำเนินการตรวจสอบความเห็นและความถูกต้อง
- นำเรียนผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- นำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเพื่อลงนามในหนังสือแจ้งผู้ร้อง
- นำกราบเรียนประธานสภาผู้แทนราษฎร เพื่อโปรดลงนามในหนังสือกราบเรียน

ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

- นำหนังสือไปออกเลขที่กองกลาง และนำส่งหนังสือกราบเรียนประธานศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ศาลรัฐธรรมนูญ

๓. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

๓.๑ ในกรณีที่เห็นว่ามติหรือข้อบังคับในเรื่องใดของพรรคการเมืองที่ตนเป็นสมาชิกอยู่จะขัดต่อสถานะและการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญ หรือขัดหรือแย้งต่อหลักการพื้นฐานแห่งการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (มาตรา ๔๗ วรรคสาม)

วิธีปฏิบัติ

- เจ้าพนักงานธุรการดำเนินการลงรับเรื่องเข้าสารบบ
- เจ้าพนักงานธุรการบันทึกเรื่องนำเสนอหัวหน้าฝ่าย
- หัวหน้าฝ่ายพิจารณามอบหมายงานให้นิติกรรับไปพิจารณาดำเนินการ
- นิติกรได้รับมอบหมายงานพิจารณา ศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ และรวบรวมข้อมูลในเรื่อง

ที่ได้รับมอบหมาย

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายดำเนินการจัดทำร่างบันทึกและร่างหนังสือ และส่งให้เจ้าหน้าที่

บันทึกข้อมูลจัดพิมพ์งาน

- เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูลจัดพิมพ์งาน เจ้าพนักงานธุรการตรวจสอบความถูกต้อง และให้

เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูลแก้ไขงานพิมพ์

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายงานตรวจงานพิมพ์ให้ถูกต้อง
- หัวหน้าฝ่ายดำเนินการตรวจสอบความเห็นและความถูกต้อง
- เจ้าพนักงานธุรการนำเสนอแฟ้มให้ผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- นำกราบเรียนประธานสภาผู้แทนราษฎร เพื่อโปรดทราบ
- เมื่อเรื่องดังกล่าวได้ข้อยุติแล้ว เจ้าพนักงานธุรการจัดเก็บเรื่องดังกล่าวเข้าสารบบ

เพื่อประโยชน์ในการสืบค้นต่อไป

๓.๒ ในกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา เห็นว่าในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม และร่างพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่ายของสภาผู้แทนราษฎร หรือของคณะกรรมการการเลือกตั้ง การเสนอ การแปรญัตติ หรือการกระทำใด ๆ มีผลให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือกรรมการมีสิทธิส่วนไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในการใช้งบประมาณรายจ่าย (มาตรา ๑๘๐)

วิธีปฏิบัติ

- เจ้าพนักงานธุรการดำเนินการลงรับเรื่องเข้าสารบบ
- เจ้าพนักงานธุรการบันทึกเรื่องนำเสนอหัวหน้าฝ่าย
- หัวหน้าฝ่ายพิจารณามอบหมายงานให้นิติกรรับไปพิจารณาดำเนินการ
- นิติกรได้รับมอบหมายงานพิจารณา ศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ และรวบรวมข้อมูลในเรื่อง

ที่ได้รับมอบหมาย

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายดำเนินการจัดทำร่างบันทึกและร่างหนังสือ และส่งให้เจ้าหน้าที่

บันทึกข้อมูลจัดพิมพ์งาน

- เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูลจัดพิมพ์งาน เจ้าพนักงานธุรการตรวจสอบความถูกต้อง และให้

เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูลแก้ไขงานพิมพ์

- นิติกรที่ได้รับมอบหมายงานตรวจงานพิมพ์ให้ถูกต้อง
- หัวหน้าฝ่ายดำเนินการตรวจสอบความเห็นและความถูกต้อง
- เจ้าพนักงานธุรการนำเสนอแฟ้มให้ผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- นำกราบเรียนประธานสภาผู้แทนราษฎรเพื่อโปรดทราบ
- เมื่อเรื่องดังกล่าวได้ข้อยุติแล้ว เจ้าพนักงานธุรการจัดเก็บเรื่องดังกล่าวเข้าสารบบ

เพื่อประโยชน์ในการสืบค้นต่อไป

๓.๓ กรณีพรรคการเมืองที่ตนเป็นสมาชิกมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของที่ประชุมร่วมของคณะกรรมการบริหารของพรรคการเมือง และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สังกัดพรรคการเมืองนั้น ให้พ้นจากความเป็นสมาชิกพรรคการเมือง แต่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้นได้อุทธรณ์ต่อศาลรัฐธรรมนูญ ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่พรรคการเมืองมีมติ คัดค้านว่ามติดังกล่าวมีลักษณะขัดต่อสถานะและการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญ หรือขัดหรือแย้งกับหลักการพื้นฐานแห่งการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (มาตรา ๑๑๘(๘))

วิธีปฏิบัติ

- เจ้าพนักงานธุรการดำเนินการลงรับเรื่องเข้าสารบบ
- เจ้าพนักงานธุรการบันทึกเรื่องนำเสนอหัวหน้าฝ่าย
- หัวหน้าฝ่ายพิจารณามอบหมายงานให้นิติกรรับไปพิจารณาดำเนินการ
- นิติกรได้รับมอบหมายงานพิจารณา ศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ และรวบรวมข้อมูลในเรื่องที่ได้รับมอบหมาย
- นิติกรที่ได้รับมอบหมายดำเนินการจัดทำร่างบันทึกและร่างหนังสือ และส่งให้เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูลจัดพิมพ์งาน
- เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูลจัดพิมพ์งาน เจ้าพนักงานธุรการตรวจสอบความถูกต้อง และให้เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูลแก้ไขงานพิมพ์
- นิติกรที่ได้รับมอบหมายงานตรวจงานพิมพ์ให้ถูกต้อง
- หัวหน้าฝ่ายดำเนินการตรวจสอบความเห็นและความถูกต้อง
- เจ้าพนักงานธุรการนำเสนอแฟ้มให้ผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- นำกราบเรียนประธานสภาผู้แทนราษฎร เพื่อโปรดทราบ
- เมื่อเรื่องดังกล่าวได้ข้อยุติแล้ว เจ้าพนักงานธุรการจัดเก็บเรื่องดังกล่าวเข้าสารบบเพื่อประโยชน์ในการสืบค้นต่อไป

๔. สรุบบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่ประธานรัฐสภา ประธานสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สามารถใช้สิทธิเสนอคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยได้

๑. ประธานรัฐสภา สามารถใช้สิทธิเสนอได้ ๔ มาตรา ดังนี้

มาตรา ๑๔๒ กรรมการการเลือกตั้งคนใดคนหนึ่งขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้ามหรือกระทำการอันต้องห้าม

มาตรา ๒๖๒ ร่าง พ.ร.บ. หรือร่าง พ.ร.ป. มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๒๖๓ ร่างข้อบังคับการประชุมฯ มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๒๖๖ มีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญ

๒. ประธานสภาผู้แทนราษฎร สามารถใช้สิทธิเสนอได้ ๖ มาตรา ดังนี้

มาตรา ๙๖ สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรคนใดคนหนึ่งสิ้นสุดลง

มาตรา ๑๗๗ ร่าง พ.ร.บ. หรือร่าง พ.ร.ป. ที่เสนอมีหลักการอย่างเดียวกันหรือคล้ายกันกับหลักการของร่าง พ.ร.บ. หรือร่าง พ.ร.ป. ที่ต้องยับยั้งไว้

มาตรา ๒๑๖ วรรคสอง ความเป็นรัฐมนตรีของรัฐมนตรีคนใดคนหนึ่งสิ้นสุดลง

มาตรา ๒๑๙ พระราชกำหนดไม่เป็นไปเพื่อประโยชน์อันที่จะรักษาความปลอดภัยของประเทศ

มาตรา ๒๖๒ ร่าง พ.ร.บ. หรือร่าง พ.ร.ป. มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๒๖๓ ร่างข้อบังคับการประชุมฯ มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ

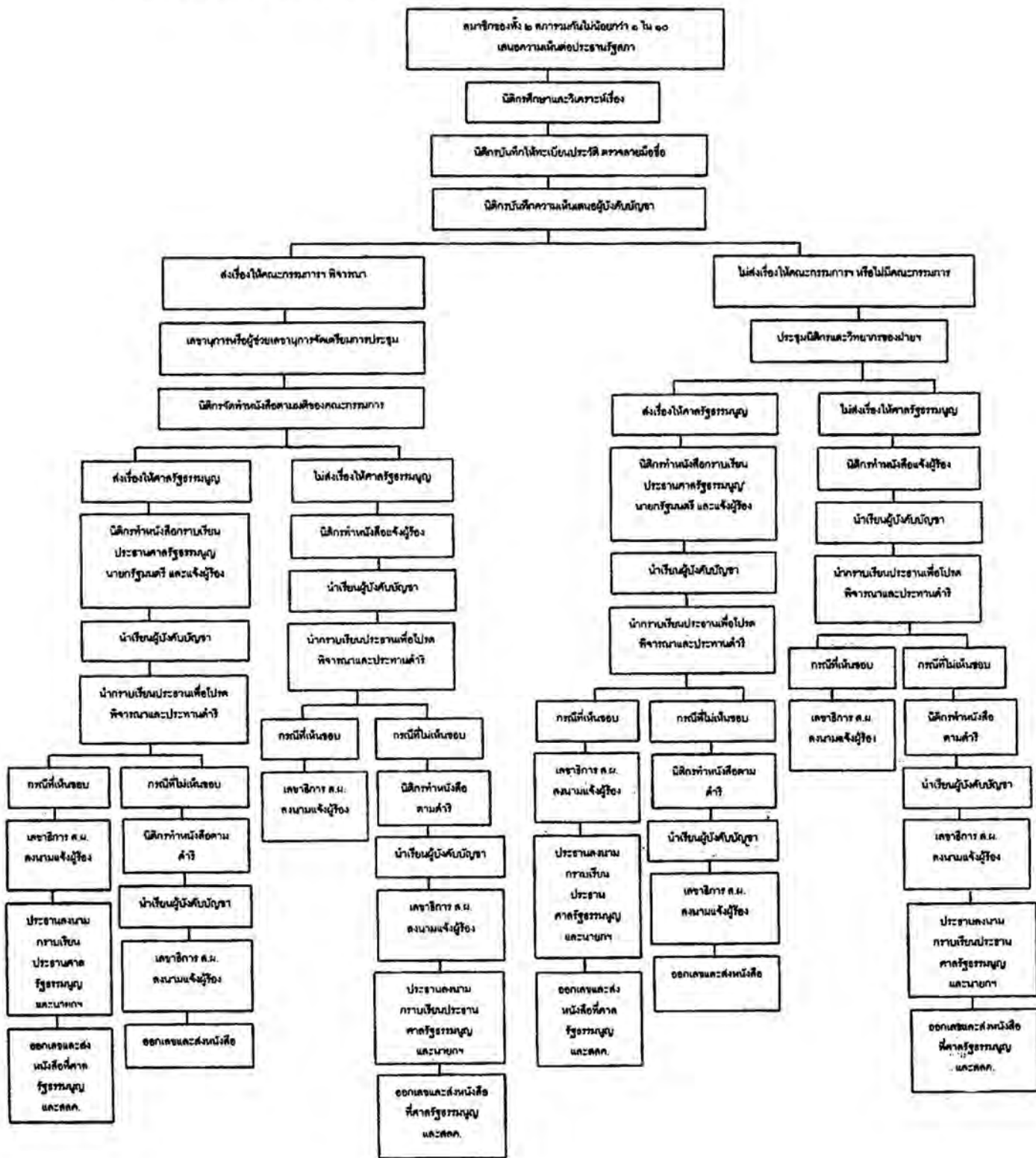
๓. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สามารถใช้สิทธิเสนอได้ ๓ มาตรา ดังนี้

มาตรา ๔๗ วรรคสาม มติหรือข้อบังคับในเรื่องใดของพรรคการเมืองจะขัดต่อสถานะและการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญ

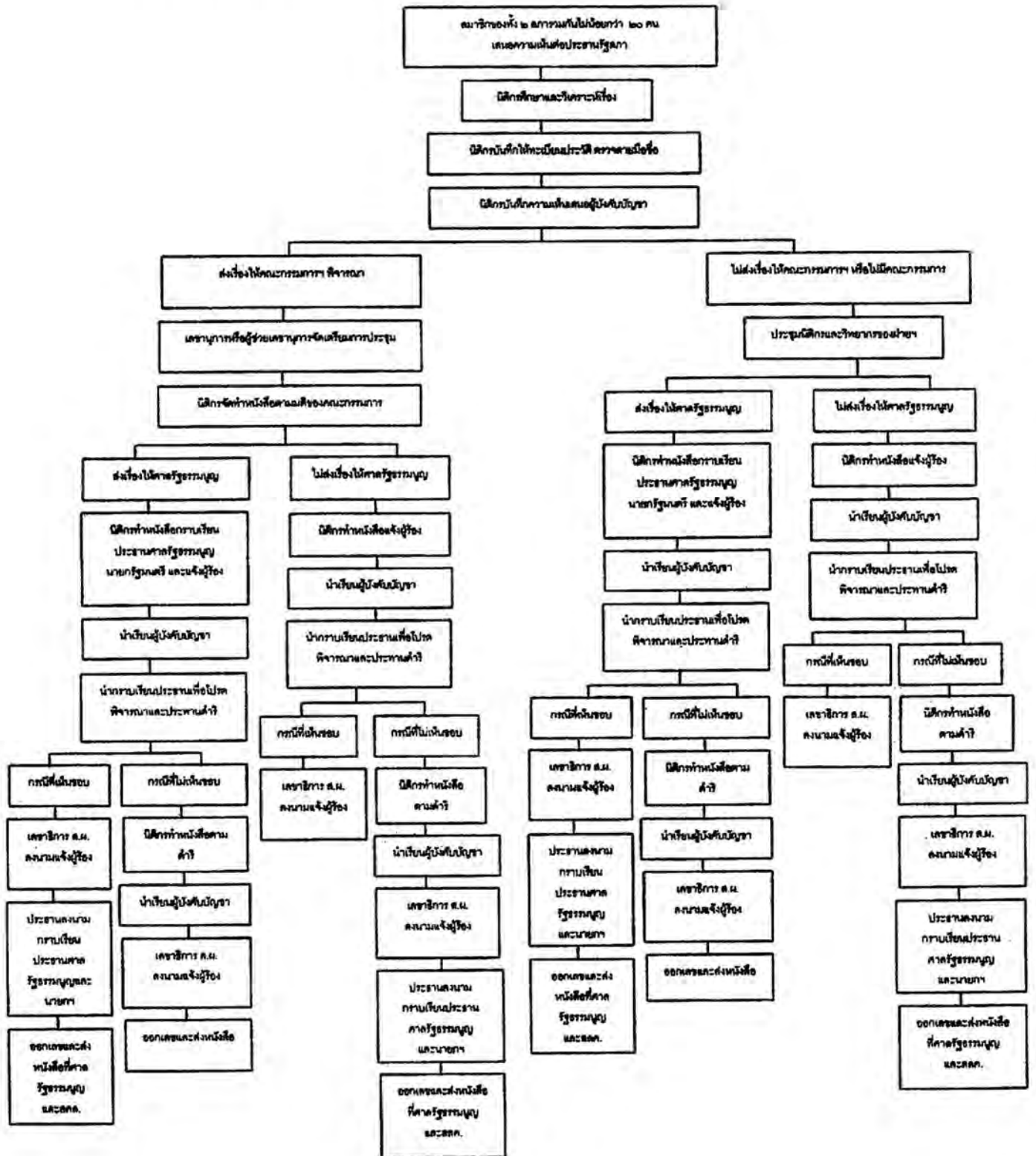
มาตรา ๑๑๘ (๘) ยื่นอุทธรณ์กรณีที่พรรคการเมืองมีมติให้พ้นจากความเป็นสมาชิกพรรคการเมือง และมติดังกล่าวมีลักษณะขัดต่อสถานะและการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๑๘๐ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี มีผลให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีส่วนไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในการใช้งบประมาณรายจ่าย

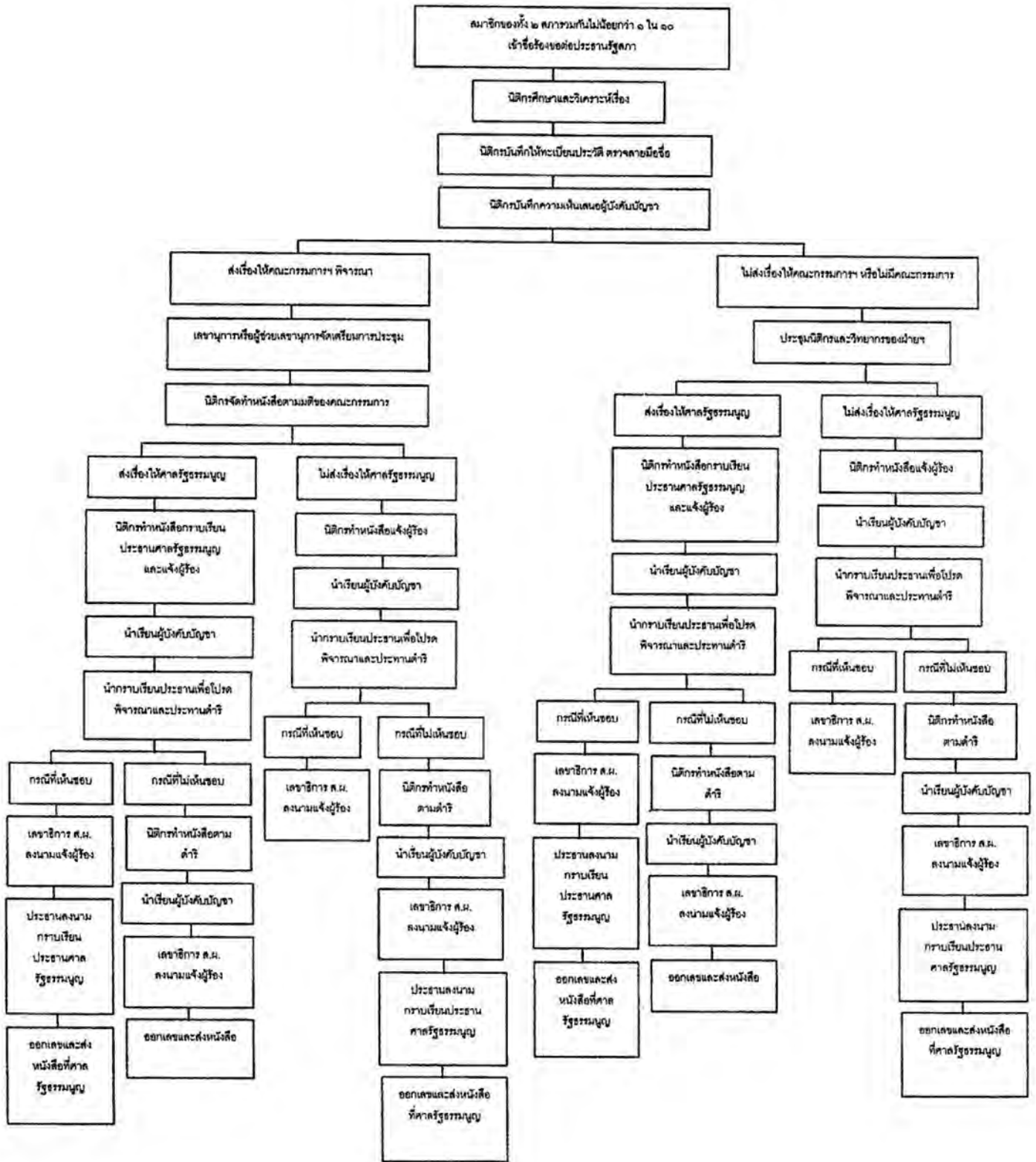
๕. แผนผังแสดงขั้นตอนในการดำเนินการกรณีที่ประธานรัฐสภา เสนอคำร้องให้ ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย
ขั้นตอนในการดำเนินการตามมาตรา ๒๖๒

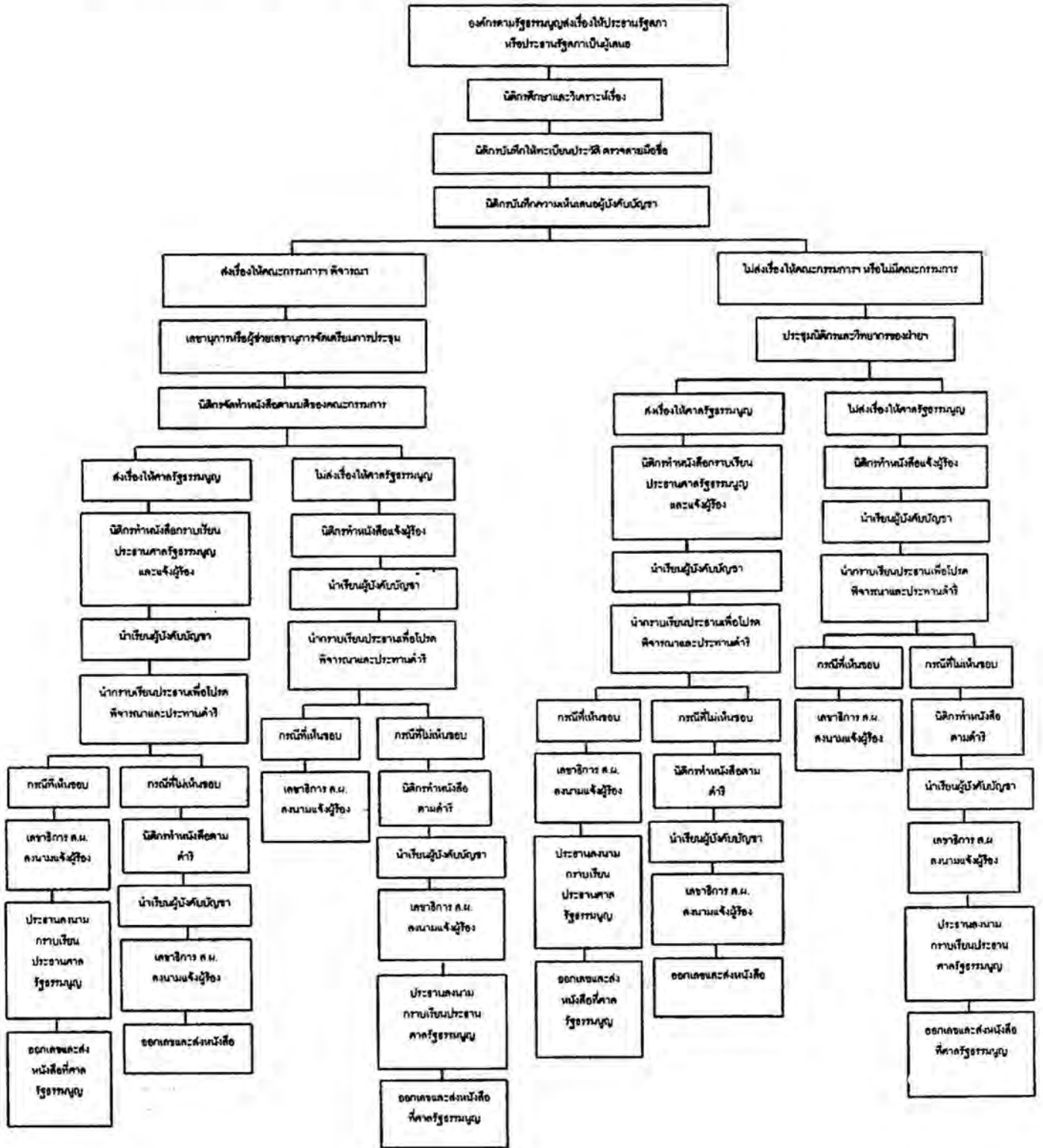
ขั้นตอนในการดำเนินการตามมาตรา ๒๖๓

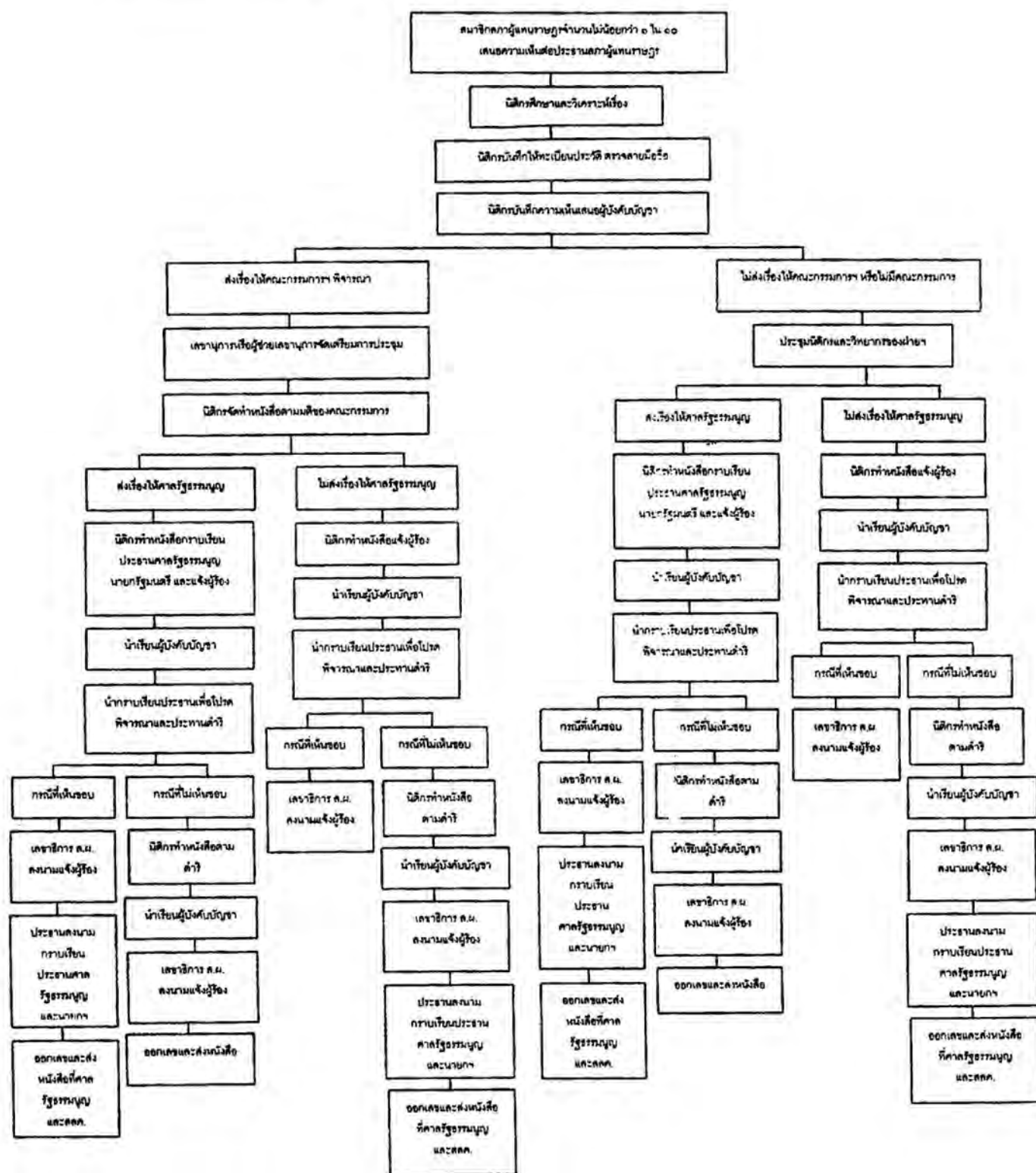
ขั้นตอนในการดำเนินการตามมาตรา ๑๔๒

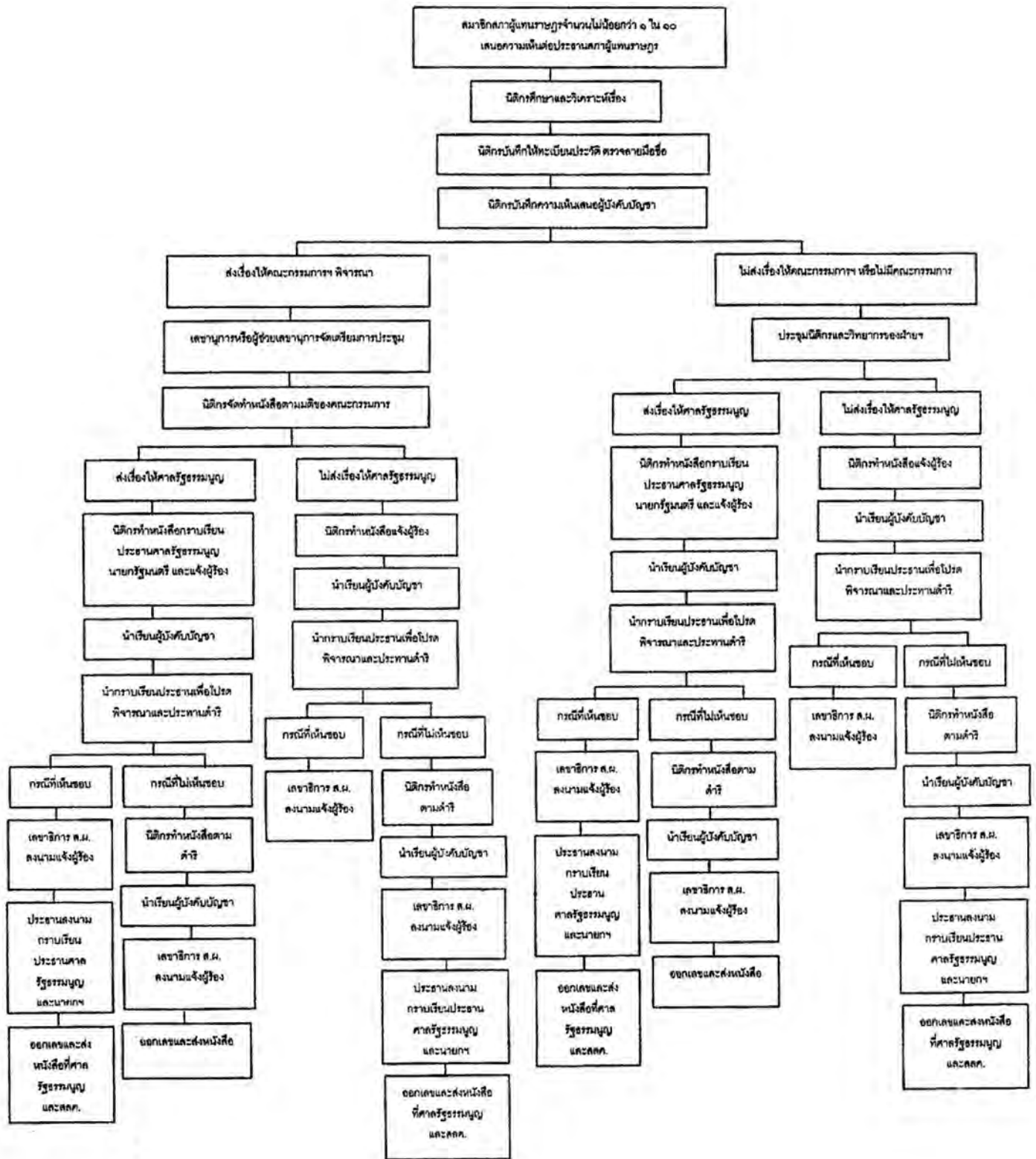
ขั้นตอนในการดำเนินการตามมาตรา ๒๖๖

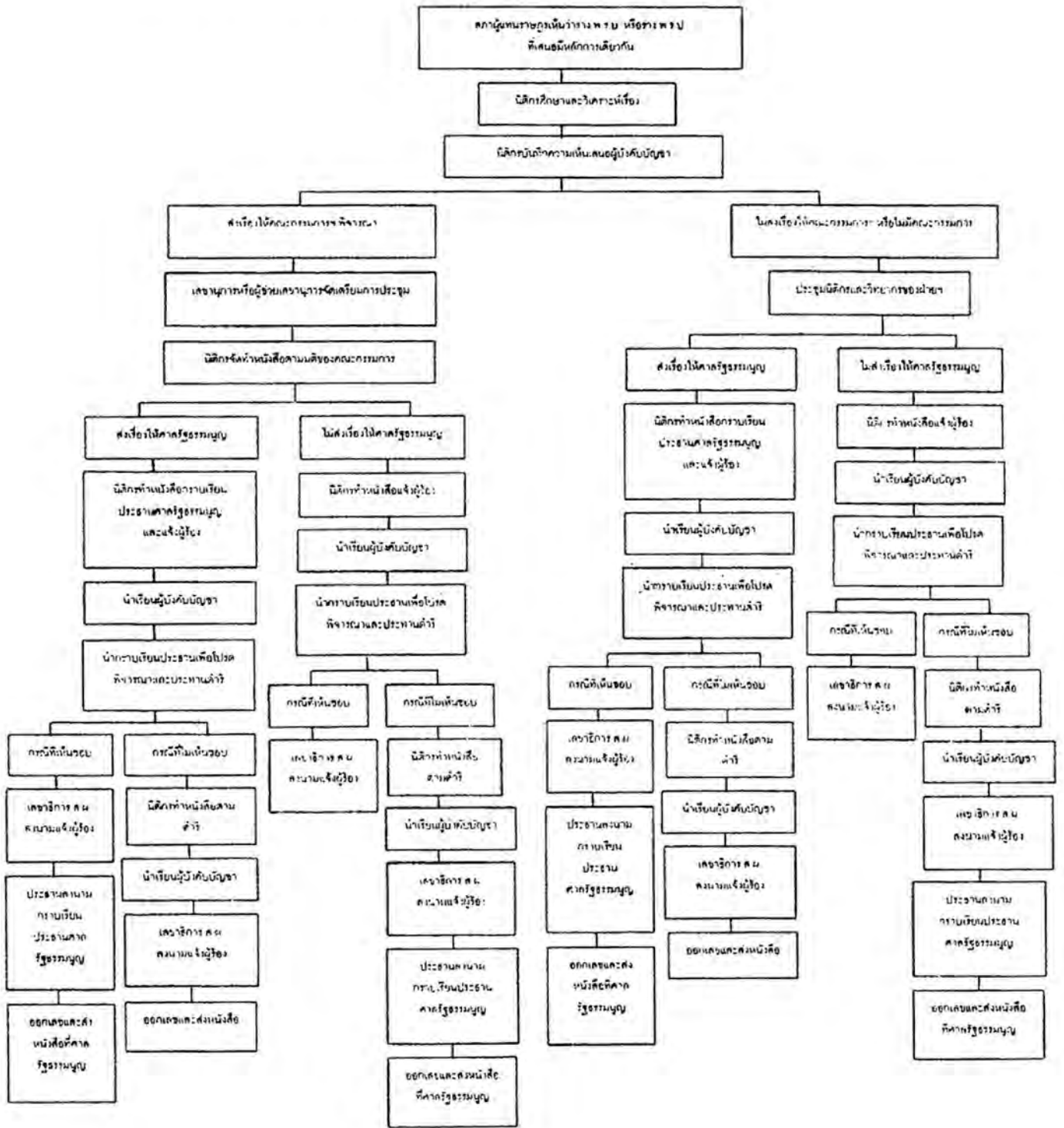
๖. แผนผังแสดงขั้นตอนในการดำเนินการกรณีที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเสนอคำร้องให้ ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย
ขั้นตอนในการดำเนินการตามมาตรา ๒๖๒

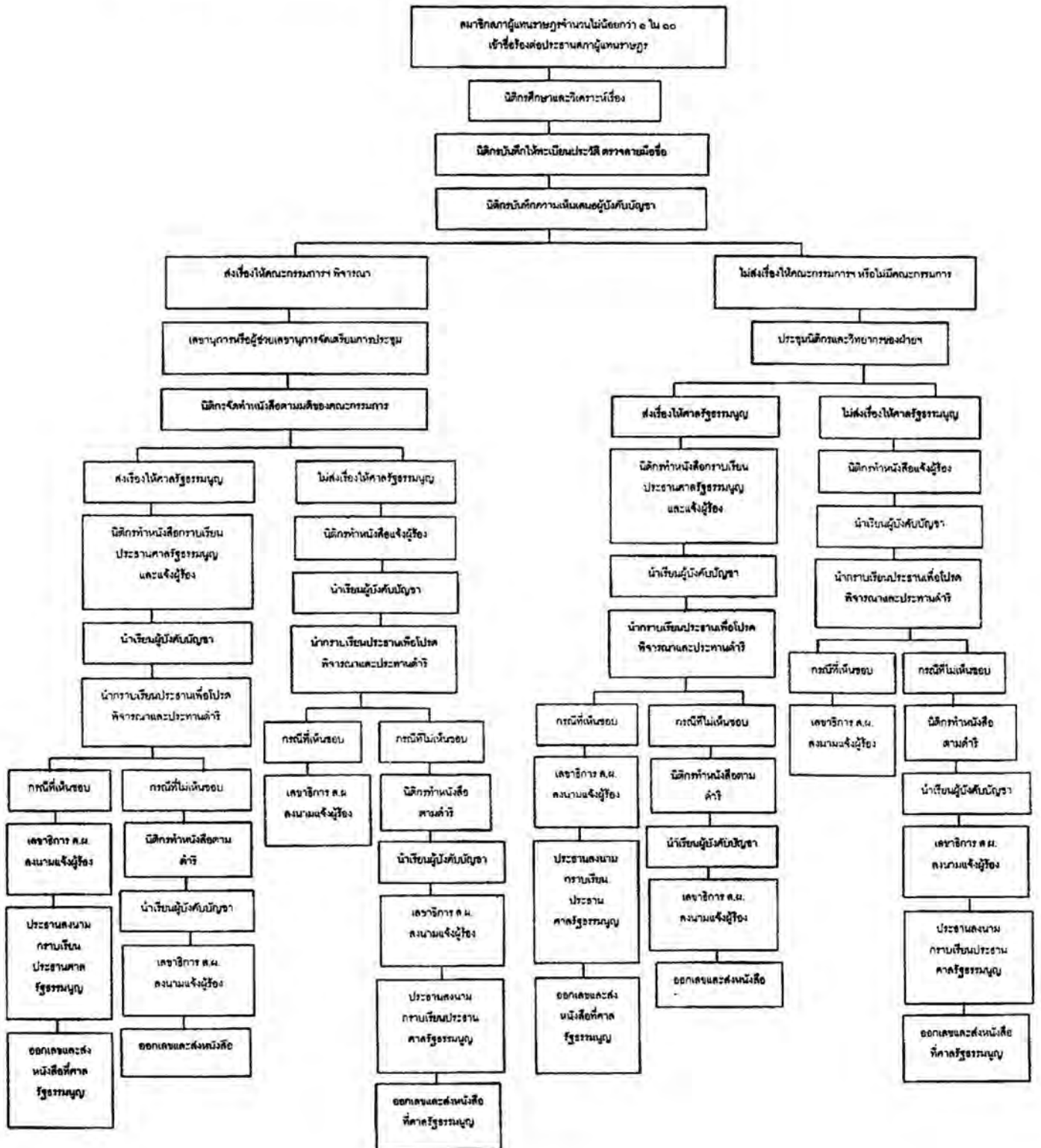
ขั้นตอนในการดำเนินการตามมาตรา ๒๖๓

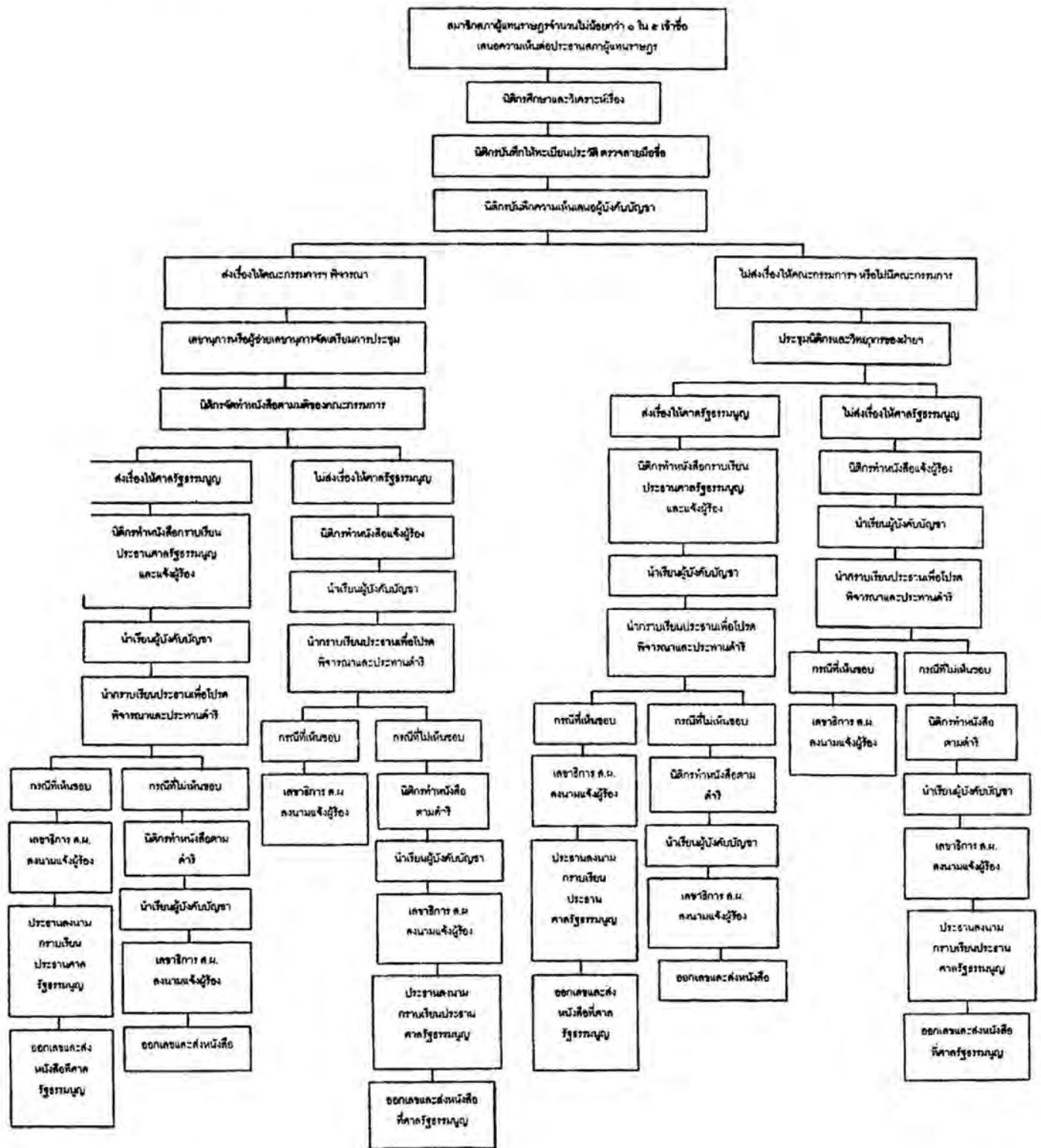
ขั้นตอนในการดำเนินการตามมาตรา ๑๗๗

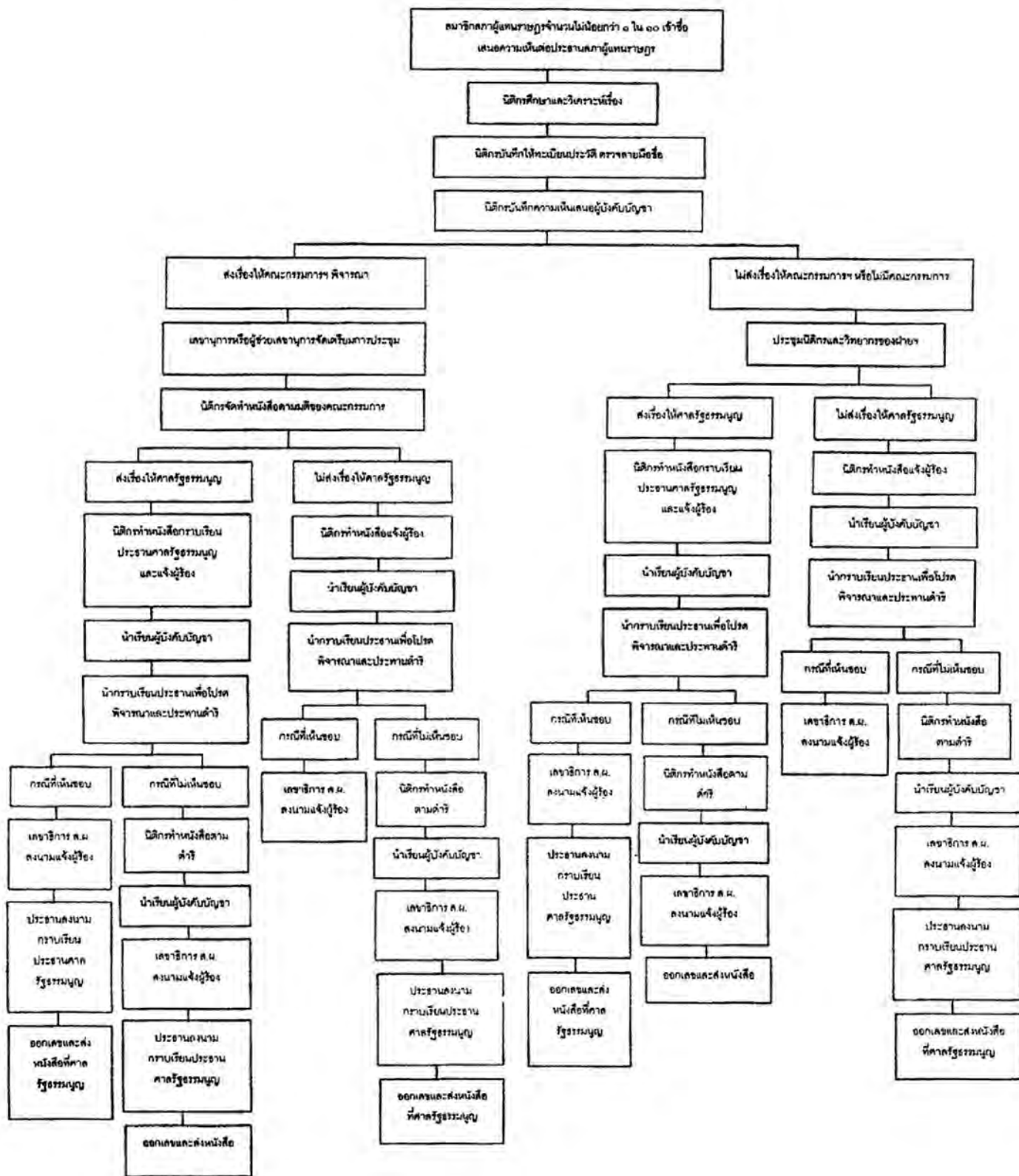
ขั้นตอนในการดำเนินการตามมาตรา ๒๑๖ วรรคสอง

ขั้นตอนในการดำเนินการตามมาตรา ๒๑๙

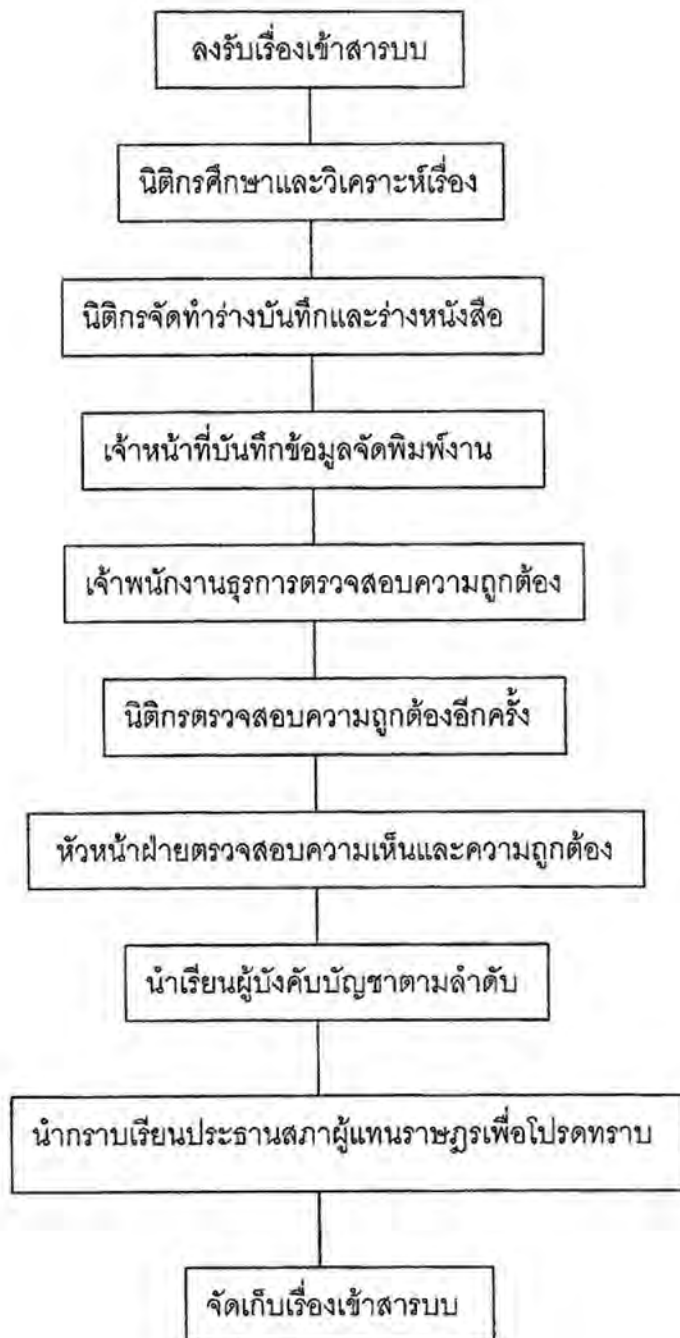
ขั้นตอนในการดำเนินการตามมาตรา ๙๖

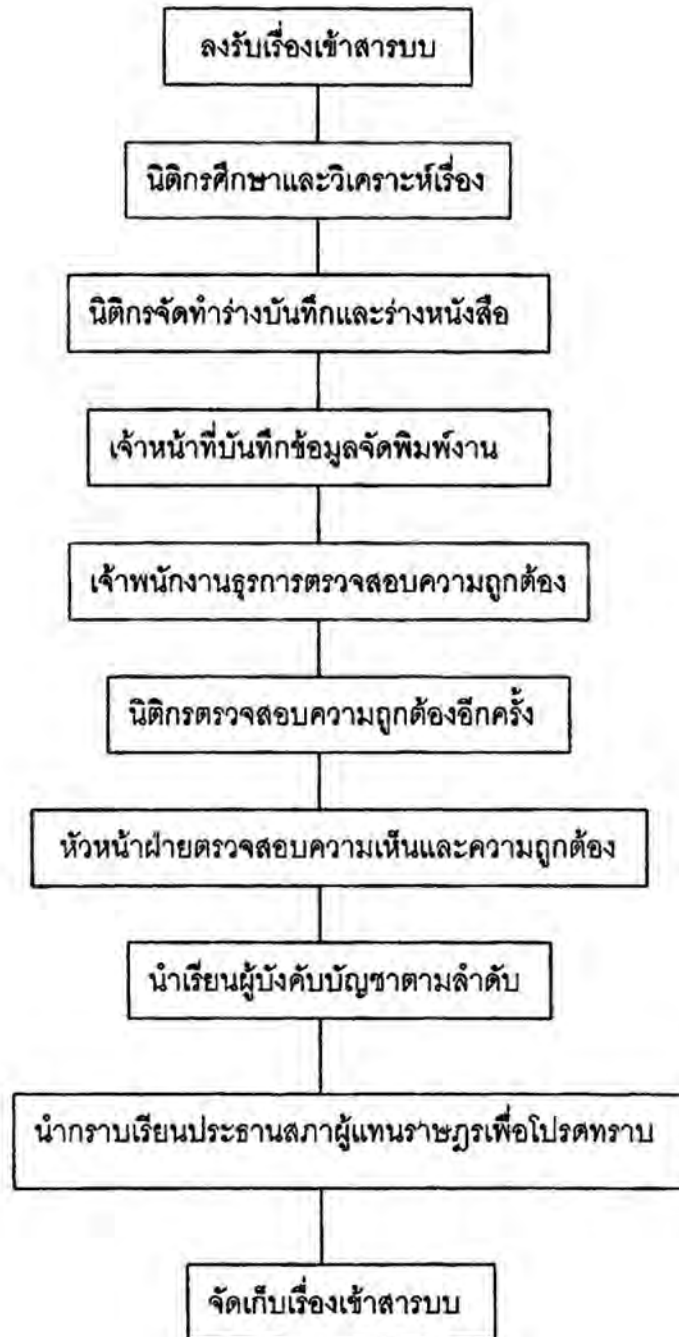
๗. แผนผังแสดงขั้นตอนในการดำเนินการกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเสนอคำร้อง
ให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย
ขั้นตอนในการดำเนินการตามมาตรา ๕๗ วรรคสาม

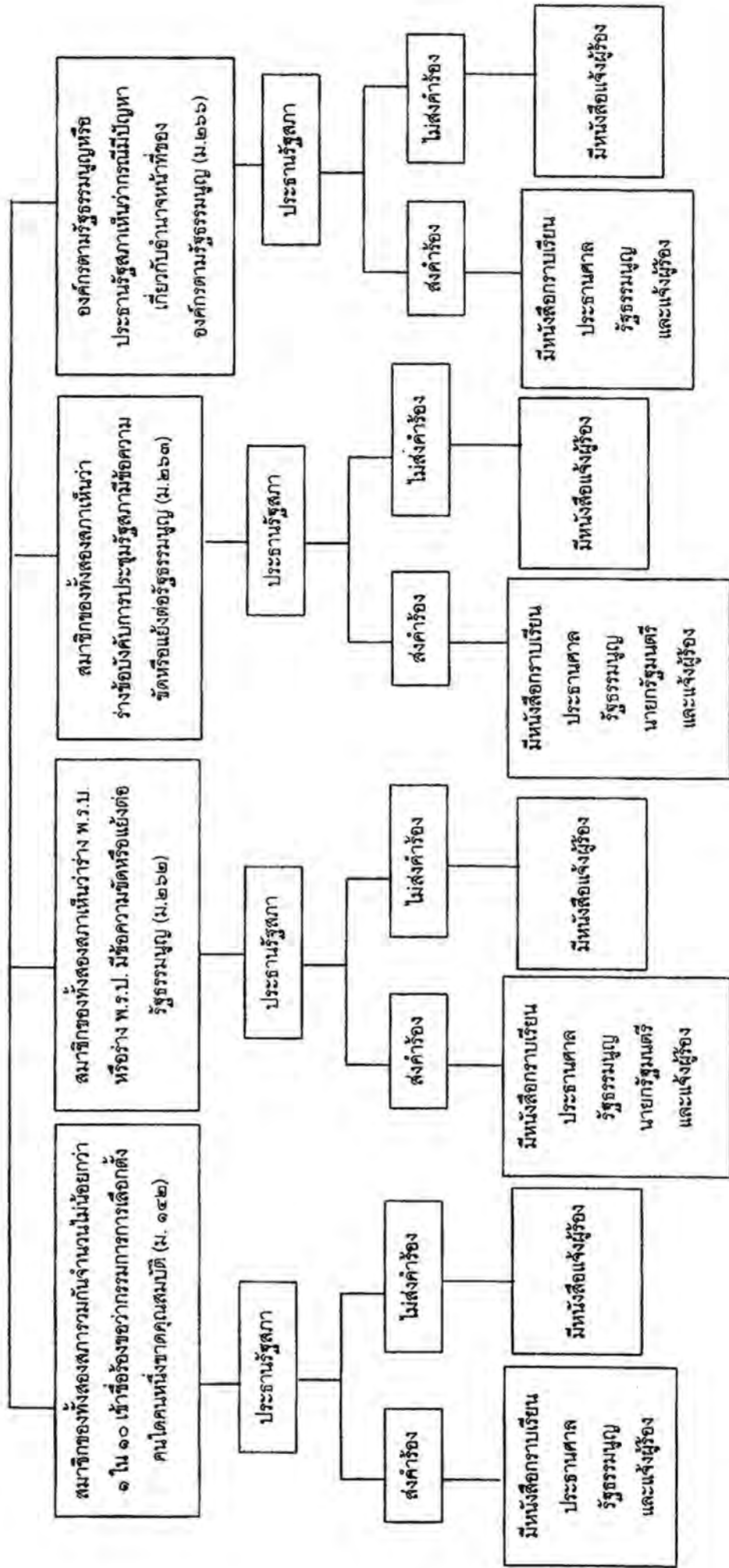
ขั้นตอนในการดำเนินการตามมาตรา ๑๑๘(๘)

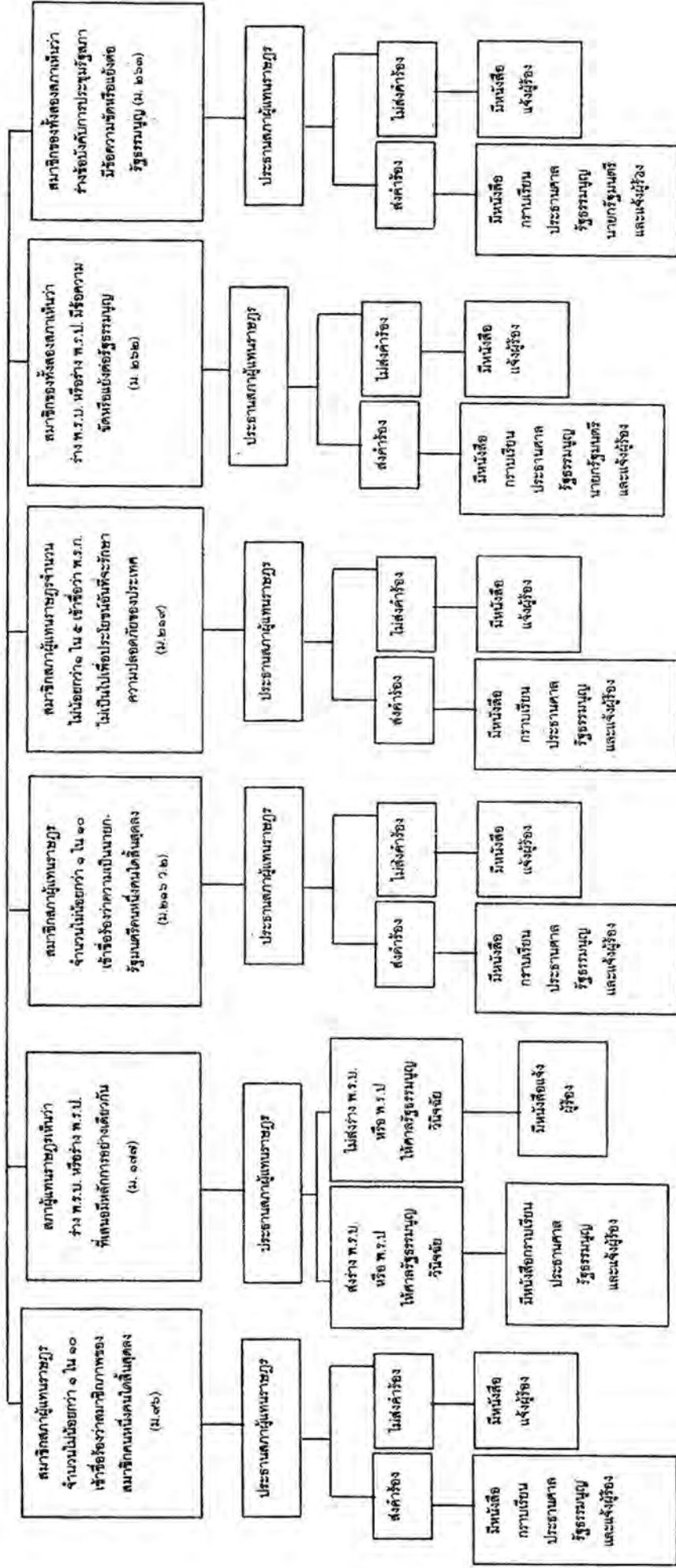
ขั้นตอนในการดำเนินการตามมาตรา ๑๘๐

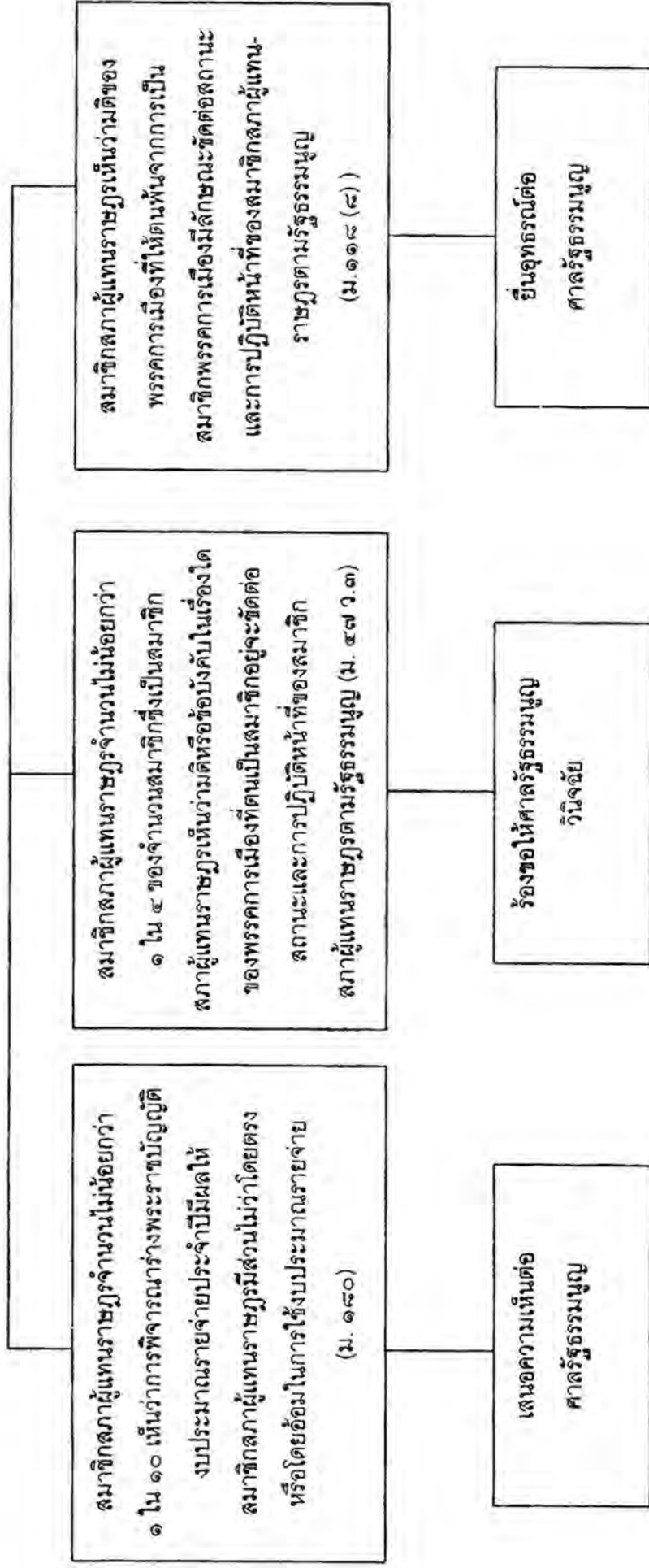
๘. แผนผังแสดงวิธีการและขั้นตอนในการเสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยโดยประธานรัฐสภา

๙. แผนผังแสดงวิธีการและขั้นตอนในการเสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยโดยประธานสภาผู้แทนราษฎร

๑๐. แผนผังแสดงวิธีการและขั้นตอนในการเสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

บรรณานุกรม

- ธีระ สุธีวรางกูร. ศาลรัฐธรรมนูญกับการวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญ
จดหมายข่าวศาลรัฐธรรมนูญ ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๕ ประจำเดือน พฤษภาคม – มิถุนายน ๒๕๔๒.
 กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, ๒๕๔๒
- ศาลรัฐธรรมนูญ. ข้อควรรู้เกี่ยวกับศาลรัฐธรรมนูญ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี,
 ๒๕๔๐
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐.
 กรุงเทพมหานคร : กองการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร,
 ๒๕๔๐
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. บันทึกการประชุมคณะทำงานพิจารณาเสนอความเห็นด้านกฎหมายเพื่อ
ประกอบการพิจารณาวินิจฉัยของประธานรัฐสภา ครั้งที่ ๕/๒๕๔๓.
 สำนักงานประธานสภาผู้แทนราษฎร สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร,
 ๒๕๔๓

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ตัวอย่างบันทึกและหนังสือที่ใช้ในการดำเนินการตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๒

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานประธานสภาผู้แทนราษฎร

ที่ _____ วันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๓

เรื่อง การเสนอความเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติเพื่อเสนอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย

เรียน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (ผ่านผู้อำนวยการสำนักงานประธานสภาผู้แทนราษฎร)

ด้วย ศาสตราจารย์มารุต บุณนาท กับคณะ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๔๓ คน ได้เข้าชื่อกันเสนอความเห็นต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เพื่อขอให้ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่..) พ.ศ. ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภาแล้ว มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่ ซึ่งเรื่องนี้เห็นว่ารัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๒ (๒) กำหนดให้เมื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีจำนวนไม่น้อยกว่ายี่สิบคนเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับใดมีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ให้เสนอความเห็นต่อประธานสภาผู้แทนราษฎรเพื่อส่งความเห็นนั้นไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัย และแจ้งให้นายกรัฐมนตรีทราบโดยไม่ชักช้า ดังนั้น เมื่อมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเข้าชื่อรวมกันตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด ประธานสภาผู้แทนราษฎรจึงต้องส่งความเห็นไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนประธานสภาผู้แทนราษฎร เพื่อโปรดพิจารณาและประทานคำวินิจฉัยหากเห็นชอบด้วยโปรดลงนามในหนังสือกราบเรียนประธานศาลรัฐธรรมนูญ พร้อมทั้งแจ้งนายกรัฐมนตรีและผู้ร้องจำนวน ๓ ฉบับ ตามแนบ

(นายวิรัตน์ เนยสูงเนิน)

นิติกร ฝ่ายวิชาการและกฎหมาย

เรื่อง การเสนอความเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติเพื่อเสนอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย

กราบเรียน ฯพณฯ ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ตามที่สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาได้มีมติเห็นชอบกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และอยู่ในระหว่างขั้นตอนการดำเนินการของนายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธย ตามมาตรา 93 ของรัฐธรรมนูญ นั้น

ข้าพเจ้าผู้มีรายนามข้างท้ายนี้ ซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่าสี่สิบคน มีความเห็นว่าบทบัญญัติ มาตรา 113/1 วรรคสาม และวรรคสี่ ที่ได้เพิ่มเติมโดยมาตรา 22 แห่งร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งมีข้อความในวรรคสามว่า “ในกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งได้รับแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้นั้น และพรรคการเมืองที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้นั้นสังกัดอยู่ร่วมกันรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างไปเขตเลือกตั้งนั้นด้วย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด” และมีข้อความในวรรคสี่ว่า “เงินได้ตามมาตรา นี้ให้นำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน” เป็นบทบัญญัติที่มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ โดยมีเหตุผลดังจะกราบเรียนดังต่อไปนี้

1. โดยที่บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญบัญญัติให้มีนายกรัฐมนตรีคนหนึ่งและรัฐมนตรี

อื่นอีกไม่เกินสามสิบห้าคนประกอบเป็นคณะรัฐมนตรี มีหน้าที่บริหารราชการแผ่นดิน โดยนายกรัฐมนตรีต้องแต่งตั้งจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ทั้งนี้ ตามมาตรา 201 ของรัฐธรรมนูญ ส่วนรัฐมนตรีอื่น รัฐธรรมนูญมิได้บัญญัติให้แต่งตั้งจากผู้ใด จึงข่อมหาความว่าในการแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งเป็นรัฐมนตรีสามารถแต่งตั้งผู้ที่มีความเหมาะสม และมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 206 เป็นรัฐมนตรีได้ ไม่ว่าผู้นั้นจะเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาก็ตาม เพียงแต่ว่ารัฐธรรมนูญมาตรา 204

บัญญัติห้ามมิให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีจะเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา ในขณะเดียวกันมิได้ ทั้งนี้ โดยมีความประสงค์ที่จะมิให้บุคคลใดทำหน้าที่ทั้งฝ่ายนิติบัญญัติ และฝ่ายบริหาร ในเวลาเดียวกันเท่านั้น ส่วนกรณีที่มาตรา 119 ของรัฐธรรมนูญบัญญัติให้มีการเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง เฉพาะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งเท่านั้น ก็มีได้หมายความว่ารัฐธรรมนูญ มีความประสงค์จะมิให้แต่งตั้งรัฐมนตรีจากบุคคลดังกล่าว แต่เป็นเพราะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชี รายชื่อนั้น ใช้เขตประเทศเป็นเขตเลือกตั้ง ซึ่งเป็นการพันวิสัยที่จะจัดให้มีการเลือกตั้งซ่อมทั้งประเทศได้ อันเป็นเหตุผลในด้านการทำหน้าที่นิติบัญญัติ มิใช่เป็นเรื่องการทำหน้าที่บริหาร ซึ่งรัฐธรรมนูญได้บัญญัติ แยกไว้เป็นอีกกรณีหนึ่งโดยเฉพาะ ประกอบกับรัฐธรรมนูญได้กำหนดไว้ใน มาตรา 119 (1) ให้มีการเลื่อน ผู้ที่อยู่ในบัญชีรายชื่อในลำดับถัดไปขึ้นแทนบุคคลดังกล่าวได้อยู่แล้ว จึงมิได้กำหนดให้มีการเลือกตั้งซ่อม แทนบุคคลดังกล่าวไว้อีก

เมื่อบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญได้กำหนดหลักเกณฑ์การแต่งตั้งรัฐมนตรีไว้โดยเฉพาะแล้ว บุคคลใดที่มีลักษณะ และคุณสมบัติตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ย่อมมีสิทธิได้รับการแต่งตั้งเป็นรัฐมนตรี ตามความเหมาะสมในการบริหารราชการแผ่นดิน การที่มาตรา 113/1 วรรคสาม ของร่างพระราชบัญญัติ นี้ได้บัญญัติให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งที่ได้รับแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรี ต้องรับผิดชอบชำระค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง จึงเป็นการกำหนดเงื่อนไขความเป็น รัฐมนตรีเฉพาะสำหรับบุคคลดังกล่าวเพิ่มเติมจากที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ย่อมส่งผลให้บุคคลดังกล่าว ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีต้องมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการจ่ายเงิน จำนวนหนึ่งจากการที่จะได้รับแต่งตั้งให้แก่รัฐตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด ซึ่งเป็นเงื่อนไขที่แตกต่างจากบุคคลทั่วไป ข้อความตามบทบัญญัติดังกล่าวจึงเป็นการละเมิดต่อบทบัญญัติ ของรัฐธรรมนูญตามมาตรา 30 วรรคหนึ่ง ที่บัญญัติว่าบุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมายและได้รับความ คู่คุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน และละเมิดต่อมาตรา 30 วรรคสาม ที่บัญญัติให้การเลือกปฏิบัติโดย ไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในสถานะของบุคคล และฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม จะกระทำมิได้เพราะมีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมเฉพาะต่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ที่ได้รับแต่งตั้งเป็นรัฐมนตรี โดยมีได้กำหนดมาตรการที่มีลักษณะเป็นการลงโทษเช่นนี้ ต่อรัฐมนตรีที่แต่งตั้งจากบุคคลประเภทอื่นแต่อย่างใด

2. มาตรา 90 ของรัฐธรรมนูญบัญญัติให้รัฐสภาประกอบด้วย สภาผู้แทนราษฎรและ วุฒิสภา โดยมาตรา 98 ของรัฐธรรมนูญบัญญัติให้สภาผู้แทนราษฎรประกอบด้วยสมาชิกจำนวนห้าร้อยคน โดยเป็นสมาชิกซึ่งมาจากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง 400 คน และสมาชิกแบบบัญชีรายชื่อ 100 คน และมาตรา 121 บัญญัติให้วุฒิสภาประกอบด้วยสมาชิกซึ่งราษฎรเลือกตั้งจำนวน 200 คน และบทบัญญัติ มาตรา 149 ได้บัญญัติให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาย่อมเป็นผู้แทนปวงชนชาวไทย

ด้วยเหตุนี้ สถานะและอำนาจหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่ว่ามาจากการเลือกตั้งแบบใดและวุฒิสภา จึงเป็นเช่นเดียวกันจะมีความแตกต่างกันก็เพียงวิธีการได้มาซึ่งกำหนดโดยรัฐธรรมนูญเท่านั้น ฉะนั้น การที่ข้อความในร่างมาตรา 113/1 วรรคสาม บัญญัติให้เฉพาะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มาจาก การเลือกตั้ง แบบแบ่งเขตเลือกตั้งเท่านั้นที่ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างถ้าบุคคลดังกล่าว ได้รับแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรี จึงเป็นการบัญญัติกฎหมายให้มีผลบังคับเฉพาะบุคคล ที่ดำรงตำแหน่งในสถานะดังกล่าว โดยไม่บัญญัติให้มีผลรวมถึงสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มาจาก การเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อและสมาชิกวุฒิสภาที่อาจได้รับแต่งตั้งเป็นรัฐมนตรีได้เช่นกัน การบัญญัติเช่นนี้ จึงมีลักษณะเป็นการบัญญัติกฎหมายที่เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามมาตรา 30 ของรัฐธรรมนูญ และเป็นการบัญญัติโดยมุ่งหมายให้ใช้บังคับโดยก่อให้เกิดผลร้ายหรือความเสียหาย แก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือ แก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง ซึ่งการตรากฎหมายเช่นนั้นกระทำมิได้ตามมาตรา 29 วรรคสอง ของ รัฐธรรมนูญ และย่อมเป็นการขัดต่อหลักนิติธรรมกันเป็นที่ยอมรับบังคับใช้อยู่ในสังคมไทย

นอกจากนี้บทบัญญัติมาตรา 47 วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญได้บัญญัติให้บุคคลย่อมมี เสรีภาพในการรวมกันจัดตั้งเป็นพรรคการเมือง เพื่อร่วมกันสร้างเจตนารมณ์ทางการเมืองของประชาชน ดังกล่าว ซึ่งในการดำเนินการของพรรคการเมืองเพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของประชาชน พรรคการเมือง ย่อมที่จะต้องเสนอตัวรับผิดชอบภารกิจของรัฐทั้งในด้านนิติบัญญัติและด้านบริหาร การบัญญัติกฎหมาย ในแนวทางที่กล่าวข้างต้นซึ่งย่อมมีผลให้เฉพาะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและพรรคการเมืองที่มีฐานะ ทางการเงินที่สามารถจะรับภาระค่าใช้จ่ายซึ่งเป็นผลจากบทบัญญัติดังกล่าวเท่านั้นที่จะสามารถแต่งตั้ง นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งอันจะเป็นผลโดยตรงที่จะ เกิดขึ้นตามมาจากการบัญญัติหลักเกณฑ์ มาตรา 113/1 วรรคสาม ของร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวจึงนอกจาก จะเป็นการเลือกปฏิบัติตามมาตรา 30 ของรัฐธรรมนูญแล้ว ยังมีผลเป็นการจำกัดสิทธิ และเสรีภาพของบุคคล ในทางการเมืองตามมาตรา 29 วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญ โดยมีผลเป็นการจำกัดมิให้สมาชิกสภาผู้แทน- ราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งสามารถเข้าดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีได้โดยมิได้มีบทบัญญัติ ใด ๆ ในรัฐธรรมนูญรองรับหลักการที่กำหนดขึ้นดังกล่าวเลยอีกด้วย

3. การบัญญัติในร่างมาตรา 113/1 วรรคสาม ของร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมีผลเป็นการ บังคับให้บุคคลผู้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งต้องชำระเงินค่าใช้จ่าย ในการเลือกตั้ง โดยนำมาบัญญัติไว้ในหมวดว่าด้วยบทกำหนดโทษ จึงถือได้ว่าเป็นมาตรการการกำหนดโทษ แก่บุคคล ทั้งที่ไม่มีบทกฎหมายใดบัญญัติห้ามสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้รับแต่งตั้งเป็นรัฐมนตรี ข้อความ ตามบทบัญญัติดังกล่าวจึงเป็นการ บัญญัติบทกำหนดโทษแก่บุคคล โดยไม่มีการกำหนดความผิด ไว้ตามกฎหมายอันเป็นการขัดต่อหลักกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ และขัดต่อหลักการ "ไม่มีโทษโดยไม่มีความผิด และไม่มีความผิดโดยไม่มีการกฎหมาย" ซึ่งรัฐธรรมนูญ มาตรา 32 กำหนดรับรองไว้อย่างแจ่มชัด และเมื่อ

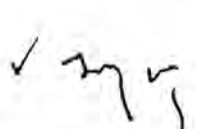
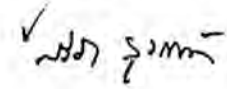
เทียบเคียงกับการพ้นจากตำแหน่งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภาในกรณีอื่น ซึ่งเห็นได้ชัดเจนว่าเป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ เช่น กรณีมาตรา 118 (4) (5) หรือ (6) และตามมาตรา 133 (4) (5)(6) และต้องมีการเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างเช่นกัน แต่ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวก็มิได้กำหนดค่าใช้จ่ายแก่ผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งไปดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีจึงเป็นการตรากฎหมายที่ขัดต่อ มาตรา 30 ของรัฐธรรมนูญที่บัญญัติให้บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน และเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล และผลของการบัญญัติไว้เช่นนี้ย่อมทำให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ไม่มีเงินเพียงพอเป็นค่าใช้จ่ายดังกล่าวย่อมถูกจำกัดสิทธิในการดำเนินการทางการเมือง อันเป็นการละเมิดต่อสิทธิและเสรีภาพของบุคคลในการดำเนินการตามหลักพื้นฐาน การปกครองระบอบประชาธิปไตยตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ

อีกทั้งการกำหนดโทษในลักษณะดังกล่าวไว้ในหมวดว่าด้วยกำหนดโทษ และระบุให้มีการลงโทษแก่บุคคลที่กระทำดังกล่าวโดยต้องชำระเงินค่าใช้จ่ายตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการการเลือกตั้ง กำหนดโดยไม่มีกฎหมายหรือบทบัญญัติรัฐธรรมนูญใด ในรัฐธรรมนูญที่สามารถอ้างอิงใช้เป็นฐานของการกำหนดโทษดังกล่าวจึงย่อมขัดต่อหลักการพื้นฐานของกฎหมายที่ว่า "ไม่มีโทษโดยไม่มีความคิด และไม่มีความคิดโดยไม่มีกฎหมาย" ซึ่งเป็นหลักพื้นฐานของกฎหมายที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ทุกฉบับ และบทบัญญัติมาตรา 32 ของรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันบัญญัติรับรองไว้อย่างชัดเจน

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ข้าพเจ้าผู้ร้องจึงมีนามข้างท้ายนี้ จึงขอกราบเรียนเสนอความเห็นต่อ ฯพณฯ ประธานสภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้โปรดพิจารณาส่งความเห็นดังกล่าวไปยังศาลรัฐธรรมนูญ ตามมาตรา 262 ของรัฐธรรมนูญเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าข้อความในบทบัญญัติมาตรา 113/1 วรรคสาม และวรรคสี่ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เพื่อเป็นข้อความที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ เพื่อให้ข้อความนั้นเป็นอันตกไปตามมาตรา 262 วรรคสี่ ของรัฐธรรมนูญ

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

✓ ✓

(นางสาวสุกัญญา) นายปรีชา สุวรรณทัต

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคประชาธิปัตย์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร

ผู้ร้อง

ที่ สผ ๐๐๐๑/๒๕๕๕

สภาผู้แทนราษฎร
ถนนอุทองใน กท ๑๐๓๐๐

๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่..) พ.ศ. มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่

เรียน ศาสตราจารย์มารุต บุญนาค กับคณะ

อ้างถึง หนังสือเสนอความเห็นของท่านกับคณะ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๓

ตามหนังสือที่อ้างถึง ท่านกับคณะได้เข้าชื่อกันเสนอความเห็นต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เพื่อขอให้ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่..) พ.ศ. ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภาแล้ว มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

บัดนี้ ได้ส่งเรื่องพร้อมความเห็นดังกล่าวให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย พร้อมทั้งได้แจ้งให้นายกรัฐมนตรีทราบแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายพิชัย รัตตกุล)
ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

โทร. ๒๕๔๑๓๖๒-๓

ที่ สผ ๐๐๐๑/๒๕๕๓

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนอุทองใน กท ๑๐๓๐๐

๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่..) พ.ศ. มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่

กราบเรียน ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสภาผู้แทนราษฎร ตอนที่สุด ที่ สผ ๐๐๐๑/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๓ เรื่อง ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่..) พ.ศ. มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่

ด้วย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๔๓ คน ได้เข้าชื่อกันเสนอความเห็นต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เพื่อขอให้ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่..) พ.ศ. ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภาแล้ว มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

ได้ตรวจสอบแล้วเห็นว่า ได้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรลงชื่อไม่น้อยกว่ายี่สิบคนตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๒ (๒) และได้ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยแล้ว

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายพีชัย รัตกุล)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

โทร. ๒๕๕๑๓๖๒-๓

ที่ สผ ๐๐๐๑/๒๕๕๖

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนอุทองใน กท ๑๐๓๐๐

๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่..) พ.ศ. มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่

กราบเรียน ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย (๑) สำเนาเรื่องการเสนอความเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติเพื่อเสนอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๓ พร้อมลายมือชื่อของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรรับรอง
- (๒) ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่..) พ.ศ.

ด้วย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๔๓ คน ได้เข้าชื่อกันเสนอความเห็นต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เพื่อขอให้ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่..) พ.ศ. ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภาแล้ว มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

ได้ตรวจสอบแล้วเห็นว่า ได้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรลงชื่อไม่น้อยกว่ายี่สิบคนตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๒ (๒) แล้ว

จึงขอส่งเรื่องพร้อมความเห็นดังกล่าวมาเพื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายพิชัย รัตตกุล)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

โทร. ๒๕๕๑๓๖๒-๓

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานประธานสภาผู้แทนราษฎร

ที่ _____ วันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา
(ฉบับที่ ..)พ.ศ.

เรียน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (ผ่านผู้อำนวยการสำนักงานประธานสภาผู้แทนราษฎร)

ตามที่ศาสตราจารย์มารุต บุณนาค กับคณะ จำนวน ๕๓ คน ได้เข้าชื่อเสนอความเห็นต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เพื่อขอให้ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภาแล้วมีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่

บัดนี้ ประธานศาลรัฐธรรมนูญได้มีหนังสือแจ้งว่า ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วมีมติให้รับเรื่องดังกล่าวไว้พิจารณาต่อไป ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๒ (๒) และหากประสงค์จะแสดงความเห็นเพิ่มเติมให้ยื่นเป็นหนังสือได้โดยด่วน ก่อนการวินิจฉัย ซึ่งเรื่องนี้เห็นว่าควรทำหนังสือแจ้งผู้ร้องทราบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนประธานสภาผู้แทนราษฎร เพื่อโปรดพิจารณาและประธานดำรงหากเห็นชอบด้วยโปรดลงนามในหนังสือแจ้งผู้ร้องตามแนบ

อนึ่ง ได้ติดต่อทางโทรศัพท์กับ ศ.มารุต บุณนาค ผู้ร้อง ทางโทรศัพท์แล้ว ได้ยืนยันว่าไม่ประสงค์ที่จะส่งความเห็นเพิ่มเติม

(นายวิรัตน์ เนยสูงเนิน)

นิติกร ฝ่ายวิชาการและกฎหมาย

ที่ ศร ๐๐๐๓/ ๐๘๑๒

ศาลรัฐธรรมนูญ

ถนนจักรเพชร กท ๑๐๒๐๐

๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่ ...) พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

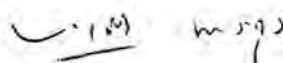
อ้างถึง หนังสือสภาผู้แทนราษฎร ค่วนที่สุดที่ สผ๐๐๐๑/๖๕๘๖ ลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๓

ตามที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรได้ส่งความเห็นของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่ ...) พ.ศ. มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยยับยั้งความรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๒ วรรคหนึ่ง (๒) รายละเอียดดังกล่าวข้างต้น นั้น

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วมีมติให้รับเรื่องดังกล่าวไว้พิจารณาต่อไป ความรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๒ วรรคหนึ่ง (๒)

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้ผู้ร้องทราบด้วย ทั้งนี้ หากประสงค์จะแสดงความเห็นเพิ่มเติมให้ยื่นเป็นหนังสือได้โดยด่วน ก่อนการวินิจฉัย

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายประเสริฐ นาสกุล)

ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

กลุ่มวิเคราะห์กฎหมายและคดี

โทร. ๖๒๓ - ๕๖๐๐ - ๓๕ ต่อ ๓๑๑๘

โทรสาร ๖๒๓ - ๕๖๔๗

ที่ สผ ๐๐๐๑/๗๖๕๓

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนอุทองใน กท ๑๐๓๐๐

๒๖ ตุลาคม ๒๕๔๓

เรื่อง ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่...) พ.ศ. มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่

เรียน ศาสตราจารย์มารุต บุณนาท กับคณะ

อ้างถึง หนังสือเสนอความเห็นของท่านกับคณะ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๔๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือศาลรัฐธรรมนูญ ด่วนที่สุด ที่ สร ๐๐๐๓/๐๘๑๒ ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๔๓

ตามหนังสือที่อ้างถึง ท่านกับคณะได้เข้าชื่อกันเสนอความเห็นต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เพื่อขอให้ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่...) พ.ศ. ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภาแล้ว มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

บัดนี้ ประธานศาลรัฐธรรมนูญได้มีหนังสือแจ้งว่า ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วมีมติให้รับเรื่องดังกล่าวไว้พิจารณาต่อไป ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๒ วรรคหนึ่ง (๒) และหากประสงค์จะแสดงความเห็นเพิ่มเติมให้ยื่นเป็นหนังสือได้โดยด่วน ก่อนการวินิจฉัย รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายพิชัย รัตตกุล)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

โทร. ๒๕๔๑๓๖๒-๓

ที่ สผ ๐๐๐๑/๗๖๕๘

สภาผู้แทนราษฎร
ถนนอุทองใน กท ๑๐๓๐๐

๒๖ ตุลาคม ๒๕๔๓

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่..) พ.ศ.

กราบเรียน ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

อ้างถึง หนังสือของศาลรัฐธรรมนูญ ด่วนที่สุด ที่ ศร ๐๐๐๓/๐๘๑๒ ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๔๓

ตามหนังสือที่อ้างถึง ศาลรัฐธรรมนูญได้มีมติรับเรื่องร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่..) พ.ศ. ไว้พิจารณา และขอให้แจ้งให้ผู้ร้องทราบหากประสงค์จะแสดงความเห็นเพิ่มเติมให้ยื่นเป็นหนังสือได้ โดยด่วน ก่อนการวินิจฉัย ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

บัดนี้ ได้แจ้งให้ผู้ร้องทราบแล้ว โดยทราบว่าผู้ร้องไม่ประสงค์จะแสดงความเห็นเพิ่มเติม

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายพิชัย รัตตกุล)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

โทร. ๒๕๔๑๓๖๒-๓

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานประธานสภาผู้แทนราษฎร

ที่ _____ วันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๓

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา
(ฉบับที่ ..)พ.ศ.

เรียน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (ผ่านผู้อำนวยการสำนักงานประธานสภาผู้แทนราษฎร)

ตามที่ศาสตราจารย์มารุต บุญนาค กับคณะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๔๓ คน ได้เข้า
ชื่อเสนอความเห็นต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เพื่อขอให้ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าร่างพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่ ..)พ.ศ. ซึ่ง
ได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภาแล้ว มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่ นั้น

บัดนี้ ศาลรัฐธรรมนูญได้พิจารณาวินิจฉัยแล้วว่า มาตรา ๑๑๓/๑ วรรคสามและวรรคสี่ ซึ่งเพิ่ม
โดยร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา
(ฉบับที่ ..)พ.ศ. มาตรา ๒๒ ไม่มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๒
เรื่องนี้เห็นควรว่าควรทำหนังสือแจ้งผู้ร้อง และนายกรัฐมนตรี เพื่อโปรดรับทราบคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ
ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนประธานสภาผู้แทนราษฎร เพื่อโปรดทราบและโปรดลงนาม
ในหนังสือแจ้งผู้ร้องและนายกรัฐมนตรี จำนวน ๒ ฉบับ ตามแนบ

(นายวิรัตน์ เนยสูงเนิน)

นิติกร ฝ่ายวิชาการและกฎหมาย

ที่ ศร ๐๐๐๓/ 0869

ศาลรัฐธรรมนูญ

ถนนจักรเพชร กท ๑๐๒๐๐

พ) พุทธศักราช ๒๕๔๓

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่...) พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

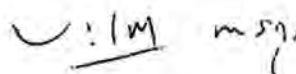
สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๕๔-๕๕/๒๕๔๓ และ ที่ ๕๖/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๔๓

ตามที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรได้ส่งความเห็นของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และประธานวุฒิสภาได้ส่งความเห็นของสมาชิกวุฒิสภา เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย ตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๖๒ วรรคหนึ่ง (๒) ว่า ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่...) พ.ศ. มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ นั้น

ศาลรัฐธรรมนูญได้พิจารณาวินิจฉัยแล้ว ปรากฏตามสำเนาคำวินิจฉัยที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และพิจารณาแจ้งให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งเป็นผู้ร้องทราบต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายประเสริฐ นาสกุล)
ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

กลุ่มวิเคราะห์กฎหมายและคดี

โทร. ๖๒๓-๕๖๐๐-๓๕ ต่อ ๓๑๑๗

โทรสาร ๖๒๓-๕๖๔๗

ที่ สผ ๐๐๐๑/๗๗๒๓

สภาผู้แทนราษฎร
ถนนอุทองใน กท ๑๐๓๐๐

๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๓

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่..) พ.ศ.

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสภาผู้แทนราษฎร ด่วนที่สุด ที่ สผ ๐๐๐๑/๖๙๘๗ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๕๔-๕๕/๒๕๕๓ และ ที่ ๕๖/๒๕๕๓
ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๓

ตามหนังสือที่อ้างถึง ได้แจ้งให้ทราบว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๔๓ คน ได้เข้าชื่อ
กันเสนอความเห็นต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เพื่อขอให้ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า ร่างพระราช
บัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่..
พ.ศ. ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภาแล้ว มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่ ความละเอียด
แจ้งแล้ว นั้น

บัดนี้ ศาลรัฐธรรมนูญได้พิจารณาวินิจฉัยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสำเนาคำวินิจฉัย
ศาลรัฐธรรมนูญที่ส่งมาด้วยพร้อมนี้

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายพิชัย รัตตกุล)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

โทร. ๒๕๕๑๓๖๒-๓

ที่ สผ ๐๐๐๑/๗๓๒๒

สภาผู้แทนราษฎร
ถนนรู่ทองใน กท ๑๐๓๐๐

ผ/ พฤศจิกายน ๒๕๕๓

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและ
สมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่..) พ.ศ.

เรียน ศาสตราจารย์มารุต บุณนาค กับคณะ

อ้างถึง หนังสือเสนอความเห็นของท่านกับคณะ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๕๔-๕๕/๒๕๕๓ และ ที่ ๕๖/๒๕๕๓
ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๓

ตามหนังสือที่อ้างถึง ท่านกับคณะได้เข้าชื่อกันเสนอความเห็นต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร
เพื่อขอให้ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่..) พ.ศ. ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภาแล้ว
มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

บัดนี้ ศาลรัฐธรรมนูญได้พิจารณาวินิจฉัยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสำเนาคำวินิจฉัย
ศาลรัฐธรรมนูญที่ส่งมาด้วยพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายพิชัย รัตตกุล)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

โทร. ๒๕๕๑๓๖๒-๓

ภาคผนวก ข

ตัวอย่างบันทึกและหนังสือที่ใช้ในการดำเนินการตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานประธานสภาผู้แทนราษฎร

ที่ _____ วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๓

เรื่อง ขอให้ส่งความเห็นให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่าคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่าง

พ.ร.บ. งบประมาณรายจ่ายประจำปี มีอำนาจแปรญัตติเพิ่มเติมรายการหรือจำนวนในรายการได้หรือไม่

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานประธานสภาผู้แทนราษฎร)

ด้วย นายอดิสร เพียงเกษ กับคณะ ส.ส. จังหวัดขอนแก่น จำนวน ๔๒ คน ได้มีหนังสือกราบเรียนประธานรัฐสภาเพื่อขอให้ส่งเรื่องพร้อมความเห็นให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าการกระทำของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่าง พ.ร.บ. งบประมาณรายจ่ายประจำปี มีอำนาจแปรญัตติเพิ่มเติมรายการหรือจำนวนในรายการได้หรือไม่ โดยอาศัยอำนาจตาม มาตรา ๒๖๖ ซึ่งข้อเท็จจริงเรื่องนี้ นายอดิสร เพียงเกษ ได้เคยเสนอความเห็นต่อประธานรัฐสภามาครั้งหนึ่งแล้ว และขณะนั้นร่าง พ.ร.บ. ดังกล่าว อยู่ในระหว่างนายกรัฐมนตรีนำขึ้นทูลเกล้าฯ เพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย ประกอบกับคณะทำงานด้านกฎหมาย ได้มีมตินำกราบเรียนประธานรัฐสภาว่าไม่สมควรส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย และให้ทำหนังสือแจ้งผู้ร้องทราบ

อนึ่ง รายชื่อ ส.ส. ที่ลงชื่อร่วมกับนายอดิสร เพียงเกษในครั้งนี้ ผู้ร้องได้ขอให้ถือเอารายชื่อ ส.ส. ชุดเดิมที่ลงลายมือชื่อไว้เป็นผู้เสนอคำร้องร่วมกันอีก ดังนั้นการที่ประธานรัฐสภาส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยหรือไม่นั้น จึงเห็นสมควรให้คณะทำงานด้านกฎหมาย พิจารณาก่อนนำกราบเรียนประธานรัฐสภา ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อนำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อโปรดพิจารณา

(นายวิรัตน์ เนยสูงเนิน)

นิติกร ฝ่ายวิชาการและกฎหมาย

สภาผู้แทนราษฎร

๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๒

เรื่อง ขอให้ส่งความเห็นให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่าคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี มีอำนาจแปรญัตติเพิ่มเติมรายการหรือจำนวนในรายการได้หรือไม่

กราบเรียน ประธานรัฐสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. บันทึกข้อความสำนักนโยบายและสารสนเทศการงบประมาณ สำนักงบประมาณ ที่ นร.๐๔๐๔/๓๐๐๘๑ ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๔๒ จำนวน ๑ ชุด
๒. รายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๑ ชุด

เนื่องจากการที่ผ่านมาในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณของสภาผู้แทนราษฎร โดยเฉพาะในชั้นการพิจารณาโดยคณะกรรมาธิการวิสามัญที่สภาผู้แทนราษฎรแต่งตั้งได้เกิดปัญหาขึ้นในทางปฏิบัติหลายประการอันมีสาเหตุมาจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๑๘๐ วรรคห้าและวรรคหกซึ่งบัญญัติว่า

“...ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม และร่างพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่าย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะแปรญัตติเพิ่มเติมรายการหรือจำนวนในรายการมิได้ แต่อาจแปรญัตติได้ในทางลดหรือตัดทอนรายจ่ายซึ่งมิใช่รายจ่ายตามข้อผูกพันอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) เงินสงฆ์ใช้ต้นเงินกู้
- (๒) ดอกเบี้ยเงินกู้
- (๓) เงินที่กำหนดให้จ่ายตามกฎหมาย

ในการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรหรือของคณะกรรมาธิการ การเสนอ การแปรญัตติ หรือการกระทำด้วยประการใด ๆ ที่มีผลให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือกรรมาธิการ มีส่วนไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในการใช้งบประมาณรายจ่าย จะกระทำมิได้...”

จากบทบัญญัติดังกล่าว ทำให้เกิดปัญหาขึ้นในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของทุกปี เพราะเกิดข้อโต้แย้งขึ้นในทางปฏิบัติอยู่เสมอว่าคณะกรรมาธิการฯ และหรือกรรมาธิการโดยเฉพาะกรรมาธิการที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะแปรญัตติเพิ่มเติมรายการหรือจำนวนในรายการของร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีนั้นได้หรือไม่

ในทางปฏิบัติที่ผ่านมาเมื่อสภาผู้แทนราษฎรมีมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ และแต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญเพื่อพิจารณารายละเอียดของร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีแล้ว การพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญเมื่อคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาปรับลดงบประมาณของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐต่าง ๆ ลงจากวงเงินที่คณะรัฐมนตรีได้ตั้งงบประมาณไว้แล้ว ต่อจากนั้นก็จะมีส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจเสนอค่าของงบประมาณเพิ่มเติมอยู่เสมอ ดังนั้นจึงเป็นปัญหาความขัดแย้งในทางปฏิบัติว่า

๑. ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจจะเสนอค่าของงบประมาณเพิ่มเติมโดยตรงต่อคณะกรรมการวิสามัญพิจารณางบประมาณรายจ่ายได้หรือไม่

๒. คณะกรรมการฯ จะยกค่าของงบประมาณเพิ่มเติมของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจขึ้นพิจารณาได้หรือไม่

๓. กรรมการฯ ทั้งที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและมิได้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จะเสนอให้คณะกรรมการฯ พิจารณาค่าของงบประมาณเพิ่มเติมของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจได้หรือไม่

๔. ค่าของงบประมาณเพิ่มเติมของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อนหรือไม่

๕. กรรมการฯ แต่ละท่านไม่ว่าจะเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือไม่ จะมีสิทธิขอแปรญัตติเพิ่มเติมรายการหรือจำนวนในรายการของร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายได้หรือไม่

ปัญหาดังกล่าวก่อให้เกิดความสับสนในทางปฏิบัติของสภาผู้แทนราษฎรเป็นอย่างมากจนเกิดความเห็นแตกต่างกันเป็น ๒ ฝ่าย คือ

ฝ่ายแรก มีความเห็นว่า คณะกรรมการฯ และกรรมการฯ ไม่มีอำนาจยกค่าของงบประมาณเพิ่มเติม หรือเสนอให้คณะกรรมการฯ พิจารณาค่าของงบประมาณเพิ่มเติมของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ เพราะการกระทำดังกล่าวขัดกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๐ วรรคหน้าและวรรคหก ดังนั้นการขอเพิ่มเติมรายการหรือจำนวนในรายการของร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ที่คณะกรรมการวิสามัญฯ สามารถรับไว้พิจารณาได้ จะต้องได้รับความเห็นชอบและเสนอต่อคณะกรรมการวิสามัญฯ โดยคณะรัฐมนตรีเท่านั้น ผู้ที่มีความเห็นดังกล่าวได้แก่คณะรัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และอดีตกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายฯ หลายท่านที่เสนอความเห็นโดยการอภิปรายหักหัวงในที่ประชุมสภาฯ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณในวาระที่ ๒ ของสภาผู้แทนราษฎร

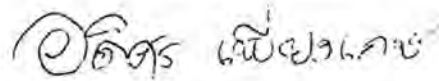
ฝ่ายที่สอง มีความเห็นว่า คณะกรรมการฯ มีอำนาจยกคำของบประมาณเพิ่มเติมของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจขึ้นพิจารณาได้ และกรรมการฯ ทุกคนมีสิทธิเสนอให้คณะกรรมการฯ พิจารณาคำของบประมาณเพิ่มเติมของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจได้โดยไม่ต้องให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบคำของบประมาณเพิ่มเติมนั้นก่อน โดยให้เหตุผลว่ากรรมการทุกคนมีสิทธิเสนอความเห็นหรือแปรญัตติเพิ่มเติมรายการหรือจำนวนในรายการของงบประมาณรายจ่ายได้ และคณะกรรมการฯ ก็มีอำนาจพิจารณาเพิ่มเติมรายการและจำนวนในรายการของงบประมาณรายจ่ายได้ เพราะรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๑๔๐ วรรคห้า กำหนดห้ามไว้เฉพาะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเท่านั้นที่แปรญัตติเพิ่มเติมรายการหรือจำนวนในรายการมิได้ แต่มิได้ห้ามคณะกรรมการฯ และกรรมการฯ ดังนั้นถ้าการเสนอหรือการแปรญัตติเพิ่มเติมรายการหรือจำนวนในรายการมิได้มีผลให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือกรรมการฯ มีส่วนได้เสียในการใช้งบประมาณรายจ่ายนั้นตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๐ วรรคหกแล้ว คณะกรรมการฯ และกรรมการฯ ย่อมกระทำได้ นอกจากนี้การให้คณะรัฐมนตรีเท่านั้นมีสิทธิเสนอคำขอเพิ่มเติมงบประมาณอาจเป็นผลให้อำนาจหน้าที่ของสภาผู้แทนราษฎรในการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินด้วยวิธีการพิจารณานุมัติงบประมาณจะเป็นไปอย่างไร้ผล เพราะเท่ากับคณะรัฐมนตรีเท่านั้นที่สามารถปรับปรุงแก้ไขรายการหรือจำนวนในรายการได้ ผู้ที่มีความเห็นตาม ฝ่ายที่สองนี้ ได้แก่กรรมการฝ่ายเสียงข้างมากของคณะกรรมการวิสามัญฯ ที่ผ่านมา และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอีกจำนวนหนึ่งที่ได้อภิปรายในที่ประชุมสภา

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นข้าพเจ้าและคณะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจึงเห็นว่า ขณะนี้ได้เกิดปัญหาข้อขัดแย้งในการปฏิบัติหน้าที่ของสภาผู้แทนราษฎรขึ้นแล้ว ซึ่งเป็นความขัดแย้งทางความคิดระหว่างคณะกรรมการวิสามัญฯ ที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและคณะรัฐมนตรี ซึ่งก่อให้เกิดผลกระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติหน้าที่ของสภาผู้แทนราษฎรอย่างร้ายแรง เพราะปัญหาความขัดแย้งดังกล่าวมีขึ้นเมื่อถึงคราวพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณของทุกปี และได้ทวีความรุนแรงมากขึ้นเป็นลำดับ ดังนั้นเพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งเกี่ยวกับวิธีการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ที่มีอยู่ในปัจจุบันและที่จะต้องเกิดขึ้นในอนาคต อันเป็นปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ที่สำคัญของสภาผู้แทนราษฎร จึงจำเป็นที่จะต้องให้ศาลรัฐธรรมนูญได้วินิจฉัยปัญหานี้ เพื่อยุติข้อโต้แย้งอันจะเป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ของสภาผู้แทนราษฎร ต่อไป

ข้าพเจ้าและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้มีรายชื่อท้ายความเห็นนี้ จึงได้ร่วมกันเสนอความเห็นต่อประธานรัฐสภาเพื่อโปรดใช้อำนาจตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ ส่งความเห็นให้ศาลรัฐธรรมนูญ พิจารณาวินิจฉัยปัญหาความขัดแย้งในทางปฏิบัติทั้ง ๕ ประการดังกล่าวข้างต้นว่าสามารถกระทำได้หรือไม่เพียงใด

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดส่งความเห็นดังกล่าวของพวกข้าพเจ้า เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญ พิจารณาวินิจฉัยเป็นบรรทัดฐานต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายอติศร เพ็ญเกษ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดขอนแก่น

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานประธานสภาผู้แทนราษฎร

ที่ _____ วันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ขอให้ตรวจสอบรายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

เรียน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ด้วย นายอดิศร เพียงเกษ กับคณะ จำนวน ๔๒ คน ได้มีหนังสือกราบเรียนประธานรัฐสภาเพื่อขอให้ส่งเรื่องพร้อมความเห็นให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. มีอำนาจแปรญัตติเพิ่มเติมรายการหรือจำนวนในรายการได้หรือไม่ นั้น

บัดนี้ ได้ส่งต้นฉบับรายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งเข้าชื่อเสนอความเห็นดังกล่าวให้ฝ่ายทะเบียนประวัติ กองกลาง ตรวจสอบรายชื่อดังกล่าวล่วงหน้าแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาสั่งการให้ฝ่ายทะเบียนประวัติ กองกลาง ดำเนินการต่อไป

(นายวิรัตน์ เนยสูงเนิน)

นิติกร ฝ่ายวิชาการและกฎหมาย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานประธานสภาผู้แทนราษฎร

ที่ _____ วันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่าคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่าง พ.ร.บ. งบประมาณรายจ่ายประจำปี มีอำนาจแปรญัตติเพิ่มเติมรายการหรือจำนวนในรายการได้หรือไม่

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานประธานสภาผู้แทนราษฎร

ตามที่นายอดิศร เพียงเกษ กับคณะได้มีหนังสือกราบเรียนประธานรัฐสภาเพื่อขอให้ส่งเรื่องพร้อมความเห็นให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าการกระทำของคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่าง พ.ร.บ. งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ มีอำนาจแปรญัตติเพิ่มเติมรายการหรือจำนวนในรายการได้หรือไม่ โดยอาศัยอำนาจตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ นั้น ซึ่งเรื่องนี้ คณะทำงานพิจารณาเสนอความเห็นด้านกฎหมาย ฯ ได้มีมติให้ประธานรัฐสภาส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยเนื่องจากเป็นปัญหาข้อโต้แย้งในการปฏิบัติหน้าที่ของสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งยังไม่มีข้อยุติ

จึงเรียนมาเพื่อนำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อโปรด

๑. นำกราบเรียนประธานรัฐสภา เพื่อโปรดพิจารณาและประธานตำริ

๒. หากเห็นชอบด้วยโปรดลงนามในหนังสือกราบเรียนประธานศาลรัฐธรรมนูญ และแจ้งนายอดิศร

เพียงเกษ จำนวน ๒ ฉบับ ตามแนบ

(นายวิรัตน์ เนยสูงเนิน)

นิติกร ฝ่ายวิชาการและกฎหมาย

ที่ สผ ๐๐๐๑/๑๐๐๐๕

รัฐสภา

ถนนอุทองใน กท ๑๐๓๐๐

๒๖

ธันวาคม ๒๕๔๒

เรื่อง ขอให้ส่งความเห็นให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่าคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. มีอำนาจแปรญัตติเพิ่มเติมรายการหรือจำนวนในรายการได้หรือไม่

กราบเรียน ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสภาผู้แทนราษฎร ลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๒

พร้อมลายมือชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรรับรอง

ด้วยนายอดิศร เพียงเกษ กับคณะ จำนวน ๔๒ คน ได้มีหนังสือกราบเรียนประธานรัฐสภา เพื่อขอให้ส่งความเห็นให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่าคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. มีอำนาจแปรญัตติเพิ่มเติมรายการหรือจำนวนในรายการของร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ได้หรือไม่ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

สืบเนื่องจากเรื่องดังกล่าวมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนหนึ่งมีปัญหาสงสัยในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎร ว่าการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ในขั้นตอนการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญ คณะกรรมการวิสามัญ และกรรมการ ที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะแปรญัตติเพิ่มเติมรายการหรือจำนวนในรายการของร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ได้หรือไม่ เพราะฉะนั้นเมื่อสภาผู้แทนราษฎรมีมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. แล้ว และคณะกรรมการวิสามัญไปพิจารณาปรับลดงบประมาณของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจลงจากวงเงินที่ตั้งงบประมาณไว้ ต่อจากนั้นก็จะมีส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจเสนอคำขอของงบประมาณเพิ่มเติมในขั้นตอนการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญอยู่เสมอ จึงเป็นปัญหาที่มีข้อสงสัยว่า

๑. ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจจะเสนอคำของบประมาณเพิ่มเติม โดยตรงต่อคณะกรรมการวิสามัญได้หรือไม่

๒. คณะกรรมการวิสามัญจะยกคำของบประมาณเพิ่มเติมของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจขึ้นพิจารณาได้หรือไม่

๓. กรรมการ ทั้งที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและมิได้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จะเสนอให้คณะกรรมการวิสามัญ พิจารณาคำของบประมาณเพิ่มเติมของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจได้หรือไม่

๔. คำของบประมาณเพิ่มเติมของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อนหรือไม่

๕. กรรมการแต่ละท่านไม่ว่าจะเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือไม่ จะมีสิทธิขอแปรญัตติเพิ่มเติมรายการหรือจำนวนในรายการของร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายได้หรือไม่

ปัญหาดังกล่าวก่อให้เกิดข้อขัดแย้งทางความคิดและเป็นข้อสงสัยอันเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎร โดยมีความเห็นแบ่งออกเป็น ๒ ฝ่าย ดังนี้

ฝ่ายแรก มีความเห็นว่า คณะกรรมการวิสามัญ และกรรมการ ไม่มีอำนาจพิจารณาคำของบประมาณเพิ่มเติมของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจ เพราะการกระทำดังกล่าวขัดกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๐ วรรคห้าและวรรคหก ดังนั้น การขอเพิ่มเติมรายการหรือจำนวนในรายการของร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. คณะกรรมการวิสามัญจึงไม่สามารถพิจารณาได้

ฝ่ายที่สอง มีความเห็นว่า คณะกรรมการวิสามัญ และกรรมการ มีอำนาจพิจารณาคำของบประมาณเพิ่มเติมของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจได้ เพราะรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๑๘๐ กำหนดห้ามไว้เฉพาะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเท่านั้นที่แปรญัตติเพิ่มเติมรายการหรือจำนวนในรายการมิได้ แต่มิได้ห้ามคณะกรรมการวิสามัญ และกรรมการ ดังนั้น ถ้าการเสนอหรือการแปรญัตติเพิ่มเติมรายการหรือจำนวนในรายการมิได้มีผลให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือกรรมการ มีส่วนได้เสียในการใช้งบประมาณรายจ่ายตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช มาตรา ๑๘๐ วรรคหกแล้ว คณะกรรมการวิสามัญ และกรรมการย่อมกระทำได้

ในฐานะประธานรัฐสภาได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาข้อสงสัยในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎร และเป็นปัญหาอันเกี่ยวข้องโดยตรงกับการปฏิบัติหน้าที่ของสภาผู้แทนราษฎรตามที่รัฐธรรมนูญได้กำหนดไว้ ดังนั้น อาศัยอำนาจตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๒๖๖ จึงขอส่งเรื่องพร้อมความเห็นเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยเพื่อเป็นบรรทัดฐานต่อไป

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา)
ประธานรัฐสภา

สำนักงานประธานสภาผู้แทนราษฎร

โทร ๒๕๔๑๓๖๓

โทรสาร ๒๕๔๑๓๖๒

ที่ สผ ๐๐๐๑/ ๑๐๐๐๓

รัฐสภา

ถนนอุทองใน กท ๑๐๓๐๐

๒/๒ ธันวาคม ๒๕๔๒

เรื่อง ขอให้ส่งความเห็นให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่าคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. มีอำนาจแปรญัตติเพิ่มเติม
รายการหรือจำนวนในรายการได้หรือไม่

เรียน นายอดิศร เพียงเกษ กับคณะ

อ้างถึง หนังสือความเห็นของท่านกับคณะ ลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๒

ตามหนังสือที่อ้างถึง ท่านกับคณะ จำนวน ๔๒ คน ได้มีหนังสือกราบเรียนต่อประธานรัฐสภา
เพื่อขอให้ส่งเรื่องพร้อมความเห็นให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่าคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎร มีอำนาจแปรญัตติ
เพิ่มเติมรายการหรือจำนวนในรายการของร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. ได้หรือไม่ โดยอาศัยอำนาจตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น
บัดนี้ได้เสนอเรื่องพร้อมความเห็นไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัยต่อไปแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา)

ประธานรัฐสภา

สำนักงานประธานสภาผู้แทนราษฎร

โทร ๒๔๔๑๓๖๓

โทรสาร ๒๔๔๑๓๖๒

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานประธานสภาผู้แทนราษฎร

ที่ _____ วันที่ ๔ มกราคม ๒๕๔๓

เรื่อง ประธานรัฐสภาส่งความเห็นของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย
ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ กรณีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจแปรญัตติเพิ่มเติมรายการหรือจำนวนใน
รายการของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่าง พ.ร.บ. งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ
พ.ศ.

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานประธานสภาผู้แทนราษฎร

ตามที่นายอดิศร เพียงเกษ กับคณะ จำนวน ๔๒ คน ได้มีหนังสือกราบเรียนประธานรัฐสภาเพื่อ
ขอให้ส่งเรื่องพร้อมความเห็นให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าการกระทำของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่าง
พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎร มีอำนาจแปรญัตติเพิ่มเติม
รายการหรือจำนวนในรายการของร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ได้หรือไม่
โดยอาศัยอำนาจตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ นั้น

บัดนี้ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ปฏิบัติหน้าที่ประธานที่ประชุมคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ได้มี
หนังสือกราบเรียนประธานรัฐสภาว่า ศาลรัฐธรรมนูญได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๔๒ มีคำสั่งให้รับ
คำร้องไว้ดำเนินการตามข้อ ๑๐ ของข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ.
๒๕๔๑ ต่อไปแล้ว ซึ่งเรื่องนี้เห็นว่าควรทำหนังสือแจ้งนายอดิศร เพียงเกษ กับคณะด้วย

จึงเรียนมาเพื่อนำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อโปรด

๑. นำกราบเรียนประธานรัฐสภา เพื่อโปรดทราบ
๒. ลงนามในหนังสือแจ้งนายอดิศร เพียงเกษ กับคณะ ตามแนบ

(นายวิรัตน์ เนยสูงเนิน)

นิติกร ฝ่ายวิชาการและกฎหมาย

ที่ ศร ๐๐๐๓/ 0001

ศาลรัฐธรรมนูญ

ถนนพระอาทิตย์ กท ๑๐๒๐๐

๔ มกราคม ๒๕๕๓

เรื่อง ประธานรัฐสภาส่งความเห็นของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณา วินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ กรณีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจแปรญัตติเพิ่มเติมรายการหรือ จำนวนในรายการของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.

กราบเรียน ประธานรัฐสภา

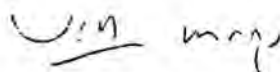
อ้างถึง หนังสือรัฐสภา คำว่าที่สุด ที่ สผ ๐๐๐๑/๑๐๐๐๕ ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๒

ตามที่ประธานรัฐสภาได้ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อขอให้พิจารณาวินิจฉัยตาม รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ กรณีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจแปรญัตติเพิ่มเติมรายการหรือจำนวนในรายการ ของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

ศาลรัฐธรรมนูญได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๒ มีคำสั่งให้รับคำร้องไว้ ดำเนินการตามข้อ ๑๐ ของข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๑

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายประเสริฐ นาสกุล)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ปฏิบัติหน้าที่
ประธานที่ประชุมคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

กลุ่มวิเคราะห์กฎหมายและคดี

โทร. ๖๒๕-๒๕๔๕ ต่อ ๒๔๒๘

โทรสาร ๖๒๕-๒๕๔๕ ต่อ ๒๔๑๕

Mook

ที่ สผ ๐๐๐๑/ กท

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ถนนอุทองใน กท ๑๐๓๐๐

๒ มกราคม ๒๕๔๓

เรื่อง ขอให้ส่งความเห็นให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่าคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. มีอำนาจแปรญัตติเพิ่มเติม
รายการหรือจำนวนในรายการได้หรือไม่

เรียน นายอดิศร เพียงเกษ กับคณะ

อ้างถึง หนังสือความเห็นของท่านกับคณะ ลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือศาลรัฐธรรมนูญ ที่ สร ๐๐๐๓/๐๐๐๑ ลงวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๔๓

ตามหนังสือที่อ้างถึง ท่านกับคณะ จำนวน ๔๒ คน ได้มีหนังสือกราบเรียนต่อประธาน
รัฐสภา เพื่อขอให้ส่งเรื่องพร้อมความเห็นให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎร มีอำนาจแปรญัตติ
เพิ่มเติมรายการหรือจำนวนในรายการของร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. ได้หรือไม่ โดยอาศัยอำนาจตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

บัดนี้ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ปฏิบัติหน้าที่ประธานที่ประชุมคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
ได้มีหนังสือกราบเรียนต่อประธานรัฐสภาว่า ศาลรัฐธรรมนูญได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๔๒
มีคำสั่งให้รับคำร้องไว้ดำเนินการตามข้อ ๑๐ ของข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาล
รัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๑ แล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางศิริลักษณ์ ปันบำรุงกิจ)
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สำนักงานประธานสภาผู้แทนราษฎร

โทร.๒๔๔๑๓๖๒-๓

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานประธานสภาผู้แทนราษฎร

ที่ _____ วันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๓

เรื่อง ประธานรัฐสภาขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๖๖ กรณีคณะกรรมการ
ธการวิสามัญพิจารณาร่าง พ.ร.บ. งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ของสภา
ผู้แทนราษฎร และกรรมาธิการวิสามัญฯ มีอำนาจขอหรือเพิ่มเติมรายการหรือจำนวนในรายการ
ของร่าง พ.ร.บ.งบประมาณรายจ่าย ฯ ได้หรือไม่

เรียน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (ผ่านผู้อำนวยการสำนักงานประธานสภาผู้แทนราษฎร)

ด้วยประธานศาลรัฐธรรมนูญ ได้มีหนังสือกราบเรียนประธานรัฐสภา กรณีที่ได้ส่งคำร้องของนาย
อดิศร เพียงเกษ กับคณะจำนวน ๔๒ คน เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่าคณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎร มีอำนาจแปร
ญัติติเพิ่มเติมรายการหรือจำนวนในรายการของร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. ได้หรือไม่ โดยอาศัยอำนาจตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖

บัดนี้ ศาลรัฐธรรมนูญได้พิจารณาวินิจฉัยแล้วว่า คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราช
บัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ของสภาผู้แทนราษฎร และกรรมาธิการวิสามัญฯ ไม่มี
อำนาจขอหรือเพิ่มเติมรายการหรือจำนวนในรายการของร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. ได้ ซึ่งเรื่องนี้เห็นว่า ควรทำหนังสือแจ้ง นายอดิศร เพียงเกษ กับคณะ ทราบคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญ
ดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนประธานรัฐสภา เพื่อโปรดทราบและลงนามในหนังสือแจ้งผู้ร้อง
ตามแนบ

(นายวิรัตน์ เนยสูงเนิน)
นิติกร ฝ่ายวิชาการและกฎหมาย

ที่ ศร ๐๐๐๓/ ๐๐๐๑

ศาลรัฐธรรมนูญ

ถนนจักรเพชร กท ๑๐๒๐๐

๑๔ กันยายน ๒๕๕๓

เรื่อง ประธานรัฐสภาขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ กรณีคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ของสภาผู้แทนราษฎร และกรรมการวิสามัญ ฯ มีอำนาจขอหรือเพิ่มเติมรายการหรือจำนวนในรายการของร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ฯ ได้หรือไม่

กราบเรียน ประธานรัฐสภา

อ้างถึง หนังสือรัฐสภา คำว่าที่สุด ที่ ศผ ๐๐๐๑/๑๐๐๐๕ ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๒

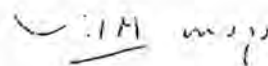
สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๓๒/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๓

ตามที่ประธานรัฐสภาขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ กรณีคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ของสภาผู้แทนราษฎร และกรรมการวิสามัญ ฯ มีอำนาจขอหรือเพิ่มเติมรายการหรือจำนวนในรายการของร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ฯ ได้หรือไม่ นั้น

ศาลรัฐธรรมนูญได้พิจารณาวินิจฉัยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสำเนาคำวินิจฉัยที่ส่งมา
พร้อมนี้

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายประเสริฐ นาสกุล)

ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

กลุ่มวิเคราะห์กฎหมายและคดี

โทร. ๖๒๓-๕๖๐๐ ถึง ๓๕ คอ ๓๑๑๕

โทรสาร ๖๒๓-๕๖๔๗

ที่ สผ ๐๐๐๑/๒๕๔๕

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ถนนอุทองใน กท ๑๐๓๐๐

๒๓ กันยายน ๒๕๔๓

เรื่อง ขอให้ส่งความเห็นให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่าคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. มีอำนาจแปรญัตติ
เพิ่มเติมรายการหรือจำนวนในรายการได้ หรือไม่

เรียน นายอดิศร เพียงเกษ กับคณะ

อ้างถึง หนังสือความเห็นของท่านกับคณะ ลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๓๒/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๔๓

ตามหนังสือที่อ้างถึง ท่านกับคณะ จำนวน ๔๒ คน ได้มีหนังสือกราบเรียนต่อประธาน
รัฐสภา เพื่อขอให้ส่งเรื่องพร้อมความเห็นให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎร มีอำนาจแปรญัตติ
เพิ่มเติมรายการหรือจำนวนในรายการของร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. ได้หรือไม่ โดยอาศัยอำนาจตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

บัดนี้ ศาลรัฐธรรมนูญได้พิจารณาวินิจฉัยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสำเนาคำวินิจฉัย
ที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางศิริลักษณ์ ปันบำรุงกิจ)

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สำนักงานประธานสภาผู้แทนราษฎร

โทร. ๒๕๔๑๓๖๒-๓

ภาคผนวก ค

ตัวอย่างบันทึกและหนังสือที่ใช้ในการดำเนินการตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๖

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานประธานสภาผู้แทนราษฎร

ที่

วันที่

๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๒

เรื่อง ขอให้ส่งคำร้องไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยว่าสมาชิกภาพของนายชาญชัย อิศระเสนารักษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดนครนายก สิ้นสุดลง

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานประธานสภาผู้แทนราษฎร (ผ่าน ผช.ผอ.)

ด้วยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๕๕ ท่าน ได้เข้าชื่อเสนอคำร้องต่อประธานสภาผู้แทนราษฎรเพื่อขอให้ส่งคำร้องไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยว่า สมาชิกภาพของนายชาญชัย อิศระเสนารักษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดนครนายก สิ้นสุดลงหรือไม่ โดยอาศัยอำนาจตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๖

บัดนี้ ได้ดำเนินการตรวจสอบลายมือชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้เข้าชื่อเสนอคำร้องดังกล่าวแล้ว ปรากฏว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรร่วมกันเข้าชื่อ จำนวน ๕๕ ท่าน ซึ่งเป็นจำนวนไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๑๐ ของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร (ปัจจุบันมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๓๘๔ ท่าน) ดังนั้น ประธานสภาผู้แทนราษฎร จึงต้องส่งคำร้องดังกล่าวให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๖ และแจ้งให้นายสิทธิชัย กิตติธเนศวร กับคณะผู้เสนอคำร้องทราบ

จึงเรียนมาเพื่อนำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อโปรดนำกราบเรียนประธานสภาผู้แทนราษฎรเพื่อโปรดพิจารณาลงนามแจ้งคำร้องให้ประธานศาลรัฐธรรมนูญ และนายสิทธิชัย กิตติธเนศวร จำนวน ๒ ฉบับ ตามแนบ

สิปโท

(สรศักดิ์ เพียรเวช)

หัวหน้าฝ่ายวิชาการและกฎหมาย

ที่ พิเศษ/๒๕๔๒

สภาผู้แทนราษฎร
ถนนอุทองใน กท ๑๐๓๐๐

๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๒

เรื่อง ขอให้ส่งคำร้องไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยว่าสมาชิกภาพของนายชาญชัย อิศระเสนารักษ์
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครนายก สิ้นสุดลงหรือไม่

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. สำเนาหนังสือกรมตำรวจ เรื่องคำร้องขอต่ออายุใบสำคัญประจำคนตัวดำตัว
ลงวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๓๘
 ๒. สำเนาหนังสือ เรื่องขอให้พิจารณาสมาชิกภาพสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ของนายชาญชัย อิศระเสนารักษ์ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๔๐
 ๓. สำเนาหนังสือมหาวิทยาลัยศรีปทุม ที่ มศป (สว) ๐๘๓/๑๑๐๔
ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๓๖
 ๔. สำเนาหนังสือ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ที่ ศช ๑๐๐๑/๙๐
ลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๓๙
 ๕. สำเนาหนังสือ องค์การค้าของคุรุสภา ที่ ๐๙๑๐/๖๐๓ ลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม
๒๕๓๙
 ๖. สำเนาหนังสือ กระทรวงศึกษาธิการ ที่ ศช ๐๖๐๘/๑๙๐๖๔ ลงวันที่ ๒๐
ธันวาคม ๒๕๓๙
 ๗. สำเนาหนังสือ กระทรวงศึกษาธิการ ที่ ศช ๐๖๐๘/๒๒๑๘๖ ลงวันที่ ๒๘
ตุลาคม ๒๕๓๙
 ๘. สำเนาทะเบียนบ้านเลขที่ ๑๑๑/๑ ของนายชาญชัย อิศระเสนารักษ์

ตามที่ได้มีผู้ร้องเรียนขอคัดค้านนายชาญชัย อิศระเสนารักษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
จังหวัดนครนายก ว่าขาดคุณสมบัติในการสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กระผมพร้อม
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรายชื่อที่แนบมาพร้อมนี้เห็นว่าจากหลักฐานรายละเอียดต่าง ๆ นำเชื่อถือ
ได้ว่านายชาญชัย อิศระเสนารักษ์ ขาดคุณสมบัติในการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยมีรายละเอียด
ดังต่อไปนี้

รายละเอียดเรื่องเดิมและข้อเท็จจริง

นายชาญชัย อิศระเสนารักษ์ ได้ลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดนครนายก ครั้งที่ ๑ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๘ ครั้งที่ ๒ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๙ โดยยื่นหลักฐานการสมัครรับเลือกตั้งโดยระบุว่าจบปริญญาตรี จากมหาวิทยาลัยศรีปทุม ซึ่งนายชาญชัย อิศระเสนารักษ์ มีความจำเป็นจะต้องเป็นผู้ได้รับการศึกษาระดับปริญญาตรีเนื่องจากมีบิดาเป็น คนต่างด้าว (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑) ต่อมาได้มีนายสุทิน ใจจิต ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครนายก พรรคกิจสังคม ได้ทำหนังสือขอคัดค้านคุณสมบัติของนายชาญชัย อิศระเสนารักษ์ ต่อผู้ว่าราชการจังหวัดนครนายก (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒) โดยระบุว่าความสำเร็จปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยศรีปทุมของนายชาญชัย อิศระเสนารักษ์ น่าจะถือได้ว่าเป็นโมฆะ เนื่องจาก นายชาญชัย อิศระเสนารักษ์ ได้นำเอาวุฒิการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ชุดที่ ๑๕๕๔ เลขที่ สช^๖ ๐๑๒๔๓๐ จากโรงเรียนเทคนิคมรดานุเคราะห์บริหารธุรกิจ ซึ่งได้เลิกกิจการแล้ว นำมาเทียบโอนหน่วยกิจ (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓) และเรียนต่อในมหาวิทยาลัยศรีปทุม จนสำเร็จการศึกษานิติศาสตรบัณฑิต ซึ่งต่อมามีผู้ร้องเรียนขอคัดค้านขอให้มีการตรวจสอบวุฒิการศึกษาของนายชาญชัย อิศระเสนารักษ์ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คือ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน องค์การค้ำของคุรุสภา กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งผลการตรวจสอบของหน่วยงานดังกล่าว มีดังต่อไปนี้

๑. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ได้มีหนังสือที่ ศช ๑๐๐๑/๙๐ ลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๓๙ แจ้งถึงรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ว่าโรงเรียนเทคนิคมรดานุเคราะห์บริหารธุรกิจ ได้ขอเลิกกิจการไปแล้ว เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๓๗ และได้ส่งหลักฐานต่าง ๆ มาเก็บไว้ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ซึ่งจากการตรวจสอบแล้วไม่ปรากฏชื่อ นายชาญชัย อิศระเสนารักษ์ ในหลักฐานของโรงเรียนเทคนิคมรดานุเคราะห์บริหารธุรกิจ ทั้งปีการศึกษา ๒๕๓๓ และปีการศึกษา ๒๕๓๔ แต่อย่างใด (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔)

๒. องค์การค้ำของคุรุสภา ซึ่งเป็นหน่วยงานในการจัดทำระเบียบแสดงผลการเรียน (ใบ รบ.๑) ให้กับกระทรวงศึกษาธิการ ได้ชี้แจงเป็นหนังสือที่ ๐๐๑๐/๖๐๓ ลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๓๙ ว่าองค์การค้ำของคุรุสภาได้ตรวจสอบการจัดขายใบ รบ. ปวท. เลขที่ สช^๖ ๐๑๒๔๓๐ ชุดที่ ๑๕๕๔ ซึ่งเป็นชุดเดียวกับ ใบ รบ. ปวท. ที่นายชาญชัย อิศระเสนารักษ์ ได้นำไปสมัครเรียนต่อที่มหาวิทยาลัยศรีปทุม แล้วพบว่า ใบ รบ.๑ ปวท. ชุดที่ ๑๕๕๔ ได้ขายให้กับโรงเรียนเกษมโปลีเทคนิค ไม่ใช่โรงเรียนเทคนิคมรดานุเคราะห์บริหารธุรกิจตามหนังสือขอชื่อ จาก สช.ที่ ศช.๑๐๐๓/๑๔ ลงวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๓๓ (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๕)

๓. กระทรวงศึกษาธิการได้แจ้งผลการตรวจสอบใบระเบียบแสดงผลการศึกษาของนายชาญชัย อิศระเสนารักษ์ ต่อปลัดทบวงมหาวิทยาลัย โดยระบุว่ากระทรวงศึกษาธิการมีความเห็นว่า ใบ รบ.๑ ปวท. ชุดที่ ๑๕๕๔ เลขที่ สท^๑ ๐๑๒๔๓๐ ที่นายชาญชัย อิศระเสนารักษ์ นำไปสมัครขอเรียนต่อ ที่มหาวิทยาลัยศรีปทุมเป็นเอกสารปลอม (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๖)

ปัญหาข้อร้องเรียนจากเอกสารและข้อเท็จจริง

การที่นายชาญชัย อิศระเสนารักษ์ นำหลักฐานใบปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยศรีปทุมไปสมัครรับเลือกตั้ง เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งมีความจำเป็นเนื่องจากเป็นบุตรที่มีบิดาเป็นคนต่างด้าว ซึ่งตามกฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ประกาศใช้อยู่ในขณะนั้น ได้กำหนดไว้ในมาตรา ๑๑๑ (๑) ประกอบกับพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๒๒ แก้ไข (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๑๙ และ ๒๖ ซึ่งพิจารณาได้ว่านายชาญชัย อิศระเสนารักษ์ ไม่มีคุณสมบัติครบถ้วนเพราะวุฒิการศึกษาที่นำมาสมัครรับเลือกตั้งถือว่าเป็นโมฆะ

ต่อมาในการเลือกตั้ง ปี พ.ศ. ๒๕๓๔ นายชาญชัย อิศระเสนารักษ์ ได้นำหลักฐานเดิม คือ ปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม ไปลงสมัครรับเลือกตั้งอีกครั้ง จึงน่าจะพิจารณาได้ว่าการลงสมัครรับเลือกตั้ง ครั้งที่ ๒ ก็ไม่น่าจะทำได้อีกเพราะจะผิดกฎหมายรัฐธรรมนูญปีพุทธศักราช ๒๕๓๔ มาตรา ๑๑๑ (๑) เหมือนการเลือกตั้งครั้งที่ ๑

เมื่อพิจารณาตามกฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ซึ่งเป็นกฎหมายรัฐธรรมนูญ ฉบับใหม่ ที่ใช้อยู่ปัจจุบัน มาตรา ๑๐๗ (๓) ประกอบกับพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๒๖ แล้วเห็นว่านายชาญชัย อิศระเสนารักษ์ ทำผิดรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ด้วย เพราะนายชาญชัย อิศระเสนารักษ์ ไม่มีคุณสมบัติครบถ้วนเพราะไม่จบปริญญาตรีแต่จะนำข้อยกเว้นของมาตรา ๑๐๗ ตามรัฐธรรมนูญแห่งพระราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๔๐ มาใช้ก็ไม่น่าจะทำได้ เนื่องจาก การอ้างสิทธิการเคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนจะทำได้เพราะการที่นายชาญชัย อิศระเสนารักษ์ ได้รับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ก็เนื่องจากการนำวุฒิการศึกษาที่เป็นโมฆะมาเป็นหลักฐานในการสมัครรับเลือกตั้ง

จากกรณีดังกล่าวข้างต้น อาศัยอำนาจความในมาตรา ๙๖ แห่งรัฐธรรมนูญราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ กระผมพร้อมกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้มีรายนามข้างท้ายนี้ จึงขอเข้าชื่อร้องขอ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎรได้ส่งคำร้องไปยังศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อวินิจฉัยว่าสมาชิกภาพของนายชาญชัย อิศระเสนารักษ์ สิ้นสุดลงหรือไม่

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและส่งเรื่องดังกล่าวไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายสิทธิชัย กิตติชนเสว)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครนายก
พรรคชาติไทย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานประธานสภาผู้แทนราษฎร

ที่ _____ วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอให้ตรวจสอบลายมือชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

เรียน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ด้วยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๕๕ ท่าน ได้อาศัยอำนาจตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๖ เสนอคำร้องต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้ส่งเรื่องไปยังศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า สมาชิกภาพของนายชาญชัย อิศระเสนารักษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดนครนายก สิ้นสุดลงหรือไม่

ในการนี้ ฝ่ายวิชาการและกฎหมายได้ประสานงานเป็นการภายในโดยส่งต้นฉบับลายมือชื่อของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้ฝ่ายทะเบียนประวัติ กองกลาง ตรวจสอบล่วงหน้าแล้ว ดังนั้น จึงใคร่ขอให้ท่าน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้โปรดสั่งการให้ฝ่ายทะเบียนประวัติ กองกลาง ตรวจสอบลายมือชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งเข้าชื่อเสนอคำร้องดังกล่าวพร้อมทั้งรับรองและจัดพิมพ์รายชื่อผู้เสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาสั่งการให้ฝ่ายทะเบียนประวัติ กองกลาง ดำเนินการต่อไป

(นายเชรวัตร ชุ่มงกลาง)

นิติกร ฝ่ายวิชาการและกฎหมาย

ที่ สผ ๐๐๐๑/ ๑๑

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนอุทองใน เขตดุสิต กท ๑๐๓๐๐

๒๑ กรกฎาคม ๒๕๔๒

เรื่อง ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าสมาชิกภาพของนายชาญชัย อิศระเสนารักษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดนครนายก ล้มสุดลงหรือไม่

กราบเรียน ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาเรื่องขอให้ส่งคำร้องไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยว่าสมาชิกภาพของนายชาญชัย อิศระเสนารักษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดนครนายก ล้มสุดลงหรือไม่ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๒ พร้อมลายมือชื่อของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร รับรอง

ด้วย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๕๕ คน ได้อาศัยอำนาจตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๖ เข้าชื่อเสนอคำร้องต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เพื่อขอให้ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า สมาชิกภาพของนายชาญชัย อิศระเสนารักษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดนครนายก ล้มสุดลงหรือไม่ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

ได้ตรวจสอบแล้วเห็นว่า มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรลงชื่อมาจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๖ แล้ว

จึงขอส่งเรื่องพร้อมคำร้องดังกล่าวมาเพื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

โทร. ๒๕๔๑๓๖๐-๑

ที่ สผ ๐๐๐๑/๕๖๖

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนอุทองใน เขตดุสิต กท ๑๐๓๐๐

๖๖ กรกฎาคม ๒๕๔๒

เรื่อง ขอให้ส่งคำร้องไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยว่าสมาชิกภาพของนายชาญชัย อิศระเสนารักษ์
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดนครนายก สิ้นสุดลงหรือไม่

เรียน นายสิทธิชัย กิตติธเนศวร กับคณะ

อ้างถึง หนังสือเสนอคำร้องของท่านกับคณะ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๒

ตามหนังสือที่อ้างถึง ท่านกับคณะ จำนวน ๕๕ คน ได้อาศัยอำนาจตามบทบัญญัติของ
รัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๖ เข้าชื่อเสนอคำร้องต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เพื่อขอให้ส่งเรื่องให้
ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า สมาชิกภาพของนายชาญชัย อิศระเสนารักษ์ สมาชิกสภาผู้แทน -
ราษฎร จังหวัดนครนายก สิ้นสุดลงหรือไม่ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

บัดนี้ ได้ส่งเรื่องพร้อมคำร้องดังกล่าวให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

โทร. ๒๔๔๑๓๖๐-๑

ที่ ศร ๐๐๐๓/ 1009

ศาลรัฐธรรมนูญ

ถนนพระอาทิตย์ กท ๑๐๒๐๐

๑ สิงหาคม ๒๕๔๒

เรื่อง ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยสมาชิกภาพของนายชาญชัย อิสระเสนารักษ์

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

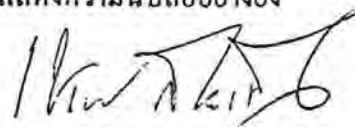
อ้างถึง หนังสือสภาผู้แทนราษฎร ลับ ค่วนที่สุด ที่ สผ ๐๐๐๑/๑๑
ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๔๒

ตามที่ ประธานสภาผู้แทนราษฎร ได้ส่งคำร้องของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
จำนวน ๕๕ คน เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยสมาชิกภาพของนายชาญชัย อิสระเสนารักษ์ สมาชิก
สภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครนายก รายละเอียดดังอ้างถึง นั้น

ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำสั่งเมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๔๒ ให้รับเรื่องไว้ดำเนินการ
ตามข้อ ๑๐ ของข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๑ ต่อไป

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรดังกล่าวทราบด้วย
ทั้งนี้ หากประสงค์จะยื่นความเห็นเพิ่มเติมเป็นหนังสือหรือเอกสารอื่นใดที่เกี่ยวข้อง สามารถยื่นต่อศาล
รัฐธรรมนูญได้ก่อนเสร็จการพิจารณา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายเชาวน์ สายเชื้อ)

ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

กลุ่มวิเคราะห์กฎหมายและคดี

โทร. ๖๒๕-๒๕๔๕, ๖๒๕-๒๕๕๕ ต่อ ๒๔๒๘

โทรสาร ๖๒๕-๒๕๕๕ ต่อ ๒๔๑๕

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานประธานสภาผู้แทนราษฎร

ที่ _____ วันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๔๒

เรื่อง ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยสมาชิกภาพของนายชาญชัย อิศระเสนารักษ์

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานประธานสภาผู้แทนราษฎร

ตามที่นายสิทธิชัย กิตติธเนศวร กับคณะ ได้เข้าชื่อเสนอคำร้องต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เพื่อขอให้ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่าสมาชิกภาพของนายชาญชัย อิศระเสนารักษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดนครนายก สิ้นสุดลงหรือไม่

บัดนี้ ประธานศาลรัฐธรรมนูญ ได้มีหนังสือแจ้งว่าศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำสั่งเมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๔๒ ให้รับเรื่องไว้ดำเนินการตามข้อ ๑๐ ของข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๑ แล้ว และแจ้งให้ผู้ร้องกับคณะทราบว่าจะยื่นความเห็นเพิ่มเติมเป็นหนังสือหรือเอกสารอื่นใดที่เกี่ยวข้องจะสามารถยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญได้ก่อนเสร็จการพิจารณา

จึงเรียนมาเพื่อนำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อโปรด

๑. นำกราบเรียนประธานสภาผู้แทนราษฎร เพื่อโปรดทราบ

๒. หากเห็นชอบด้วยโปรดลงนามในหนังสือแจ้งนายสิทธิชัย กิตติธเนศวรกับคณะ ตามแนบ

(นายเอรวัตร อุ่นกงลาด)

นิติกร ฝ่ายวิชาการและกฎหมาย

ที่ สผ ๐๐๐๑/๒๕๖๑

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ถนนอุทองใน ดุสิต กท ๑๐๓๐๐

สิงหาคม ๒๕๔๒

เรื่อง ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยสมาชิกภาพของนายชาญชัย อิสระเสนารักษ์

เรียน นายสิทธิชัย กิตติธเนศวร กับคณะ

อ้างถึง หนังสือเสนอคำร้องของท่านกับคณะลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือศาลรัฐธรรมนูญ ด่วนที่สุด ที่ ศร ๐๐๐๓/๑๐๐๙ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๔๒

ตามหนังสือที่อ้างถึง ท่านกับคณะได้เข้าชื่อเสนอคำร้องต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เพื่อขอให้ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่าสมาชิกภาพของนายชาญชัย อิสระเสนารักษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดนครนายก สิ้นสุดลงหรือไม่ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

บัดนี้ ประธานศาลรัฐธรรมนูญได้มีหนังสือแจ้งว่า ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำสั่งเมื่อ วันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๔๒ ให้รับเรื่องไว้ดำเนินการตามข้อ ๑๐ ของข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วย วิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๑ แล้ว และหากท่านกับคณะประสงค์จะยื่นความเห็น เพิ่มเติมเป็นหนังสือหรือเอกสารอื่นใดที่เกี่ยวข้อง สามารถยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญได้ก่อนเสร็จ การพิจารณา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางศิริลักษณ์ ปันบำรุงกิจ)
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สำนักงานประธานสภาผู้แทนราษฎร

โทร. ๒๕๔๑๓๖๐-๑

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานประธานสภาผู้แทนราษฎร

ที่ _____ วันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๔๒

เรื่อง ประธานสภาผู้แทนราษฎรส่งคำร้องของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยสมาชิกภาพของนายชาญชัย อิศระเสนารักษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดนครนายก

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานประธานสภาผู้แทนราษฎร

ตามที่นายสิทธิชัย กิตติธเนศวร กับคณะ ได้ยื่นหนังสือต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เพื่อขอให้ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยสมาชิกภาพของนายชาญชัย อิศระเสนารักษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดนครนายก นั้น

บัดนี้ ศาลรัฐธรรมนูญได้วินิจฉัยแล้วว่าสมาชิกภาพการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ของนายชาญชัย อิศระเสนารักษ์ สิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๖ เพราะขาดคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งซึ่งมีบิดาเป็นคนต่างด้าวด้วยเหตุเกี่ยวกับวุฒิการศึกษา ส่วนคำขออื่นให้ยกเพราะไม่มีบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญให้ผู้ร้องร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยได้

จึงเรียนมาเพื่อนำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อโปรด

๑. นำกราบเรียนประธานสภาผู้แทนราษฎร เพื่อโปรดทราบ

๒. ลงนามในหนังสือแจ้งนายสิทธิชัย กิตติธเนศวร ผู้ร้อง ตามแนบ

(นายวิรัตน์ เนยสูงเนิน)

นิติกร ฝ่ายวิชาการและกฎหมาย

ที่ สผ ๐๐๐๑/ส๐๙๙

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ถนนคู่ทองใน กท ๑๐๓๐๐

๖๓ ตุลาคม ๒๕๔๒

เรื่อง ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยสมาชิกภาพของนายชาญชัย อิศระเสนารักษ์ สมาชิกสภา
ผู้แทนราษฎร จังหวัดนครนายก

เรียน นายสิทธิชัย กิตติธเนศวร กับคณะ

อ้างถึง หนังสือคำร้องของท่านกับคณะ ที่ พิเศษ๑/๒๕๔๒ ลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๔๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๔๙/๒๕๔๒ ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๔๒

ตามหนังสือที่อ้างถึง ท่านกับคณะได้เข้าชื่อเสนอคำร้องต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร
เพื่อขอให้ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่าสมาชิกภาพของนายชาญชัย อิศระเสนารักษ์
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดนครนายก สิ้นสุดลงหรือไม่ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

บัดนี้ ศาลรัฐธรรมนูญได้พิจารณาวินิจฉัยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสำเนาคำวินิจฉัย
ของศาลรัฐธรรมนูญที่ส่งมาด้วยพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายศิริชัย ไชยทิพย์อาสน์)

รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร รักษาการแทน

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สำนักงานประธานสภาผู้แทนราษฎร

โทร ๒๕๔๑๓๖๐-๑

ที่ ศร ๐๐๐๓/ 1201

สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

ถนนพระอาทิตย์ กท ๑๐๒๐๐

๒ ตุลาคม ๒๕๕๒

เรื่อง ประธานสภาผู้แทนราษฎรส่งคำร้องของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยสมาชิกภาพของนายชาญชัย อิสระเสนารักษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดนครนายก

เรียน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

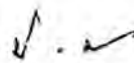
สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๔๕/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๒

ตามที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรได้ส่งคำร้องของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยสมาชิกภาพของนายชาญชัย อิสระเสนารักษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดนครนายก นั้น

บัดนี้ ศาลรัฐธรรมนูญได้พิจารณาวินิจฉัยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสำเนาคำวินิจฉัยที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายนพพล เสงเจริญ)

เลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

กลุ่มวิเคราะห์กฎหมายและคดี

โทร. ๖๒๕-๒๕๔๕, ๖๒๕-๒๕๕๕ ต่อ ๒๔๒๘

โทรสาร ๖๒๕-๒๕๔๕ ต่อ ๒๔๑๕

ภาคผนวก ง

ตัวอย่างบันทึกและหนังสือที่ใช้ในกรณีที่ไม่ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย
ตามมาตรา ๒๖๖

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานประธานสภาผู้แทนราษฎร

ที่ _____ วันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๓

เรื่อง ขอให้เสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานประธานสภาผู้แทนราษฎร

ด้วย พันเอกสามารถ ชูวิทย์ ได้มีหนังสือกราบเรียนประธานรัฐสภา เพื่อขอให้ส่งเรื่องพร้อมความเห็นให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยโดยใช้อำนาจตามมาตรา ๒๖๖ กรณีการลาออกจากราชการของตน ซึ่งเรื่องนี้เห็นว่าเป็นเรื่องการใช้อำนาจของประธานรัฐสภา ตามมาตรา ๒๖๖ ดังนั้น เพื่อให้เกิดความรอบคอบ จึงเห็นควรนำเข้าพิจารณาในคณะทำงานพิจารณาเสนอความเห็นด้านกฎหมายเพื่อประกอบการพิจารณาวินิจฉัยของประธานรัฐสภา ก่อนนำกราบเรียนประธานรัฐสภาต่อไป

อนึ่ง พันเอกสามารถ ชูวิทย์ ได้เคยมีหนังสือกราบเรียนประธานรัฐสภา เพื่อขอให้ส่งเรื่องพร้อมความเห็นให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยโดยใช้อำนาจตามมาตรา ๒๖๖ ในกรณีเดียวกันมาแล้วครั้งหนึ่ง ซึ่งที่ประชุมคณะทำงานฯ ได้มีมติให้แจ้งผู้ร้องว่ากรณีดังกล่าวไม่ต้องด้วยบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ ดังนั้น ประธานรัฐสภาจึงไม่สามารถส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยได้

จึงเรียนมาเพื่อนำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อโปรดพิจารณา

(นายเอรวัตร ชูนกกลาง)

นิติกร ฝ่ายวิชาการและกฎหมาย

51/50 ถ.ทหาร แขวงถนนนครไชยศรี
เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300
โทร 243-0200 ต่อ 92542

29 พฤศจิกายน 2542

เรื่อง เสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัย
กราบเรียน ฯพณฯ ประธานรัฐสภา
สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. สำเนาข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยการสั่งให้ข้าราชการทหารพักราชการ พ.ศ. 2528
2. สำเนาคำสั่งกระทรวงกลาโหมที่ 7 /2542 ลงวันที่ 6 มกราคม 2542 เรื่องให้ข้าราชการพักราชการ
3. หนังสือกรมพระธรรมนูญที่ กท. 0202/1732 ลงวันที่ 17 พฤศจิกายน 2542 เรื่องขอหารือในเรื่องการลาออกราชการ

กระผมพันเอก สามารถ ชูวิทย์ อายุ 43 ปี อาชีพรับราชการ ตำแหน่งประจำสำนักงานเลขานุการรัฐมนตรี สังกัดกระทรวงกลาโหม ถูกกล่าวหาว่าดำเนินคดีฐานร่วมกับผู้อื่นฉ้อโกงประชาชนที่ สภ.อ.วชิรบารมี จ.พิจิตร และ สภ.อ. พรหมพิราม จ.พิษณุโลก เมื่อเดือนธันวาคม 2541 ซึ่งกระผมได้รายงานชี้แจงข้อเท็จจริงให้กระทรวงกลาโหมทราบแล้วว่า กระผมมิได้เกี่ยวข้องและมิได้กระทำความผิดตามข้อกล่าวหาและพร้อมสู้คดี ต่อมาทางกระทรวงกลาโหมได้สั่งพักราชการตั้งแต่มกราคม 2542 โดยอาศัยอำนาจตามข้อบังคับกระทรวงกลาโหม พ.ศ. 2528 ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ข้อ 1. หลังจากนั้นกระผมได้ไปยื่นใบลาออก เพื่อจะไปสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา กรมพระธรรมนูญกระทรวงกลาโหมได้วินิจฉัยว่า ไม่อาจกระทำได้รายละเอียดตามเอกสารที่ส่งมาด้วยข้อ 3. จากผลแห่งการกระทำดังกล่าวทำให้กระผมไม่ได้รับความเป็นธรรมในฐานะที่คณะรัฐมนตรีเป็นองค์กรหนึ่งตามรัฐธรรมนูญที่บัญญัติไว้ในหมวด 7 และอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 266 แห่งรัฐธรรมนูญนี้ กระผมจึงใคร่ขอให้ ฯพณฯ ประธานรัฐสภา ได้โปรดเสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อพิจารณาวินิจฉัยในประเด็นต่างๆ ดังนี้

1. การที่กระทรวงกลาโหมออกคำสั่งพักราชการตามเอกสารที่ส่งมาด้วย ข้อ 2. โดยอาศัยอำนาจตามข้อบังคับกระทรวงกลาโหม ว่าด้วยการสั่งให้ข้าราชการทหารพักราชการ พ.ศ.2528 ซึ่งมีมาแต่เดิมและยังมีได้แก้ไข มีผลให้กระผมซึ่งถูกสั่งพักราชการนั้นไม่สามารถประกอบอาชีพรับราชการตามปกติได้ไม่ได้รับเงินเดือน สูญเสียสิทธิทางด้านังกาลังพล เช่น การเลื่อน ลด ปลด ย้าย สูญเสียสิทธิทางด้านสวัสดิการทั้งปวง สูญเสียสภาพการดำรงไว้ซึ่งเกียรติยศตามปกติ ถูกดูหมิ่นเกลียดชัง เสื่อมเสียชื่อเสียง ไม่สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสภาพปกติได้ ซึ่งเป็นการขัดต่อบทบัญญัติในมาตรา 33 ที่ระบุไว้ว่า

ก่อนมีคำพิพากษาจนถึงที่สุด แสดงว่าบุคคลใดได้กระทำความผิดจะปฏิบัติต่อบุคคลนั้นเสมือนเป็นผู้กระทำความผิดมิได้ จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าข้อบังคับดังกล่าวต้องด้วยบทบัญญัติในมาตรา 6 แห่งรัฐธรรมนูญนี้หรือไม่และการใช้อำนาจตามข้อบังคับเป็นการใช้อำนาจหน้าที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญและหรือโดยชอบหรือไม่ เพราะกระผมมิได้ถูกกล่าวหา ในกรณีทุจริตต่อหน้าที่ราชการ การจะให้คงอยู่ในราชการโดยไม่ต้องสั่งพักราชการตามนัยในข้อ 5 แห่งข้อบังคับดังกล่าวนั้นก็ย่อมไม่เป็นการเสียหายแก่ราชการแต่อย่างใด

2. การที่กรมพระธรรมนูญวินิจฉัยไปตามข้อบังคับเดิม รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่ส่งมาด้วยข้อ 3 แล้วนั้นเป็นการชี้แจงเหตุแห่งการสันนิษฐานว่ากระผมอาจมีความผิด เพราะในข้อบังคับดังกล่าวข้อ 7.1 ระบุไว้โดยชัดเจนว่าเมื่อคดีถึงที่สุดแล้ว ถ้าปรากฏว่าผู้ถูกสั่งให้พักราชการมิได้กระทำความผิด และไม่มีมลทินหรือมัวหมองเลย ต้องสั่งให้ผู้นั้นกลับคืนตำแหน่งเดิมหรือเทียบเท่า นับแต่วันที่สั่งพักราชการ แต่กรมพระธรรมนูญวินิจฉัยไปตามความในข้อ 7.2 ในกรณีที่มียมลทินหรือมัวหมองอยู่จึงขัดกับบทบัญญัติในมาตรา 33 ที่ระบุว่า ในคดีอาญาต้องสันนิษฐานไว้ก่อนว่า ผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีความผิด รวมทั้งกรณีที่กรมพระธรรมนูญสรุปว่า การลาออกมิอาจกระทำได้นั้นก็ไม่มีบัญญัติไว้ในข้อบังคับดังกล่าวแต่อย่างใด จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า ข้อพิจารณาของกรมพระธรรมนูญขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่และหรือเป็นไปโดยชอบหรือไม่

3. ในกรณีที่ผลของการถูกสั่งพักราชการนั้นทำให้ไม่มีตำแหน่งและไม่ได้รับเงินเดือนประจำ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าจะเข้าข่ายไม่เป็นบุคคลต้องห้าม มิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา ตามมาตรา 109(8) หรือไม่

4. กรณีที่กระผมขอลาออกเพื่อไปสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา กระผมมีคุณสมบัติครบถ้วนตามมาตรา 125 และไม่เป็นบุคคลต้องห้ามตามมาตรา 126 ดังนั้น เมื่อกระผมได้ยื่นใบลาออกแล้ว กระผมจะมีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาหรือไม่

กระผมจึงกราบเรียนมาเพื่อขอให้ ฯพณฯ ประธานรัฐสภา ได้โปรดเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัยตามมาตรา 266 เพื่อให้ความเป็นธรรมแก่กระผมและประชาชนชาวไทยอื่นๆอันอาจได้รับผลในลักษณะเดียวกันต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อกรุณาพิจารณา

ควรมีควรแล้วแต่จะโปรด

พันเอก

(สามารถ ชูวิทย์)

ประจำสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี กระทรวงกลาโหม

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานประธานสภาผู้แทนราษฎร

ที่ _____ วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๒

เรื่อง เสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานประธานสภาผู้แทนราษฎร

ด้วย พันเอกสามารถ ชูวิทย์ ได้มีหนังสือกราบเรียนประธานรัฐสภาเพื่อขอให้ส่งเรื่องพร้อมความเห็นให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยโดยใช้อำนาจตามมาตรา ๒๖๖ กรณีกระทรวงกลาโหมมีคำสั่งให้ข้าราชการพักราชการเนื่องจากถูกกล่าวหาว่ามีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดอาญาซึ่งขณะนี้อยู่ในระหว่างการดำเนินคดี ประกอบกับได้ยื่นใบลาออกจากราชการเพื่อจะใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาแล้ว แต่กรมพระธรรมนูญกระทรวงกลาโหมได้วินิจฉัยว่าไม่สามารถกระทำการได้ ซึ่งเป็นการวินิจฉัยที่เป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๓ ซึ่งเรื่องนี้เห็นว่า คณะทำงานพิจารณาเสนอความเห็นด้านกฎหมาย ได้มีมติในการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๔๑ วันจันทร์ที่ ๓ ส.ค. ๒๕๔๑ แล้วว่า การที่ประธานรัฐสภาจะเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามมาตรา ๒๖๖ ได้นั้น ต้องเป็น (๑)เรื่องเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรต่างๆ ตามรัฐธรรมนูญ (๒) เป็นองค์กรตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้เท่านั้น (๓) ถ้าเป็นองค์กรอื่น ๆ ซึ่งมีไม่ใช่เป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญก็ควรให้หน่วยงานนั้น ๆ ส่งเรื่องไปให้หน่วยงานหลักที่เป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญ เป็นผู้ส่งความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัย ดังนั้น การที่ผู้ร้องได้ขอให้ประธานรัฐสภาใช้อำนาจตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ นั้น จึงไม่เข้าลักษณะตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญดังกล่าว ฉะนั้นประธานรัฐสภาไม่อาจส่งเรื่องนี้ไปให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาได้ จึงเห็นควรทำหนังสือแจ้งผู้ร้องทราบ

จึงเรียนมาเพื่อนำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อโปรด

๑. นำกราบเรียนประธานรัฐสภา เพื่อโปรดพิจารณาและประธานดำรง

๒. หากเห็นชอบด้วยโปรดลงนามในหนังสือแจ้งผู้ร้อง ตามแนบ

(นายวิรัตน์ เนยสูงเนิน)

นิติกร ฝ่ายวิชาการและกฎหมาย

ที่ สผ ๐๐๐๑/๓๕๓๕

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ถนนอุทองใน กท ๑๐๓๐๐

๓ ธันวาคม ๒๕๔๒

เรื่อง เสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัย

เรียน พันเอก สามารถ ชูวิทย์

อ้างถึง หนังสือของท่าน ด่วนมาก ลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๒

ตามหนังสือที่อ้างถึง ท่านได้มีหนังสือกราบเรียนประธานรัฐสภา เพื่อขอให้เสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัยโดยอาศัยอำนาจตามความใน มาตรา ๒๖๖ ของรัฐธรรมนูญ กรณีที่กระทรวงกลาโหมมีคำสั่งพักราชการท่าน เนื่องจากอยู่ระหว่างถูกดำเนินคดีฐานร่วมกับผู้อื่นฉ้อโกงประชาชน อีกทั้งเมื่อท่านได้ยื่นใบลาออกเพื่อจะไปสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา กรมพระธรรมนูญ กระทรวงกลาโหม ก็วินิจฉัยว่าไม่อาจกระทำได้ ซึ่งการกระทำดังกล่าวเป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๓ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

ประธานรัฐสภาได้รับทราบ และให้เรียนว่ากรณีที่ประธานรัฐสภาจะเสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัย โดยอาศัยอำนาจตามความใน มาตรา ๒๖๖ ได้นั้น ต้องเป็นเรื่องเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญ และต้องเป็นองค์การตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้เท่านั้น อีกทั้งเรื่องที่เป็นปัญหาต้องเกี่ยวกับการใช้อำนาจหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญด้วย แต่กรณีของท่านไม่เข้าหลักเกณฑ์ดังกล่าวประธานรัฐสภาจึงไม่อาจส่งเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญได้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางศิริลักษณ์ บั้นบำรุงกิจ)
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สำนักงานประธานสภาผู้แทนราษฎร

โทร ๒๔๔-๑๓๖๐

ภาคผนวก จ.

ข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๑

**ข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ**

พ.ศ. ๒๕๔๑

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๖๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ศาลรัฐธรรมนูญโดยมติเอกฉันท์ของคณะกรรมการตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ จึงกำหนดวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อกำหนดนี้เรียกว่า "ข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๑"

ข้อ ๒ ข้อกำหนดนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
ข้อ ๓ ในข้อกำหนดนี้

"ศาล" หมายความว่า ศาลรัฐธรรมนูญ หรือคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ แล้วแต่กรณี

"ประธาน" หมายความว่า ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

"ตุลาการ" หมายความว่า ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

"คดี" หมายความว่า เรื่องที่เสนอให้ศาลเพื่อพิจารณาวินิจฉัย

"คำร้อง" หมายความว่า บรรดาคำร้อง คำขอ ความเห็น คำเสนอ คำกล่าวหา คำแก้ข้อกล่าวหา คำคัดค้าน ที่ยื่นต่อศาลเพื่อพิจารณาวินิจฉัย

"ผู้ร้อง" หมายความว่า ผู้ยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อพิจารณาวินิจฉัย

"กระบวนการพิจารณา" หมายความว่า การกระทำใด ๆ ตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยเกี่ยวกับคดี ซึ่งกระทำโดยผู้ร้องหรือโดยศาล หรือตามคำสั่งศาล ไม่ว่าจะเป็นโดยผู้ร้องฝ่ายหนึ่งกระทำต่อศาล หรือต่อผู้ร้องอีกฝ่ายหนึ่ง หรือศาลทำต่อผู้ร้องฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือทุกฝ่าย และรวมถึงการส่งคำร้อง การวินิจฉัย การรับฟังพยานหลักฐาน การลงมติ ตลอดจนจนถึงการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

"วัน" หมายความว่า วันทำการ

ข้อ ๔ ประธานเป็นผู้รักษาการให้เป็นไปตามข้อกำหนดนี้

หมวด ๑

การยื่นและถอนคำร้อง

ข้อ ๕ คำร้องต้องทำเป็นหนังสือ ใช้ถ้อยคำสุภาพและมีรายการดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อและที่อยู่ของผู้ร้อง

(๒) ระบุมาตราของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่เกี่ยวกับเหตุในคำร้อง

(๓) ระบุเรื่องอันเป็นเหตุให้ต้องใช้สิทธิ พร้อมทั้งข้อเท็จจริง หรือพฤติการณ์ที่เกี่ยวข้อง

(๔) มีคำขอที่ระบุความประสงค์จะให้ศาลดำเนินการอย่างไรพร้อมทั้งเหตุผลสนับสนุน

โดยชัดแจ้ง

(๕) ลงลายมือชื่อผู้ร้อง แต่ในกรณีที่เป็นการทำและยื่นหรือส่งคำร้องแทนผู้อื่นต้องแนบ

ใบมอบฉันทะให้ทำการดังกล่าวไปด้วย

ข้อ ๖ คำร้องที่ได้ยื่นแล้ว ผู้ร้องจะถอนในเวลาใดก่อนที่ศาลจะมีคำวินิจฉัย หรือคำสั่งก็ได้ เมื่อมีการถอนคำร้อง ให้ศาลสั่งจำหน่ายคำร้องนั้น

กรณีที่ผู้ร้องไม่ดำเนินการตามคำสั่งศาลภายในเวลาที่กำหนดโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ถือว่าเป็นการทิ้งคำร้องนั้น และให้ศาลสั่งจำหน่ายคำร้อง

หมวด ๒

การคัดค้านตุลาการ

ข้อ ๗ ตุลาการอาจถูกคัดค้านได้ในเหตุอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) มีส่วนได้เสียเกี่ยวข้องกับเรื่องที่ขอให้วินิจฉัย

(๒) เป็นหรือเคยเป็นสามีหรือภริยา หรือญาติของผู้ร้องหรือผู้คัดค้านฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง คือ เป็นบุพการีหรือผู้สืบสันดานไม่ว่าชั้นใด ๆ หรือเป็นพี่น้องหรือลูกพี่ลูกน้องนับได้เพียงสามชั้น หรือเป็นญาติทางการสมรสนับได้เพียงสองชั้น

(๓) เคยถูกอ้างเป็นพยาน โดยที่ได้รู้เห็นเหตุการณ์ เว้นแต่เคยมีส่วนร่วมในวิธีพิจารณา ตามกระบวนการทางนิติบัญญัติ หรือเคยแสดงความเห็นในฐานะเป็นผู้เชี่ยวชาญมีความรู้ เป็นพิเศษในปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวข้องกับคำร้องนั้น

(๔) เป็นผู้แทนโดยชอบธรรม ผู้แทน หรือทนายความของผู้ร้องฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมาก่อน

(๕) เป็นผู้พิพากษา ตุลาการในศาลอื่น กรรมการร่างกฎหมายกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ หรือเป็นอนุญาโตตุลาการ ซึ่งพิจารณาคำร้องในเรื่องเดียวกัน นั้นมาก่อน

(๖) มีคดีอยู่ในระหว่างการพิจารณาที่ตุลาการนั้นเอง สามี ภริยา หรือญาติสืบสายโลหิต ตรงขึ้นไปหรือลงมาของตุลาการนั้นฝ่ายหนึ่ง พินาศกับผู้ร้องหรือผู้คัดค้านอีกฝ่ายหนึ่ง สามี ภริยา หรือญาติสืบสายโลหิตตรงขึ้นไปหรือลงมาของผู้ร้องหรือผู้คัดค้านอีกฝ่ายหนึ่ง

ข้อ ๘ ตุลาการผู้ใดมีเหตุที่อาจถูกคัดค้านตามข้อ ๗ ตุลาการผู้นั้นจะแถลงต่อศาลแสดง เหตุที่ตนอาจถูกคัดค้านและขอถอนตัวออกจากการพิจารณาเรื่องนั้นก็ได้

เมื่อมีการคัดค้านตุลาการตามข้อ ๗ ให้ศาลมีคำสั่งชี้ขาดในเรื่องที่คัดค้านนั้นก่อนที่จะมีการพิจารณาต่อไป เว้นแต่การพิจารณาเรื่องตามมาตรา ๑๘๐ วรรคเจ็ด ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

การพิจารณาทั้งหลายที่ได้ดำเนินไปก่อนเสนอคำคัดค้านย่อมสมบูรณ์ไม่เสียไปเพราะเหตุที่มีการคัดค้านตุลาการ เว้นแต่ศาลจะได้กำหนดไว้ในคำสั่งเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๗ เมื่อมีการคัดค้านตุลาการผู้ใดในเรื่องใด และตุลาการผู้นั้นไม่ขอถอนตัวออกจากการพิจารณาเรื่องนั้น ให้ศาลพิจารณาสั่งตามที่เห็นสมควร

เมื่อศาลต้องพิจารณาตามวรรคหนึ่ง ตุลาการผู้นั้นจะร่วมพิจารณาหรือออกเสียงลงคะแนนชี้ขาดมิได้

การชี้ขาดให้ถือตามคะแนนเสียงข้างมาก ตุลาการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ถือตามคำคัดค้าน

หมวด ๓

การพิจารณา

ข้อ ๑๐ เมื่อศาลได้รับคำร้องให้วินิจฉัยเรื่องใดตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ให้ศาลตรวจและมีคำสั่งว่า สมควรจะรับไว้ดำเนินการต่อไปหรือไม่ ภายในเจ็ดวันนับแต่วันได้รับคำร้อง

ข้อ ๑๑ เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ศาลอาจมีคำสั่งให้ผู้ร้องที่ดำเนินกระบวนการพิจารณาไม่ถูกต้อง ดำเนินกระบวนการพิจารณาให้ถูกต้องได้ภายในระยะเวลาและเงื่อนไขที่ศาลเห็นสมควร

ข้อ ๑๒ เมื่อศาลมีคำสั่งรับคำร้องไว้ดำเนินการต่อไป ให้ศาลส่งสำเนาคำร้องแก่ผู้ถูกร้อง เมื่อผู้ถูกร้องได้รับสำเนาคำร้องและยื่นคำชี้แจงแล้วหรือผู้ถูกร้องไม่ยื่นคำชี้แจงภายในสิบห้าวันนับแต่วันรับสำเนาคำร้อง หรือไม่มารับสำเนาคำร้องและหนังสือกำหนดเวลาให้ยื่นคำชี้แจง ให้ศาลกำหนดวันนัดพิจารณาครั้งแรกภายในเจ็ดวันนับแต่วันสิ้นสุดระยะเวลาดังกล่าว

ผู้ร้องจะขอแก้ไขเพิ่มเติมคำร้องที่ยื่นต่อศาลก็ได้ แต่ต้องเป็นสาระสำคัญอันสมควรแก่การแก้ไขและเกี่ยวกับเรื่องเดิมโดยให้ทำเป็นหนังสือยื่นต่อศาลก่อนวันนัดพิจารณาครั้งแรก

คำขอแก้ไขเพิ่มเติมคำร้องตามวรรคสอง ศาลจะอนุญาตหรือไม่ก็ได้แล้วแต่จะเห็นสมควร

ให้ปิดประกาศวันเวลาพิจารณาทุกครั้งไว้ ณ ที่ทำการศาล สำหรับประกาศกำหนดวันพิจารณาครั้งแรกให้ส่งสำเนาไปยังผู้ร้องและผู้ถูกร้องทุกคนไม่น้อยกว่าสิบห้าวันก่อนวันพิจารณา

ข้อ ๑๓ การส่งคำร้อง ประกาศ หรือหนังสืออื่นใดให้ส่งแก่ผู้ร้องหรือผู้ถูกร้อง ณ ภูมิลำเนา หรือสถานที่ติดต่อแห่งใดแห่งหนึ่งตามที่ผู้ร้องหรือผู้ถูกร้องได้แจ้งไว้

เมื่อศาลเห็นสมควร ศาลมีอำนาจสั่งให้ปิดประกาศเอกสารตามวรรคหนึ่ง ณ ที่ทำการศาล หรือประกาศในหนังสือพิมพ์

ข้อ ๑๔ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๘๐ วรรคเจ็ด ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ระยะเวลาที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดนี้ ถ้าศาลเห็นสมควรเพื่อประโยชน์ในการผดุงความเป็นธรรมในการพิจารณาวินิจฉัยคำร้อง จะสั่งให้ขยายออกไปก็ได้ตามที่จำเป็น

ข้อ ๑๕ การพิจารณาคดีของศาลให้กระทำโดยเปิดเผยเมื่อมีการออกนั่งพิจารณาในการสืบพยาน การให้คู่กรณีแสดงความเห็น หรือการฟังคำแถลงของคู่กรณี

เมื่อศาลเห็นเป็นการสมควร เพื่อประโยชน์เกี่ยวกับความมั่นคงของประเทศ ศาลมีอำนาจกำหนดบุคคลที่มีสิทธิอยู่ในห้องพิจารณาได้

ข้อ ๑๖ ในการประชุมปรึกษาของศาลเพื่อทำคำวินิจฉัยหรือคำสั่งประธานจะอนุญาตให้เลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญและเจ้าหน้าที่สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญอยู่ที่ประชุมด้วยก็ได้

ข้อ ๑๗ ผู้ร้องและผู้คัดค้านมีสิทธิเข้าฟังการนั่งพิจารณาคดีของศาลอ้างตนเองและพยานหลักฐานอื่นเป็นพยานได้ตามที่ศาลเห็นสมควรเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาคดี และมีสิทธิขอตรวจดูเอกสารที่เกี่ยวข้องกับตน ณ ที่ทำการศาลในเวลาทำการได้ตามที่ศาลกำหนด

ข้อ ๑๘ พยานจะเบิกความด้วยวาจาหรือให้การเป็นหนังสือก็ได้

ในกรณีที่พยานให้การเป็นหนังสือ ศาลจะสั่งให้พยานมาศาลเพื่อเบิกความประกอบก็ได้

ข้อ ๑๙ นอกจากจะบันทึกข้อความของพยานไว้ในสำนวนเพื่ออ่านและให้พยานลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานแล้ว ศาลอาจกำหนดให้มีการบันทึกการเบิกความของพยาน โดยใช้เครื่องมือในการบันทึกเสียงหรือภาพและเสียงอีกด้วยก็ได้

ข้อ ๒๐ ผู้ร้องและผู้คัดค้านอาจทำคำแถลงการณ์เป็นหนังสือสรุปความเห็นเสนอศาลได้ ส่วนการแถลงการณ์ด้วยวาจาท่อศาลให้กระทำได้ตามที่ศาลเห็นสมควร

คำแถลงการณ์ของผู้ร้องและผู้คัดค้าน ต้องกระทำก่อนเสร็จการพิจารณา

ในการแถลงการณ์ด้วยวาจา ให้ผู้ร้องเป็นผู้แถลงก่อนและให้ผู้คัดค้านแถลงในลำดับถัดไป

ในการแถลงการณ์ด้วยวาจาของแต่ละฝ่าย ตุลาการจะซักถามข้อเท็จจริงเพิ่มเติมจากผู้แถลงในระหว่างการแถลงหรือภายหลังการแถลงก็ได้

ข้อ ๒๑ ในการพิจารณา ศาลจะให้ผู้ร้อง ผู้คัดค้าน หรือพยานให้ข้อเท็จจริงหรือความเห็นแล้วแต่กรณี เป็นหนังสือเป็นประการสำคัญ

การสืบพยานบุคคลหรือพยานผู้เชี่ยวชาญ ให้กระทำเท่าที่จำเป็น

การสืบพยานบุคคลหรือพยานผู้เชี่ยวชาญ ให้ศาลซักถามก่อน และผู้ร้องหรือผู้คัดค้านจะซักค้านก็ได้

ข้อ ๒๒ ศาลอาจสั่งงดการสืบพยานหลักฐานใด ๆ ที่เห็นว่าไม่เกี่ยวกับเรื่องที่พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่มีความจำเป็นแก่การพิจารณาวินิจฉัย หรือจะทำให้คดีล่าช้าโดยไม่สมควร

ข้อ ๒๓ ในกรณีที่ศาลเห็นสมควรหรือโดยคำร้องของคู่กรณี ศาลอาจสั่งให้มีการนำสืบพยานหลักฐาน ตรวจสอบบันทึก เอกสาร วัตถุ หรือสถานที่ ไม่ว่าจะกระทำในเวลาใด ภายในหรือภายนอกศาลก็ได้

ข้อ ๒๔ ศาลมีอำนาจในอันที่จะดำเนินกระบวนการพิจารณาและวินิจฉัยว่าพยานหลักฐานใด ๆ ที่ได้มา หรือมีอยู่ หรือที่คู่กรณีนำมาสืบนั้นจะเกี่ยวกับประเด็นและเป็นอันเพียงพอให้ฟังเป็นยุติได้หรือไม่

ข้อ ๒๕ การพิจารณาคดีของศาลให้กระทำด้วยความรวดเร็วและต่อเนื่องจนกว่าจะเสร็จ เว้นแต่มีเหตุจำเป็น ศาลจะสั่งเลื่อนการพิจารณาคดีออกไปก็ได้

ข้อ ๒๖ รายงานการพิจารณาหรือคำเบิกความพยาน ให้ศาลเป็นผู้ทำ

ข้อ ๒๗ คำสั่ง ประกาศ หรือหนังสืออื่นใดของศาล ให้ประธานเป็นผู้ลงลายมือชื่อ

หมวด ๔

คำวินิจฉัยหรือคำสั่ง

ข้อ ๒๘ คำวินิจฉัยหรือคำสั่งของศาลต้องประกอบด้วยความเป็นมาหรือคำกล่าวหา สรุปข้อเท็จจริงที่ได้มาจากการพิจารณา เหตุผลในการวินิจฉัยในปัญหาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย และบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และกฎหมายที่ยกขึ้นอ้างอิง

หมวด ๕

แบบพิมพ์

ข้อ ๒๙ แบบพิมพ์ของศาลจะกำหนดให้ใช้เพื่อการใด มีรูปแบบขนาดและข้อความอย่างไรให้เป็นไปตามที่ศาลกำหนด

หมวด ๖
บทสุดท้าย

ข้อ ๓๐ ในการพิจารณาของศาลให้ศาลมีอำนาจในการรักษาความสงบเรียบร้อยของการพิจารณา การให้บุคคลใดซึ่งฝ่าฝืนออกไปนอกสถานที่พิจารณาและกระทำการใด ๆ เพื่อให้การพิจารณาดำเนินไปโดยสงบเรียบร้อยและรวดเร็ว รวมทั้งวางข้อกำหนดเพิ่มเติมเพื่อให้การดำเนินกระบวนการพิจารณาของศาลเป็นไปด้วยความเรียบร้อยมีประสิทธิภาพ

ข้อ ๓๑ การรักษาระเบียบและความเรียบร้อยในส่วนที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอกที่จะเข้ามาในศาลหรือบริเวณศาลหรือเข้าฟังการพิจารณาคดีของศาล ตลอดจนมารยาทของบุคคลเช่นว่านี้ให้เป็นไปตามระเบียบที่ศาลกำหนด

ประกาศ ณ วันที่ ๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๑

เชาวน์ สายเชื้อ

ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

ภาคผนวก จ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยเฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้อง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐
(เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้อง)

มาตรา ๔๗ บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการรวมกันจัดตั้งเป็นพรรคการเมืองเพื่อสร้างเจตนารมณ์ทางการเมืองของประชาชนและเพื่อดำเนินกิจการในทางการเมืองให้เป็นไปตามเจตนารมณ์นั้น ตามวิถีทางการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนี้

การจัดองค์กรภายใน การดำเนินกิจการ และข้อบังคับของพรรคการเมืองต้องสอดคล้องกับหลักการพื้นฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งเป็นสมาชิกของพรรคการเมือง กรรมการบริหารของพรรคการเมือง หรือสมาชิกพรรคการเมืองตามจำนวนที่กำหนดในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง ซึ่งเห็นว่ามีมติหรือข้อบังคับในเรื่องใดของพรรคการเมืองที่ตนเป็นสมาชิกอยู่นั้นจะ ขัดต่อสถานะและการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญนี้ หรือขัดหรือแย้งกับหลักการพื้นฐานแห่งการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขมิได้สิทธิร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่ามีมติหรือข้อบังคับดังกล่าวขัดหรือแย้งกับหลักการพื้นฐานแห่งการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ให้มีมติหรือข้อบังคับนั้นเป็นอันยกเลิกไป

มาตรา ๔๖ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบ ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา มีสิทธิเข้าชื่อร้องต่อประธานแห่งสภาที่ตนเป็นสมาชิกว่าสมาชิกภาพของสมาชิกคนใดคนหนึ่งแห่งสภานั้นสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๑๔(๓)(๔)(๕)(๖)(๗)(๘)(๙)(๑๑) หรือ (๑๒) หรือมาตรา ๑๑๓((๓)(๔)(๕)(๖)(๗)(๘)(๙)หรือ (๑๐) แล้วแต่กรณีและให้ประธานแห่งสภาที่ได้รับคำร้องส่งคำร้องนั้นไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยว่าสมาชิกภาพของสมาชิกผู้นั้นสิ้นสุดลงหรือไม่

เมื่อศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยแล้ว ให้ศาลรัฐธรรมนูญแจ้งคำวินิจฉัยนั้นไปยังประธานแห่งสภาที่ได้รับคำร้องตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๑๑๔ สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลง เมื่อ

- (๑) ถึงคราวออกตามอายุของสภาผู้แทนราษฎร หรือมีการยุบสภาผู้แทนราษฎร
- (๒) ตาย
- (๓) ลาออก
- (๔) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๑๐๗

(๕) มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๐๙ (๑)(๒)(๓)(๕)(๖)(๗)(๘)(๙)(๑๐)(๑๑)(๑๒)(๑๓)

หรือ (๑๔)

(๖) กระทำการอันต้องห้ามตามมาตรา ๑๑๐ หรือมาตรา ๑๑๑

(๗) ได้รับแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรี

(๘) ลาออกจากพรรคการเมืองที่ตนเป็นสมาชิก หรือพรรคการเมืองที่ตนเป็นสมาชิกมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของที่ประชุมร่วมของคณะกรรมการบริหารของพรรคการเมืองและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สังกัดพรรคการเมืองนั้น ให้พ้นจากการเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองที่ตนเป็นสมาชิก ในกรณีเช่นนี้ ให้ถือว่าสิ้นสุดสมาชิกภาพนับแต่วันที่ลาออกหรือพรรคการเมืองมีมติ เว้นแต่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้นั้นได้อุทธรณ์ต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่พรรคการเมืองมีมติคัดค้านว่ามติดังกล่าวมีลักษณะตามมาตรา ๔๗ วรรคสามถ้าศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่ามติดังกล่าวมิได้มีลักษณะตามมาตรา ๔๗ วรรคสามให้ถือว่าสมาชิกภาพ สิ้นสุดลงนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย แต่ถ้าศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่ามติดังกล่าวมีลักษณะตามมาตรา ๔๗ วรรคสามสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้นั้นอาจเข้าเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองอื่นได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย

(๙) ขาดจากการเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคการเมืองที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้นั้นเป็นสมาชิก และไม่อาจเข้าเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองอื่นได้ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่ง ในกรณีเช่นนี้ให้ถือว่าสิ้นสุดสมาชิกภาพนับแต่วันที่ถัดจากวันที่ครบกำหนดหกสิบวันนั้น

(๑๐) วุฒิสภามีมติตามมาตรา ๓๐๗ ให้ถอดถอนออกจากตำแหน่ง หรือศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยให้พ้นจากสมาชิกภาพตามมาตรา ๙๖ ในกรณีเช่นนี้ ให้ถือว่าสิ้นสุดสมาชิกภาพนับแต่วันที่วุฒิสภามีมติหรือศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัย แล้วแต่กรณี

(๑๑) ขาดประชุมเกินจำนวนหนึ่งในสี่ของจำนวนวันประชุมในสมัยประชุมที่มีกำหนดเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยยี่สิบวันโดยไม่ได้รับอนุญาตจากประธานสภาผู้แทนราษฎร

(๑๒) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

การสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตาม (๗) ให้มีผลในวันถัดจากวันที่ครบสามสิบวันนับแต่วันที่มิพระบรมราชโองการแต่งตั้ง

มาตรา ๑๔๒ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกของทั้งสองสภารวมกัน มีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา มีสิทธิเข้าชื่อร้องต่อประธานรัฐสภาว่ากรรมการการเลือกตั้งคนใดคนหนึ่งขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตาม

มาตรา ๑๓๗ หรือกระทำการอื่นต้องห้ามตามมาตรา ๑๓๘ และให้ประธานรัฐสภาส่งคำร้องนั้นไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยว่ากรรมการการเลือกตั้งผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งหรือไม่

เมื่อศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยแล้ว ให้ศาลรัฐธรรมนูญแจ้งคำวินิจฉัยไปยังประธานรัฐสภาและประธานกรรมการการเลือกตั้ง

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๙๗ มาใช้บังคับกับการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการการเลือกตั้งด้วย โดยอนุโลม

มาตรา ๑๗๗ ในระหว่างที่มีการยับยั้งร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญใดตามมาตรา ๑๗๕ คณะรัฐมนตรีหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะเสนอร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่มีหลักการอย่างเดียวกันหรือคล้ายกันกับหลักการของร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่ต้องยับยั้งไว้มิได้

ในกรณีที่สภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา เห็นว่าร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่เสนอหรือส่งให้พิจารณานั้น เป็นร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่มีหลักการอย่างเดียวกันหรือคล้ายกันกับหลักการของร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่ต้องยับยั้งไว้ ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรหรือประธานวุฒิสภาส่งร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย ถ้าศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าเป็นร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่มีหลักการอย่างเดียวกันหรือคล้ายกันกับหลักการของร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่ต้องยับยั้งไว้ ให้ร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นเป็นอันตกไป

มาตรา ๑๘๐ ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม และร่างพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่าย สภาผู้แทนราษฎรจะต้องพิจารณาให้เสร็จภายในหนึ่งร้อยห้าวันนับแต่วันที่ร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวมาถึงสภาผู้แทนราษฎร

ถ้าสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้นไม่เสร็จภายในกำหนดเวลาที่กล่าวในวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าสภาผู้แทนราษฎรได้ให้ความเห็นชอบในร่างพระราชบัญญัตินั้น และให้เสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวต่อวุฒิสภา

ในการพิจารณาของวุฒิสภา วุฒิสภาจะต้องให้ความเห็นชอบหรือไม่ให้ความเห็นชอบภายในยี่สิบวันนับแต่วันที่ร่างพระราชบัญญัตินั้นมาถึงวุฒิสภา โดยจะแก้ไขเพิ่มเติมใด ๆ มิได้ ถ้าพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวให้ถือว่าวุฒิสภาได้ให้ความเห็นชอบในร่างพระราชบัญญัตินั้น ในกรณีเช่นนี้และในกรณีที่วุฒิสภาให้ความเห็นชอบให้ดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๙๓

ถ้าร่างพระราชบัญญัติดังกล่าววุฒิสภาไม่เห็นชอบด้วยให้นำบทบัญญัติ มาตรา ๑๗๖ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม และร่างพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่าย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะแปรญัตติเพิ่มเติมรายการหรือจำนวนในรายการมิได้ แต่อาจแปรญัตติได้ ในทางลดหรือตัดทอนรายจ่ายซึ่งมิใช่รายจ่ายตามข้อผูกพันอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) เงินสงฆ์ที่ดินเงินกู้
- (๒) ดอกเบี้ยเงินกู้
- (๓) เงินที่กำหนดให้จ่ายตามกฎหมาย

ในการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรหรือของคณะกรรมการ การเสนอการแปรญัตติ หรือการกระทำด้วยประการใด ที่มีผลให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือกรรมการมีส่วนไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในการใช้งบประมาณรายจ่าย จะกระทำมิได้

ในกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา มีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา เห็นว่ามีการกระทำฝ่าฝืนบทบัญญัติตามวรรคหก ให้เสนอความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาและศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาวินิจฉัยภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นดังกล่าว ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่ามีการกระทำ ฝ่าฝืนบทบัญญัติตามวรรคหก ให้การเสนอการแปรญัตติ หรือการกระทำดังกล่าวสิ้นผลไป

มาตรา ๒๑๖ ความเป็นรัฐมนตรีสิ้นสุดลงเฉพาะตัว เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๐๖
- (๔) ต้องคำพิพากษาให้จำคุก
- (๕) สภาผู้แทนราษฎรมีมติไม่ไว้วางใจตามมาตรา ๑๘๕ หรือมาตรา ๑๘๖
- (๖) กระทำการอันต้องห้ามตามมาตรา ๒๐๘ หรือมาตรา ๒๐๙
- (๗) มีพระบรมราชโองการตามมาตรา ๒๑๗
- (๘) วุฒิสภามีมติตามมาตรา ๓๐๗ ให้ถอดถอนออกจากตำแหน่ง

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๙๖ และมาตรา ๙๗ มาใช้บังคับกับการสิ้นสุดของความเป็นรัฐมนตรีตาม (๒)(๓)(๔) หรือ (๖)

มาตรา ๒๑๙ ก่อนที่สภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภาจะได้อนุมัติพระราชกำหนดใดตามมาตรา ๒๑๘ วรรคสาม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภามีสิทธิเข้าชื่อเสนอความเห็นต่อประธานแห่งสภาที่ตนเป็นสมาชิกว่าพระราชกำหนดนั้นไม่เป็นไปตามมาตรา ๒๑๘ วรรคหนึ่ง และให้ประธานแห่งสภาที่ได้รับความคิดเห็นดังกล่าว ส่งความเห็นนั้นไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัย เมื่อศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยแล้ว ให้ศาลรัฐธรรมนูญแจ้งคำวินิจฉัยนั้นไปยังประธานแห่งสภาที่ส่งความเห็นนั้นมา

เมื่อประธานสภาผู้แทนราษฎรหรือประธานวุฒิสภาได้รับความเห็นของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้รอการพิจารณาพระราชกำหนดนั้นไว้ก่อนจนกว่าจะได้รับแจ้งคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญตามวรรคหนึ่ง

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าพระราชกำหนดใดไม่เป็นไปตามมาตรา ๒๑๘ วรรคหนึ่ง ให้พระราชกำหนดนั้นไม่มีผลบังคับมาแต่ต้น

คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญว่าพระราชกำหนดใดไม่เป็นไปตามมาตรา ๒๑๘ วรรคหนึ่งต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนตุลาการศาลรัฐธรรมนูญทั้งหมด

มาตรา ๒๖๒ ร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญใดที่รัฐสภาให้ความเห็นชอบแล้ว ก่อนที่นายกรัฐมนตรีจะนำร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธยตามมาตรา ๙๓ หรือร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญใดที่รัฐสภาลงมติยืนยันตามมาตรา ๙๔ ก่อนที่นายกรัฐมนตรีจะนำร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายอีกครั้งหนึ่ง

(๑) หากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกของทั้งสองสภารวมกัน มีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนของสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา เห็นว่าร่างพระราชบัญญัตินี้มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ หรือตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ ให้เสนอความเห็นต่อสภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภา หรือประธานรัฐสภาแล้วแต่กรณี แล้วให้ประธานแห่งสภาที่ได้รับความเห็นดังกล่าว ส่งความเห็นนั้นไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัย และแจ้งให้นายกรัฐมนตรีทราบโดยไม่ชักช้า

(๒) หากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกของทั้งสองสภารวมกัน มีจำนวนไม่น้อยกว่ายี่สิบคน เห็นว่าร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวมีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ หรือตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ ให้เสนอความเห็นต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภา หรือประธานรัฐสภา แล้วแต่กรณี แล้วให้ประธานแห่งสภาที่ได้รับความเห็นดังกล่าว ส่งความเห็นไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัย และแจ้งให้นายกรัฐมนตรีทราบโดยไม่ชักช้า

(๓) หากนายกรัฐมนตรีเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวมีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ หรือตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ ให้ส่งความเห็นเช่นนั้นไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัย และแจ้งให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรและประธานวุฒิสภาทราบโดยไม่ชักช้า

ในระหว่างที่ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย ให้นายกรัฐมนตรีระงับการดำเนินการเพื่อประกาศใช้ร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวไว้จนกว่าศาลรัฐธรรมนูญจะมีคำวินิจฉัย

ถ้าศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นมีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ หรือตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ และข้อความดังกล่าวเป็นสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นเป็นอันตกไป

ถ้าศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นมีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้แต่มีใช้กรณีตามวรรคสาม ให้ข้อความที่ขัดหรือแย้งนั้นเป็นอันตกไป และให้นายกรัฐมนตรีดำเนินการตามมาตรา ๙๓ หรือ มาตรา ๙๔ แล้วแต่กรณี ต่อไป

มาตรา ๒๖๓ บทบัญญัติมาตรา ๒๖๒ (๒) ให้นำมาใช้บังคับกับร่างข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ร่างข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา และร่างข้อบังคับการประชุมรัฐสภา ที่สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา หรือรัฐสภา แล้วแต่กรณีให้ความเห็นชอบแล้ว แต่ยังมีได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ด้วย โดยอนุโลม

มาตรา ๒๖๖ ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญให้องค์กรนั้นหรือประธานรัฐสภา เสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัย

ภาคผนวก ช

ตัวอย่างแบบพิมพ์ของศาลรัฐธรรมนูญ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เลขรับ..... ๑๐๖๖๖/๒๕๕๓
วันที่..... ๒๕ พ.ย. ๕๓
เวลา..... ๑๐.๓๐ น.

ที่ ศร ๐๐๐๓.๒/ ๐๑๒๓

สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

ถนนจักรเพชร กท ๑๐๒๐๐

๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๓

เรื่อง แบบพิมพ์ของศาลรัฐธรรมนูญ

ฝ่ายวิชาการและกฎหมาย

รับที่..... ๑๖๐/๔๓

วันที่..... ๒๕ / ๑๑ / ๕๓ เวลา ๑๐.๐๐ น.

เรียน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สำนักงานประธานสภาผู้แทนราษฎร

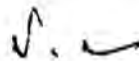
สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาประกาศศาลรัฐธรรมนูญ พร้อมแบบพิมพ์

ด้วยศาลรัฐธรรมนูญได้มีประกาศศาลรัฐธรรมนูญ เรื่อง แบบพิมพ์ของศาลรัฐธรรมนูญ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๓ ใช้บังคับเป็นการทั่วไปกับผู้ร้อง ผู้ถูกร้อง คู่กรณี หรือบุคคลอื่นที่ประสงค์จะยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ โดยได้ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๑๗ ตอนที่ ๑๐๕ ก วันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

อนึ่ง แบบพิมพ์ของศาลรัฐธรรมนูญตามประกาศศาลรัฐธรรมนูญตาม ข้อ ๒ (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) ดังกล่าว สามารถดำเนินการจัดพิมพ์ได้ด้วยตนเอง โดยมีรูปแบบและขนาดตามประกาศศาลรัฐธรรมนูญฯ (ขนาดกระดาษ เอ ๔)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอความร่วมมือเพื่อการนี้ต่อไปด้วย จักเป็นพระคุณอย่างยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายชนพล เสงเจริณ)

เลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

กลุ่มวิเคราะห์กฎหมายและคดี

โทร. ๖๒๓-๕๖๐๐-๓๕ ต่อ ๓๑๑๗

โทรสาร ๖๒๓-๕๖๔๗

ประกาศศาลรัฐธรรมนูญ
เรื่อง แบบพิมพ์ของศาลรัฐธรรมนูญ

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๒๕ แห่งข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของ
ศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๑ ศาลรัฐธรรมนูญกำหนดแบบพิมพ์ขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศศาลรัฐธรรมนูญนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

ข้อ ๒ แบบพิมพ์ของศาลรัฐธรรมนูญมีแบบดังนี้

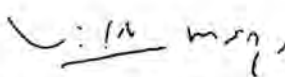
- (๑) คำร้องให้พิจารณาวินิจฉัย
- (๒) คำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา
- (๓) คำร้อง
- (๔) คำแถลง
- (๕) คำแถลงการณ์
- (๖) คำเบิกความพยาน
- (๗) หนังสือให้ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา
- (๘) หนังสือเรียกเอกสาร หลักฐาน หรือบุคคล ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๕
- (๙) รายงานการพิจารณา
- (๑๐) คำวินิจฉัยหรือคำสั่ง

แบบพิมพ์ตามวรรคหนึ่ง ให้ใช้กระดาษพิมพ์ขนาด เอ ๔

ข้อ ๓ ผู้ร้อง ผู้ถูกร้อง คู่กรณี หรือบุคคลอื่นที่ประสงค์จะยื่นคำร้องต่อศาลให้จัดทำ
ตามแบบพิมพ์ตามข้อ ๒ (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) ที่กำหนดท้ายประกาศนี้ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๔ แบบพิมพ์ตามข้อ ๒ (๖) (๗) (๘) (๙) และ (๑๐) เป็นแบบพิมพ์สำหรับศาลใช้

ประกาศ ณ วันที่ ๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๓

(นายประเสริฐ นาสกุล)
ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

ถ้านายลูกตั้ง

(นายประเสริฐ นาสกุล)

ที่ลงนามด้วยพระหัตถ์ของนายประเสริฐ นาสกุล

(๑)

คำร้องให้พิจารณาวินิจฉัย

เรื่องพิจารณาที่...../.....

ศาลรัฐธรรมนูญ

วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

ระหว่าง { ผู้ร้อง
..... ผู้ถูกร้อง

เรื่อง.....
.....

ข้าพเจ้า..... ผู้ร้อง

สัญชาติ..... อาชีพ.....

เกิดวันที่..... เดือน..... พ.ศ..... อายุ.....

อยู่บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ถนน.....

ตรอก/ซอย..... ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต.....

จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์..... โทรสาร.....

ขอขึ้นคำร้องโดยอาศัยอำนาจตามรัฐธรรมนูญ มาตรา.....

โดยมีข้อเท็จจริงและคำขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย ดังต่อไปนี้

ข้อเท็จจริง

ข้อ ๑.....
.....
.....
.....
.....

(๒)

คำชี้แจงแก่ข้อกล่าวหา

เรื่องพิจารณาที่...../.....

ศาลรัฐธรรมนูญ

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ระหว่าง { ผู้ร้อง
 ผู้ถูกร้อง

เรื่อง.....

ข้าพเจ้า.....ผู้ถูกร้อง

สัญชาติ.....อาชีพ.....

เกิดวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....อายุ.....

อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ถนน.....

ครอบครัว.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....

จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....โทรสาร.....

ข้าพเจ้าได้ทราบคำร้องให้วินิจฉัยของผู้ร้องโดยตลอดแล้ว ขอชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณา มีข้อความตามที่กล่าวต่อไปนี้

ข้อ ๑.....

.....

เรื่องพิจารณาที่...../.....

ศาลรัฐธรรมนูญ

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ระหว่าง {ผู้ร้อง
.....ผู้ถูกร้อง

เรื่อง.....
.....

ข้าพเจ้า.....

สัญชาติ.....อาชีพ.....

เกิดวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....อายุ.....

อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ถนน.....

ตรอก/ซอย.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....

จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....โทรสาร.....

เกี่ยวข้องกับเรื่องพิจารณา เป็น.....

ขอขึ้นคำร้องมีข้อความตามที่กล่าวต่อไปนี้

ข้อ ๑.....
.....
.....
.....
.....

จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณานุญาต

ด.....

(ลงชื่อ).....

(.....)

ผู้ยื่นคำร้อง

(๔)
คำแดง

ศาลรัฐธรรมนูญ

เรื่องพิจารณาที่...../.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ระหว่าง {ผู้ร้อง
.....ผู้ถูกร้อง

เรื่อง.....
.....

ข้าพเจ้า.....

สัญชาติ.....อาชีพ.....

เกิดวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....อายุ.....

อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ถนน.....

ตรอก/ซอย.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....

จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....โทรสาร.....

เกี่ยวข้องกับเรื่องพิจารณา เป็น.....

ขอขึ้นคำแดงมีข้อความตามที่กล่าวต่อไปนี้

ข้อ ๑.....
.....
.....
.....
.....

(๕)
คำแถลงการณ์

เรื่องพิจารณาที่...../.....

ศาลรัฐธรรมนูญ

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ระหว่าง {ผู้ร้อง
.....ผู้ถูกร้อง

เรื่อง.....
.....

ข้าพเจ้า.....

สัญชาติ.....อาชีพ.....

เกิดวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....อายุ.....

อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ถนน.....

ตรอก/ซอย.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....

จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....โทรสาร.....

เกี่ยวข้องกับเรื่องพิจารณา เป็น.....

ขอขึ้นคำแถลงการณ์.....คดี มีข้อความตามที่กล่าวต่อไปนี้

ข้อ ๑,.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญได้โปรดพิจารณาตามที่ได้แถลงการณ์มานี้ด้วย

(ลงชื่อ).....

(.....)

ผู้แถลงการณ์

(๖)
คำเบิกความพยาน

เรื่องพิจารณาที่...../.....

ศาลรัฐธรรมนูญ

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ระหว่าง {ผู้ร้อง
.....ผู้ถูกร้อง

เรื่อง.....
.....

ข้าพเจ้าได้ปฏิญาณตนแล้ว

๑. ข้าพเจ้าชื่อ.....นามสกุล.....
๒. เกิดวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....อายุ.....ปี
๓. ตำแหน่งหรืออาชีพ.....
สถานที่ติดต่อ.....
๔. อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ถนน.....
ตรอก/ซอย.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....
จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....โทรสาร.....

ขอเบิกความเป็นพยานตามที่ศาลรัฐธรรมนูญดำเนินการบันทึกไว้ด้วยเครื่องบันทึกเสียงหรือภาพ.....
.....
.....

(ลงชื่อ).....

(.....)

พยาน

(๑)

หนังสือให้ยื่นคำร้องแจ้งแก้ไขข้อกล่าวหา

เรื่องพิจารณาที่...../.....

ศาลรัฐธรรมนูญ

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ระหว่าง {ผู้ร้อง
ผู้ถูกร้อง

เรื่อง.....

ด้วยผู้ร้องได้ยื่นคำร้องให้พิจารณาวินิจฉัยกรณีของผู้ถูกร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ มีข้อความตาม
 ต้นาคำร้องให้พิจารณาวินิจฉัย ซึ่งได้ส่งมาพร้อมกับหนังสือนี้แล้ว

จึงให้ท่านทำคำชี้แจงแก้ไขข้อกล่าวหาขึ้นต่อศาลรัฐธรรมนูญ ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับ
 หรือถือว่าได้รับหนังสือนี้

ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

(๘)

หนังสือเรียกเอกสาร หลักฐาน หรือบุคคล
ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๕

ศาลรัฐธรรมนูญ

เรื่องพิจารณาที่...../.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ระหว่าง {ผู้ร้อง
.....ผู้ถูกร้อง

เรื่อง.....

ถึง.....

อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ถนน.....

ตรอก/ซอย.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....

จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....โทรสาร.....

ด้วยศาลรัฐธรรมนูญ.....

เพราะฉะนั้นเพื่อประโยชน์แห่งการพิจารณาจึงให้.....

ต่อศาล.....

ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

(๘)

รายงานการพิจารณา

เรื่องพิจารณาที่ .../.....

ศาลรัฐธรรมนูญ

วันที่.....พ.ศ.

เรื่อง

คณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ..... เวลา นาฬิกา

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญที่เข้าร่วม..... คน

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....

()

ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

เรื่องพิจารณา ที่ :

วันที่.....

ลงชื่อ
(.....)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ลงชื่อ
(.....)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ลงชื่อ
(.....)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ลงชื่อ
(.....)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ลงชื่อ
(.....)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ลงชื่อ
(.....)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ลงชื่อ
(.....)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ลงชื่อ
(.....)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ลงชื่อ
(.....)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ลงชื่อ
(.....)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ลงชื่อ
(.....)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ลงชื่อ
(.....)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ลงชื่อ
(.....)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ลงชื่อ
(.....)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(สำหรับจัดพิมพ์ที่...../.....)

(.....)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(.....)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(.....)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(.....)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(.....)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(.....)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(.....)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(.....)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(.....)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(.....)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(.....)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(.....)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(.....)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(.....)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(๑๐ ๗)
คำสั่ง

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่ง.....ที่...../.....

วันที่.....

เรื่อง.....

(คำตั้ง.....ที่...../.....)

(.....)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(.....)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(.....)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(.....)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(.....)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(.....)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(.....)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(.....)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(.....)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(.....)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(.....)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(.....)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(.....)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(.....)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

